

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი

თათია კაკიაშვილი

ქალი პოლიტიკოსების იმიჯი ქართულ ტელემედიაში

მასობრივი კომუნიკაციის და მედიის კვლევის მიმართულება

ნაშრომი შესრულებულია აკადემიური ხარისხის - მასობრივი კომუნიკაციის
მაგისტრი მედიის კვლევებში - მოსაპოვებლად

ხელმძღვანელი: პროფესორი მარიამ გერსამია

თბილისი, 2017წ.

ანოტაცია

თემის მიზანია დადგინდეს, თუ როგორ შუქდება ქართულ სატელევიზიო მედიასაშუალებებში ქალი პოლიტიკოსების საქმიანობა და როგორია ქალი პოლიტიკოსების პოზიციონირება ქართულ სატელევიზიო მედიაში და როგორია მათი იმიჯი. თემა აქტუალურია ბევრი გარემოებიდან გამომდინარე. მაგალითად, სულ უფრო ხშირად ვაწყდებით გარკვეულ სტერეოტიპებს მედიაში ქალთა საკითხების გაშუქებისას. ცხადია, თავის მხრივ, მედიაც ნაწილობრივ, ხელს უწყობს სტერეოტიპების ჩამოყალიბებას. ნაშრომში მიმოხილულია, თუ როგორია მედიის როლი გენდერული სტერეოტიპების ჩამოყალიბების პროცესში; რამდენად იყენებენ სატელევიზიო მედიასაშუალებები გენდერული ხასიათის სტერეოტიპებს ქალ პოლიტიკოსთა საკითხების გაშუქებისას და, აგრეთვე, აღნიშნული საკითხის გაშუქებისას სთავაზობს თუ არა მედია მაყურებელს გენდერულად დაბალანსებული რესპონდენტების მოსაზრებებს.

კვლევის მიზანს არ წარმოადგენს ქალი პოლიტიკოსების და მათი პოლიტიკური მიღწევების შედარება მამაკაც პოლიტიკოსებთან. იმის გასაანალიზებლად, თუ როგორ შუქდება ქალ პოლიტიკოსთა საკითხები ქართულ სატელევიზიო მედიაში, გამოყენებულია ფრეიმინგის თეორია, რომელიც საშუალებას იძლევა, დავაკვირდეთ იმ კონკრეტულ ფრეიმებს, რომლებიც მედიამ ქალ პოლიტიკოსთა საკითხების გაშუქებისას გამოიყენა. ნაშრომში კვლევის მეთოდოლოგიად შეირჩა კონტენტანალიზი. საერთო სურათის შესაქმნელად და იმისთვის, რომ შედარების საშუალება ყოფილიყო, საკვლევად შეირჩა რამდენიმე სატელევიზიო არხი: სამაუწყებლო კომპანია „რუსთავი 2“, ტელეკომპანია „იმედი“, საზოგადოებრივი მაუწყებელი - პირველი არხი და სტუდია „მაესტრო“. აღნიშნული მედიასაშუალებები შეირჩა მათი მაღალი რეიტინგის გამო, ეს რეიტინგი კი 2016 წლის ივნისის NDI-ის კვლევით დასტურდება.¹ წინამდებარე კვლევა საშუალებას იძლევა, დავინახოთ, როგორ გააშუქა მედიამ ქალ პოლიტიკოსთა საკითხები; რა

1 NDI, საზოგადოების განწყობა საქართველოში, 2016 წლის ივნისის კვლევის შედეგები ჩატარებული NDI-ის დაკვეთით CRRC-ს საქართველოს მიერ; მუდმივი ლინკი:

https://www.ndi.org/sites/default/files/NDI_June_2016%20poll_Public%20Issues_GEO_VFF%20%282%29.pdf გვ.72

ბოლო ნახვა: 08/07/2017

ფრიმებით გაშუქდა კონკრეტული შემთხვევები; რამდენად ხშირად გაჟღერდა გენდერული ხასიათის სტერეოტიპები მედიასაშუალებებში საკვლევი საკითხების გაშუქებისას.

კვლევის შედეგები დახმარებას გაუწევს როგორც ჟურნალისტებს, ასევე საზოგადოებრივ ინსტიტუტებსა და სამოქალაქო სექტორის წევრებს.

Annotation

The aim of the topic is to determine how the work of women politicians is covered in Georgian TV media; what is the position of female politicians in Georgian TV media and what their images are. This theme is actual due to many circumstances.

Nowadays, we are increasingly finding some stereotypes in coverage of women's issues in the media. Obviously, the media also supports partial stereotypes. This work reviews what the role of media in the process of gender stereotypes is; how much do TV media use gender stereotypes in covering women policy issues and, as well as, covering the above issue, does the media offer suggestions for the gender-balanced respondents.

The aim of the research is not to compare women politicians and their political achievements with male politicians. To analyze how women's politicians are covered in Georgian media, the theory of framing is used, which allows us to observe those particular frames, which the media had used to cover women politicians. In this work, content analyze was selected as a research methodology. To create a common picture and to be able to compare, several TV channels have been selected: broadcasting company “Rustavi 2”, TV company “Imedi”, Public Broadcaster – Pirveli Arkhi and studio “Maestro”. These media outlets were chosen because of their high rating. This rating is confirmed by the NDI survey of June 2016. The following research allows us to see, how did media cover issues of women politicians; by which frames were covered the specific cases and how frequently gender stereotypes were reported while covering research issues in media outlets.

The results of the survey will help journalists, as well as public institutions and civil society members.

სარჩევი

თემის აქტუალობა.....	6
ლიტერატურის მიმოხილვა.....	8
ტერმინთა განმარტება.....	13
კვლევის მეთოდოლოგია.....	17
კვლევა.....	20
1. თინა ხიდაშელის თავდაცვის მინისტრად დანიშვნა.....	21
2. იუსტიციის სამინისტროს ოთხი წლის მუშაობის შეჯამება.....	28
3. ელენე ხოშტარას და თეა წულუკიანის დაპირისპირება.....	31
4. ქეთევან ციხელაშვილის ანგარიში პარლამენტს.....	44
5. თამარ კორძაიას „რესპუბლიკური პარტიის“ პოლიტიკურ მდივნად დანიშვნა.....	49
6. ნინო ბურჯანაძის საარჩევნო შეფასებები.....	55
დასკვნა.....	59
გამოყენებული ლიტერატურა.....	63
დანართი.....	67

თემის აქტუალობა

თემა აქტუალურია ბევრი გარემოებიდან გამომდინარე, მათ შორის საგულისხმოა ის ფაქტი, რომ XX-XXI საუკუნეებში ბევრ ქვეყანაში და, ზოგადად, მსოფლიო პოლიტიკურ ცხოვრებაში მეტად გამოიკვეთა ქალის როლი პოლიტიკასა თუ ბიზნესში, რაც ქალების შემდგომი „ემანსიპაციის“ დადასტურებაც არის.

საქართველოში ქალებმა საარჩევნო უფლება ჯერ კიდევ 1918 წელს მოიპოვეს. როგორც ანა კლდიაშვილის ნაშრომიდან („აღმოსავლეთის ქალები პოლიტიკაში“, 2016) ვკითხულობთ, „მე-20 საუკუნის ბოლოსთვის ქვეყნების 95%-ში ქალებს მოპოვებული ჰქონდათ საარჩევნო უფლებები, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, 1998 წლისთვის მსოფლიო მასშტაბით პარტიების მხოლოდ 11%-ს ჰყავდა ქალი ლიდერი“.²

თავდაპირველად, თემის გავრცობამდე, საჭიროა, აღინიშნოს, საქართველოში როგორია ქალთა რიცხვი პოლიტიკაში. ამის შესახებ ცნობები „საპარლამენტთაშორისო კავშირის“ (Inter-Parliamentary Union) ვებგვერდზე³ მოიპოვება. საპარლამენტთაშორისო კავშირი პარლამენტების საერთაშორისო ორგანიზაციაა, რომელიც 1889 წელს დაარსდა. ორგანიზაციის მთავარი მიზანი ხალხთა შორის მშვიდობის და თანამშრომლობის, აგრეთვე, წარმომადგენლობითი დემოკრატიის მყარი დამკვიდრებაა. ამ მიზნით ორგანიზაცია ყველა ქვეყნის პარლამენტსა და პარლამენტარებს შორის კონტაქტის არსებობას, კოორდინაციას და გამოცდილების გაცვლას უწყობს ხელს. ასევე, მისი მთავარი მიზანია საპარლამენტო დემოკრატიისა და განვითარების მნიშვნელოვანი ფაქტორი - ადამიანის უფლებების დაცვა. საპარლამენტთაშორისო კავშირი გაერთიანებული ერების ორგანიზაციასთან თანამშრომლობს და მის მიზნებს იზიარებს. კავშირი, ასევე, თანამშრომლობს ზემოთ აღნიშნული საერთო იდეის მქონე რეგიონულ საპარლამენტო ორგანიზაციებთან, ასევე საერთაშორისო სამთავრობათაშორისო და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან.

2 ანა კლდიაშვილი, „აღმოსავლეთის ქალები პოლიტიკაში“, 2016, გვ.20. მუდმივი ლინკი http://gtu.ge/bef/pdf/Doqtorantura/avtoreferatebi_2016/Soc-mecn_05.07.16/a.kldiaSvili.pdf ბოლო ნახვა 25/06/2017.

3 საპარლამენტთაშორისო კავშირის ვებგვერდი, მუდმივი ლინკი - <http://www.ipu.org>, ბოლო ნახვა 25/06/2017.

საპარლამენტაშორისო კავშირის მიერ გამოქვეყნებულ მსოფლიო რეიტინგში⁴, რომელიც 2015 წლის 1 იანვრის მონაცემებს გვიჩვენებს, მხოლოდ 11.3%-ია ქალთა რიცხვი საქართველოს პარლამენტში და ამ მონაცემებით რეიტინგში 190 ქვეყანას შორის 106-ე ადგილს იკავებს. ცხრილში მოცემულია 7 ქვეყანა თავისი შესაბამისი მონაცემებით იმის შესახებ, თუ რამდენი ადგილია თითოეული ქვეყნის პარლამენტში; რამდენი ქალი პარლამენტარი ჰყავთ და ეს უკანასკნელნი პარლამენტში საერთო რაოდენობის რა პროცენტს შეადგენენ. ამ ცხრილის მიხედვით ირკვევა, რომ შვედეთის პარლამენტში 345 ადგილია; აქედან ქალ პარლამენტართა რაოდენობა 152-ია, რაც პროცენტულად 43.6%-ს შეადგენს. ფინეთის პარლამენტი 200-ადგილიანია; მასში 83 ქალი პარლამენტარია და პროცენტულად ეს 41.5%-ს უდრის. გერმანიის პარლამენტში 613 ადგილია, აქედან ქალები 230 ადგილს იკავებენ, რაც პროცენტულად 36.5%-ია. ინგლისის პარლამენტი 650-ადგილიანია, აქედან ქალ პარლამენტარებს 191 ადგილი უკავიათ, რაც 29.4%-ს უტოლდება. საფრანგეთის პარლამენტში 577 ადგილია, აქედან ქალებს 151 ადგილი უკავიათ და ეს პროცენტულად 26.2%-ის ტოლია. აშშ-ის პარლამენტი 433-ადგილიანია, აქედან 84 ადგილი ქალების უკავიათ, რაც პროცენტულად 19.4%-ს უტოლდება. რაც შეეხება საქართველოს, ჩვენი ქვეყნის პარლამენტი 150-ადგილიანია, მხოლოდ 20 ქალი პარლამენტარი გვყავს, რაც საერთო რაოდენობის 11.3%-ს შეადგენს.⁵

საქართველოს მთავრობის ვებგვერდიდან⁶ ირკვევა, რომ 17 სამინისტროდან მინისტრის პოზიციას იკავებს მხოლოდ ორი ქალი: თეა წულუკიანი (იუსტიციის სამინისტრო) და ქეთევან ციხელაშვილი (შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის აპარატი).

4 საპარლამენტაშორისო კავშირის ვებგვერდი, მუდმივი ლინკი - <http://www.ipu.org/english/whatipu.htm> , ბოლო ნახვა 25/06/2017.

5 საპარლამენტაშორისო კავშირი, ქალები ეროვნულ პარლამენტებში, მუდმივი ლინკი - <http://www.ipu.org/wmn-e/classif.htm> , ბოლო ნახვა 08/07/2017.

6 ცხრილი მომზადებულია საქართველოს მთავრობის ვებგვერდზე <http://gov.ge> -ზე დაყრდნობით.

საქართველოს პარლამენტის ვებგვერდზე⁷ ვკითხულობთ, რომ საქართველოს 150-ადგილიანი პარლამენტიდან ქალებს მხოლოდ 20 ადგილი უკავიათ.

გვერდს ვერ ავუვლით მედიის როლს გენდერული სტერეოტიპების ჩამოყალიბების საკითხში. აქტივისტებს და განმანათლებლებს შორის, დიდი ხანია, არსებობს ინტერესი მედიის მიერ გენდერული როლების თაობაზე უარყოფითი სტერეოტიპების დანერგვის შესახებ. მათი აზრით, მიუხედავად პოლიტიკური ცვლილებებისა, ტელევიზიაში გენდერული როლები ძველმოდურადაა ნაჩვენები. ეს საკითხი ორ კითხვას წარმოშობს: როგორ არიან წარმოდგენილნი კაცები და ქალები დღეს მედიის სივრცეში და რა გავლენა შეიძლება ჰქონდეს ამ საკითხს აუდიტორიაზე.⁸

ლიტერატურის მიმოხილვა

კვლევის მიზანია გაანალიზოს, როგორ აშუქებს ქართული სატელევიზიო მედია ქალ პოლიტიკოსთა საკითხებს; აგრეთვე, ნაშრომი იკვლევს, თუ როგორია ქალ პოლიტიკოსთა პოზიციონირება. ზოგადად, გენდერული საკითხების გაშუქებისას ამგვარი დაკვირვებისთვის ფრეიმინგის თეორიის გამოყენება ყველაზე რელევანტურია. როგორ და რა განსხვავებით გაშუქდა ქალ პოლიტიკოსთა საკითხები ქართულ სატელევიზიო მედიაში, ამის საუკეთესო ახსნას სწორედ ფრეიმინგის თეორია გვთავაზობს.

მედიასაშუალებებს არ აქვთ ფუფუნება, რომ ყველა ინფორმაცია ერთნაირი სტანდარტით გააშუქონ. ენტმანი და როჯესკი (Entman & Rojecki, 1993)⁹ ხსნიდნენ: **“ფრეიმინგის პროცესი მოიცავს რეალობის რომელიმე ასპექტის არჩევას და მისი ტექსტური გზით გადაცემას ისე, რომ ჩანდეს პრობლემა, კაუზალური ინტერპრეტაცია, მორალური**

7 ცხრილი მომზადებულია საქართველოს პარლამენტის ვებგვერდზე <http://www.parliament.ge> -ზე დაყრდნობით

8 ჯენინგს ბრაიანტი და მერი ბეტ ოლივერი, „მედიაეფექტები“, 2009. თავი წიგნიდან “გენდერული სტერეოტიპები“, გვ. 304. მუდმივი ლინკი - <https://www.scribd.com/doc/248068767/Jennings-Bryant-Mary-Beth-Oliver-Media-Effects-Advances-in-Theory-and-Research-2009> ბოლო ნახვა 25/06/2017

9 ბრაიან ბარესჩი, შიპ ჰსიენ ჰსუ, სტეფან რიზი, „ფრეიმინგის ძალა“, 2010. გვ. 639, მუდმივი ლინკი <https://journalism1.utexas.edu/sites/default/files/sites/journalism.utexas.edu/files/attachments/reese/baresch-hsu-reese-chapter.pdf> ბოლო ნახვა 25/06/2017

შეფასება და რეკომენდაცია”. იგი ასევე ამბობდა, რომ ფრეიმები ყურადღებას მიმართავენ რეალობის კონკრეტულ ასპექტებზე და ფარავენ სხვა ასპექტებს. ჯემისონი და ვალდმენი (Jamieson&Waldman, 2003)¹⁰ ამბობდნენ, რომ ფრეიმის (ჩარჩოს) ეპითეტი სწორედ ამიტომაც გამოყენებული. ის მოიცავს რაღაც ნაწილს და ჩარჩოს გარეთ ტოვებს სხვა დეტალებს.

სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, ქართული სატელევიზიო მედიის რეალობიდან გამომდინარე, ფრეიმი არის ის იარაღი, რომლის მეშვეობითაც მედიასაშუალება ცდილობს, კომპლექსური საკითხი ერთ კონკრეტულ ჭრილში განიხილოს და შეზღუდულ საეთერო დროში გაუშვას. მედიის მიერ გავრცელებულ ინფორმაციას კი აუდიტორია უფრო მარტივად აღიქვამს. ეს აზრი გაიზიარა ტაჩმენმა - მისი თქმით, ახალ ამბებში ფრეიმინგი გამოყენებულია იმისთვის, რომ ახსნას მოვლენები მარტივად და გასაგებად. ის წერს, რომ ჩვეულებრივი ამბები ტრანსფორმირდა მოვლენებში და მოვლენები ტრანსფორმირდა ახალ ამბებში (Tuchman, 1978).¹¹ რეალურად ახალი ამბავი არის მხოლოდ ჩვეულებრივი მოვლენა, რომელსაც აუდიტორიის კარნახით რაღაც მნიშვნელობები მიენიჭება.

ენტმანის (Entman, 1991)¹² განმარტებით, ფრეიმის ორი დონე არსებობს. პირველია გონებაში გამჯდარი ფრეიმები; ხოლო მეორე - ახალი ამბების ტექსტის პარამეტრები. ჟურნალისტები გაუცნობიერებლად ქმნიან ფრეიმებს ამბების გადმოცემისა და ამ ამბების საზოგადოების მიერ განსახილველ მოვლენად გარდაქმნის დროს (Tuchman, 1978).¹³

10 ჯემისონი და ვალდმენი, „პრესის ეფექტები“, 2003, მუდმივი ლინკი <https://global.oup.com/academic/product/the-press-effect-9780195173291?cc=ge&lang=en&#> ბოლო ნახვა 25/06/2017

11 დიეტრამ შოფელე, „ფრეიმინგი, როგორც მედიაეფექტი“, 1999, გვ. 105, მუდმივი ლინკი http://www.phil-fak.uni-duesseldorf.de/fileadmin/Redaktion/Institute/Sozialwissenschaften/Kommunikations-und_Medienwissenschaft/Vowe/Forschergruppe/Scheufele_Framing_theory_media_effects.pdf ბოლო ნახვა 25/06/2017

12 ენტმანი, „ფრეიმინგი: გახლეჩილი პარადიგმების დაზუსტდება“ (framing: toward clarification of a fractured paradigm), 1991, გვ.51, მუდმივი ლინკი: <https://www.unc.edu/~fbaum/teaching/articles/J-Communication-1993-Entman.pdf>, ბოლო ნახვა: 09/07/2017.

13 დიეტრამ შოფელე, „ფრეიმინგი, როგორც მედიაეფექტი“, 1999, გვ. 107, მუდმივი ლინკი http://www.phil-fak.uni-duesseldorf.de/fileadmin/Redaktion/Institute/Sozialwissenschaften/Kommunikations-und_Medienwissenschaft/Vowe/Forschergruppe/Scheufele_Framing_theory_media_effects.pdf ბოლო ნახვა 09/07/2017

ფრეიმინგი ნამდვილად მედიის ძალაუფლების ერთერთი წყაროა. ის გავლენას ახდენს ადამიანის აზრებზე, წარმოაჩენს კონკრეტულ ფაქტებსა და ღირებულებებს და უკუაგდება სხვებს. ჯემისონი და ვალდმენი (2003) წერენ: **“ფრეიმები გვეუბნებიან, რა არის მნიშვნელოვანი, რაზე უნდა ვისაუბროთ და ვიკამათოთ. ჟურნალისტები ფრეიმების სახით ფორმირებას უწევენ ადამიანების აზრებს”**. ფრეიმები, ასევე, იმაზეც ახდენენ ზეგავლენას, თუ როგორ ინტერპრეტირებას მიანიჭებენ ადამიანები სხვადასხვა ინფორმაციას.

ჯენინგს ბრაიანტის და მერი ბეტ ოლივერის (2009) განსაზღვრებით, ფრეიმინგის ერთერთი სახეობა - აღწერითი ფრეიმინგია, რომელსაც შესაძლოა “ლომის წილიც” მივანიჭოთ. სწორედ აღწერითი ფრეიმინგი მოიაზრებს ისეთ მნიშვნელოვან დეტალებს, როგორებიცაა: როგორ შუქდება ამბავი; რა ინფორმაციაა მოწოდებული ფაქტის შესახებ; რა ფაქტებია გაანალიზებული და რა - გამოტოვებული. ასევე, ზოგადად და განსაკუთრებით ამ შემთხვევაში, საგულისხმოა ისეთი უმნიშვნელოვანესი საკითხები, როგორებიცაა: რომელი სურათები უნდა გადაიცეს ამბის გაშუქებისას, რა კადრები მოხვდება ეთერში. **„სურათები და გამოყენებული ენა შეიძლება უმნიშვნელოვანესი იყოს იმისთვის, რომ აუდიტორიამ მესიჯი სწორად გაშიფროს. ადამიანებისთვის ინფორმაციის ერთადერთი გზა სწორედ ის მედიასაშუალებაა, რომელსაც მიმართავენ“**. (გვ. 304)

განემი (Ghanem, 1997)¹⁴ წერდა, რომ ფოტოები, ციტატები, ჰედლაინები - ყველა ფრეიმინგის მექანიზმია. ეს არის ის საშუალებები, რომლებითაც ფრეიმები ხდება გამოყოფილი. განემის აზრით, ყველაზე ძლიერი ფრეიმინგის მექანიზმი თემის ხშირად გაჟღერებაა. ედელმანი (Edelman, 1993)¹⁵ განმარტავდა, რომ საზოგადოების მიერ სოციალური სამყაროს ბუნების შეცნობა დამოკიდებულია იმაზე, თუ როგორ ხდება

14 დევიდ ვივერი, „დღის წესრიგის თეორია, ფრეიმინგი, პრაიმინგი“, 2006, გვ. 142, მუდმივი ლინკი <https://www.unc.edu/~fbaum/teaching/articles/J-Communication-2007-8.pdf>

15 სტეფან რიზი, ოსკარ გენდი, ავგუსტ გრანტი, „ფრეიმინგი საჯარო ცხოვრებაში“, 2001, გვ.124, მუდმივი ლინკი: [https://books.google.ge/books?id=LhaQAqAAQBAJ&pg=PA124&lpg=PA124&dq=edelman+\(1993\)+framing&source=bl&ots=91W0XxVD2O&sig=uQ94cA5-mG5mmFAFtsf0eGdZvOI&hl=ka&sa=X&ved=0ahUKEwjLnZaOnv3UAhWrB8AKHRGhDSAQ6AEIPjAE#v=onepage&q=edelman%20\(1993\)%20framing&f=false](https://books.google.ge/books?id=LhaQAqAAQBAJ&pg=PA124&lpg=PA124&dq=edelman+(1993)+framing&source=bl&ots=91W0XxVD2O&sig=uQ94cA5-mG5mmFAFtsf0eGdZvOI&hl=ka&sa=X&ved=0ahUKEwjLnZaOnv3UAhWrB8AKHRGhDSAQ6AEIPjAE#v=onepage&q=edelman%20(1993)%20framing&f=false) ბოლო ნახვა: 09/07/2017.

სამყაროს შესახებ მოწოდებული მინიშნების წარმოდგენა და ინტერპრეტირება: „ეს მინიშნებები ძალზე დამაბნეველი იქნებოდა, ჩვენს გონებას მათთვის კონკრეტული შინაარსი რომ არ მიენიჭებინა, რაც ხორციელდებოდა მცირე რაოდენობაზე ყურადღების კონცენტრირებითა და უმრავლესობის იგნორირებით. ასევე, ყურადღების ქვეშ მოქცეული მინიშნებების სპეციალურ კატეგორიაში განთავსებით“ (გვ. 124)

ქლონგი და დრაქმანი (Chong and Druckma, 2007)¹⁶ წერენ, რომ ფრეიმის სიძლიერე მდგომარეობს მათ უნარში, განსაზღვრონ კონკრეტული დებატის პირობები ისე, რომ აუდიტორია ვერც კი მიხვდეს ამის შესახებ. კომუნიკაციის სფეროში ფრეიმებს დიდი მნიშვნელობა აქვს, რადგან ისინი ზეგავლენას ახდენენ მათი აუდიტორიის პოზიციასა და ქცევაზე. ფრეიმები ასევე მნიშვნელოვანია პოლიტიკური კომუნიკაციის დროსაც, რადგან პოლიტიკოსები ხშირად ირჩევენ სხვა პოლიტიკოსების, მასმედიისა და მოქალაქეების მიერ გამოყენებულ კომუნიკაციურ ფრეიმებს.

ფრეიმი უნდა განვიხილოთ, როგორც რაციონალური რამ, რომელიც შეიცავს ობიექტის შესახებ გარკვეულ ინფორმაციას, ხოლო მეორე განზომილება - ტონი არის აფექტური მახასიათებელი და აჩვენებს ამ ობიექტთან ასოცირებულ გარკვეულ ემოციებს. ამიტომ ფრეიმები უნდა იყოს გამოკვლეული იმ ტონთან ერთად, რაც მის გამოყენებას ახლდა თან. განსაკუთრებით საფრთხილოა მედიის მიერ გარკვეული (შესაძლოა აფექტურად აღქმული) ტონის გამოყენება ტელევიზიის შემთხვევაში.

რიზი (Reese, 2007)¹⁷ აღნიშნავდა, რომ ფრეიმინგის ანალიზი მკვლევრებს საშუალებას აძლევს, განიხილონ მედიის როლი სოციალური და პოლიტიკური საკითხების განვითარების პროცესში. ფრეიმინგი არის მეთოდი, რომლის საშუალებითაც ჟურნალისტები არჩევენ და განსაკუთრებული ხაზგასმით გამოყოფენ კონკრეტულ მოვლენებს

16ქლონგი და დრაქმანი, „ფრეიმინგის თეორია და საზოგადოებრივი აზრის ფორმირება“, 2007, გვ. 101, მუდმივი ლინკი: <https://www.unc.edu/~fbaum/teaching/articles/J-Communication-2007-6.pdf> ბოლო ნახვა: 09/07/2017.

17 ჯენინგს ბრაიანტი და მერი ბეტ ოლივერი, „მედიაეფექტები“, 2009. თავი წიგნიდან თავი - „ფრეიმინგი“. გვ. 28; მუდმივი ლინკი - <https://www.scribd.com/doc/248068767/Jennings-Bryant-Mary-Beth-Oliver-Media-Effects-Advances-in-Theory-and-Research-2009> ბოლო ნახვა 25/06/2017

ინფორმაციის მომზადებისა და მისი საზოგადოებისათვის მიწოდების პროცესში. ფრეიმინგი მიუთითებს იმაზე, თუ როგორ არის სტრუქტურირებული საკითხები და მოვლენები და რა შინაარსობრივი დატვირთვა ენიჭება მათ (Reese, 2007).¹⁸

როდესაც ისეთი სენსიტიური საკითხები შემოდის, როგორცაა ქალ პოლიტიკოსთა საკითხების ტელემედიაში გაშუქება, მეინსტრიმ ახალი ამბების მედია იქცევა სოციალური კონტროლის მექანიზმად და იყენებს ისეთ ფრეიმებს, რომ გამოიწვიოს მარგინალიზაცია ან ისეთი მოძრაობა, რაც იქნება მეინტრიმ საზოგადოების გამოწვევა. მეორე მხრივ და როგორც უკვე კვლევა გვიჩვენებს, ალტერნატიული მედია ცდილობს, ისე იმოქმედოს, როგორც ერთადერთმა მედიასაშუალებამ იმ თემების გასაშუქებლად, რაც მეინსტრიმ მედიის მიერ იგნორირებული ან მარგინალიზებულია (ისეთი დეტალების წინ წამოწევა, რომელიც შესაძლოა არაა ყურადსაღები, მაგრამ ამ დეტალებს საზოგადოება დაიტაცებს და მნიშვნელობას შესძენს; აგრეთვე, მოხდება ფაქტების ინტერპრეტირება).

საკითხის უკეთ განმარტებისთვის, გოფმანმა (Goffman, 1974)¹⁹ შემოიტანა ტერმინი „ზოლი“ (strip), რაც აღნიშნავს მოქმედების ნებისმიერ ელემენტს, მათ შორის ისეთ წარმოსახვით შემთხვევებს, რომლებიც აღნიშნულ პროცესში ჩართული ადამიანების გადმოსახედიდანაა დანახული. მისივე განმარტებით: **„დამკვირვებლები აქტიურად ახდენენ საკუთარი შეხედულებების კრიტერიუმების პროექტირებას უშუალოდ მათ ირგვლივ არსებულ სამყაროზე“.** (გვ. 75)

ფრეიმი არის ის, რაც აუდიტორიას გადაეცემა. მაყურებელი ვერ ხედავს ალტერნატიულ ფრეიმებს, რომლითაც შეიძლება ინფორმაცია ყოფილიყო გაშუქებული. მაყურებელმა შესაძლოა სხვა მედიასაშუალებას მიაკითხოს, რომ ამ ინფორმაციაზე განსხვავებული ხედვა გაიგოს.

18 ჯენინგს ბრაიანტი და მერი ბეტ ოლივერი, „მედიაეფექტები“, 2009. თავი წიგნიდან თავი - „ფრეიმინგი“. გვ. 32; მუდმივი ლინკი - <https://www.scribd.com/doc/248068767/Jennings-Bryant-Mary-Beth-Oliver-Media-Effects-Advances-in-Theory-and-Research-2009> ბოლო ნახვა 09/07/2017

19 ერვინ გოფმანი, „ფრეიმის ანალიზი“, 1974, გვ. 75. მუდმივი ლინკი - <https://is.muni.cz/el/1423/podzim2013/SOC571E/um/E.Goffman-FrameAnalysis.pdf> ბოლო ნახვა: 09/07/2017.

ტერმინთა განმარტება

იქიდან გამომდინარე, რომ საკვლევი თემა ეხება ქალ პოლიტიკოსთა საკითხების გაშუქებას ქართულ სატელევიზიო მედიაში, გვერდს ვერ ავუვლით გენდერული ხასიათის სტერეოტიპებს და ამ მხრივ დამკვიდრებულ შეხედულებებს. განვსაზღვროთ, ზოგადად, რას ნიშნავს გენდერული სტერეოტიპები. გენდერულ ტერმინთა მოკლე ლექსიკონი²⁰ გვთავაზობს შემდეგი სახის განმარტებას:

“გენდერული სტერეოტიპები არის წარმოდგენები, შეხედულებები, ცრურწმენები ქალისა და მამაკაცის სოციალური როლის, ფუნქციის, დანიშნულების, შესაძლებლობების, სტატუსის შესახებ, რომელიც თაობიდან თაობას გადაეცემა. გენდერული სტერეოტიპების შექმნაში, ბუნებრივია, უდიდესი როლი ენიჭება ოჯახსა და საზოგადოებაში არსებულ ტრადიციებს, ასევე კულტურულ, რელიგიურ, სამართლებრივ, ეკონომიკურ, პოლიტიკურ წარმოდგენებსა და ტექსტებს.“ (გვ. 112)

მიუხედავად იმისა, რომ დროთა განმავლობაში ქალისა და მამაკაცის ხასიათის, თვისებების და საქმიანობის შესახებ შეხედულებები იცვლება, საზოგადოების ნაწილში გაბატონებულია აზრი, რომ ქალი უნდა იყოს ლამაზი, ჩუმი, ნაზი, დამთმობი, პასიური, არაავტორიტარული, არარაციონალური, ემოციურ-სპონტანური, ინტუიციური, კონსერვატიულად მოაზროვნე არსება, ხოლო მამაკაცი - ძლიერი, აქტიური, პრინციპული, რაციონალური, ლოგიკური, ბრძენი, წარმატებაზე ორიენტირებული, განზოგადების კარგი უნარის მქონე. ბიოლოგიური დანიშნულებიდან გამომდინარე, ქალს ევალება ოჯახის, ბავშვების მოვლა, ხოლო მამაკაცი კონცენტრირებულია უფრო არასაოჯახო ეკონომიკასა და პოლიტიკურ საქმიანობაზე. როლების ამგვარი სტერეოტიპიზაცია მამაკაცს საშუალებას აძლევს, მიაღწიოს დომინირებულ მდგომარეობას საზოგადოებაში, სამაგიეროდ, იგი ნაკლებად მონაწილეობს საკუთარი შვილის აღზრდაში.

გენდერულ ტერმინთა მოკლე ლექსიკონი განმარტავს, რომ გენდერული უთანასწორობა და გენდერული სტერეოტიპები უშუალოდაა ერთმანეთთან

20 გენდერულ ტერმინთა მოკლე ლექსიკონი, მერკვილაძე ია; 2003, გვ. 112. ლინკი: <http://www.nplg.gov.ge/gwdict/index.php?a=term&d=6&t=3420>

დაკავშირებული. გენდერული სტერეოტიპები სექსიზმის ერთგვარი მეთოდოლოგიაა და საფუძვლად უდევს შრომის არათანაბარ დაყოფას:

„არსებობს წარმოდგენა, რომ პოლიტიკა, ეკონომიკა, ბიზნესი, ტექნიკა, მაღალი ტექნოლოგიები ხელეწიფება მამაკაცურ გონებას, ხოლო სამზარეულო, სახლი, ოჯახი, საეიძო საქმე, პედაგოგიკა - ქალური პროფესიებია. თუმცა თანამედროვე რეალობა გვიჩვენებს, რომ ამგვარ სტერეოტიპებს არაფერი აქვს საერთო ცხოვრებისეულ სინამდვილესთან. მიუხედავად ამისა, გენდერული სტერეოტიპები კვლავ სიცოცხლისუნარიანია. ქალი - ცოლი, დედა, ბებია, საყვარელი, სექსუალური ობიექტი, „მორე სქესი“, მამაკაცის სატელიტი, დამოკიდებული არსება; მამაკაცი - ოჯახის უფროსი, მარჩენალი, მთავარი გადაწყვეტილების მიმღები“.²¹(გვ. 112)

ჯენინგს ბრაიანტი და მერი ბეტ ოლივერი (2009) საუბრობენ მედიის როლზე გენდერული სტერეოტიპების დამკვიდრებაში.²² ავტორები აღნიშნავენ, რომ მედიაში გენდერული თანასწორობა არარსებელია. სმიტი (Smith, 2013)²³ თავის ნაშრომში - „გენდერული უთანასწორობა 500 პოპულარულ ფილმში“, აღიშნავს, რომ ქალები უფრო ტრადიციული გენდერული როლით გვხვდებიან და, ძირითადად, მამაკაცებზე ახალგაზრდები არიან. ამავე (Smith, 2013) ნაშრომში კვლევით დადგინდა, რომ ქალების როლი ფილმში, ძირითადად, მათი სილამაზეა, რათა თვალი დაატკბონ.

რაც შეეხება გენდერს და სოციალურ აქტივობებს, ამ მხრივ, საინტერესო ჰიპოთეზას გვთავაზობს ელიზაბეტა კოსტა. სტატიაში²⁴ ავტორი მიმოიხილავს პოლიტიკური ძალის სიმძლავრეს გენდერს, კლასებს, ეთნიკურ და კულტურულ ჯგუფებს შორის. ავტორი

21 გენდერულ ტერმინთა მოკლე ლექსიკონი, მერკვილაძე ია; 2003, გვ. 112. მუდმივი ლინკი: <http://www.nplg.gov.ge/gwdict/index.php?a=term&d=6&t=3420> ბოლო ნახვა: 25/06/2017

22 ჯენინგს ბრაიანტი და მერი ბეტ ოლივერი, „მედიაეფექტები“, 2009. თავი წიგნიდან „სქესის ეფექტები მედიაში“; გვ. 304 მუდმივი ლინკი - <https://www.scribd.com/doc/248068767/Jennings-Bryant-Mary-Beth-Oliver-Media-Effects-Advances-in-Theory-and-Research-2009>

23 სმიტი, „გენდერული უთანასწორობა 500 პოპულარულ ფილმში“, 2013, გვ. 1; მუდმივი ლინკი: http://annenbergl.usc.edu/pages/~media/MDSCI/Gender_Inequality_in_500_Popular_Films_-_Smith_2013.ashx ბოლო ნახვა 25/06/2017

24 ელიზაბეტა კოსტა, „The wider world: politics, the visible and the invisible“, UCL Press. (2016), pp. 128-162; მუდმივი ლინკი <http://www.jstor.org/stable/pdf/j.ctt1g69z14.10.pdf> ; ბოლო ნახვა 25/06/2017

აღნიშნავს, რომ, მაგალითად, მარდინში (თურქეთში) ხალხი თავს არიდებს პოლიტიკაზე საუბარს საჯარო სივრცეებში, რადგან ამ საკითხმა შესაძლოა დაარღვიოს მათი თანაცხოვრება სხვადასხვა ეთნიკური, სოციალური და ეკონომიკური ფენის წარმომადგენლებთან, რომელთაც განსხვავებული როლები აქვთ საერთო სოციალურ სივრცეში.

ელიზაბეტა კოსტა, დენიელ მილერი, ტომ მაკდონალდსი სტატიაში - „როგორ შეცვალა სოციალურმა მედიამ მსოფლიო“²⁵, გვაცნობენ, რომ სოციალური მედია ფლობს ისეთ ახალ ინსტრუმენტებს, რომლითაც თვითპრეზენტაცია და გენდერული იდენტობის მართვა უფრო მეტადაა შესაძლებელი, ვიდრე აქამდე ხდებოდა. ავტორთა თქმით, სამხრეთ თურქეთში მამაკაცებს აქვთ ტენდენცია, წარმოაჩინონ საკუთარი თავი, როგორც წარმატებული პროფესიონალები, ხოლო ამასობაში ქალები ხაზს უსვამენ თავიანთ ესთეტიკურ ღირებულებებს, უფრო სწორად, თავიანთ ერთგულებას მუსლიმური ღირებულებებისადმი - მოკრძალებულ ცხოვრებას და სიწმინდეს. კოსტა, მილერი და მაკდონალდსი განმარტავენ:²⁶

„კარიერული კუთხით განვითარება განიხილება, როგორც მხოლოდ მამაკაცებისთვის შესაძლებელი რამ, რადგან დაქორწინებულ ქალებს, განსაკუთრებით დედად გახდომის შემდეგ, ეკრძალებათ ნებისმიერი სოციალური აქტივობა, მათ შორის სოციალური ქსელით აქტიურად სარგებლობა, არათუ საჯარო მოხელეებად ან პოლიტიკოსებად მუშაობა. სამხრეთ თურქეთში ქალის როლი განსაზღვრულია, ძირითადად, ოჯახში დიასახლისობითა და შვილების აღზრდით.“ (გვ. 117)

შეიძლება ითქვას, რომ გენდერული სტერეოტიპები დიდ გავლენას ახდენს საზოგადოების აზრების ფორმირებაზე. საზოგადოების ინფორმირებულობის ერთერთი

25 ელიზაბეტა კოსტა, დენიელ მილერი, ტომ მაკდონალდსი, თავი Gender, წიგნიდან - How the World Changed Social Media, UCL Press. (2016), გვ. 116; მუდმივი ლინკი - <http://www.jstor.org/stable/pdf/j.ctt1g69z35.15.pdf> ; ბოლო ნახვა 25/06/2017

26 ელიზაბეტა კოსტა, დენიელ მილერი, ტომ მაკდონალდსი, თავი Gender, წიგნიდან - How the World Changed Social Media, UCL Press. (2016), გვ. 117; მუდმივი ლინკი - <http://www.jstor.org/stable/pdf/j.ctt1g69z35.15.pdf> ; ბოლო ნახვა 25/06/2017

წყარო - მედიაა, მედიამ კი თავად უნდა განსაზღვროს, რამდენად იქნება გენდერული ხასიათის სტერეოტიპების გამავრცელებელი როგორც რესპონდენტთა, ასევე ჟურნალისტთა მხრიდან.

ნაშრომის სათაურშივე იკვეთება ტერმინი - იმიჯი, რომელიც კვლევის დროს საკვლევი ობიექტის - ქალი პოლიტიკოსის ერთერთი უმნიშვნელოვანესი დეტალია. იქიდან გამომდინარე, რომ იმიჯის ცნება მრავალგვარია, საჭიროა, განიმარტოს, რა სახითაა გამოყენებული ეს სიტყვა აღნიშნულ ნაშრომში.

იმიჯი ყველა პროფესიის ადამიანის და განსაკუთრებით პოლიტიკოსის განუყრელი ნაწილია. საზოგადოება, ცხადია, კონკრეტულ პოლიტიკოსებს არ იცნობს, თუმცა მის იმიჯურ წარმოდგენას ეყრდნობა. იმიჯის შექმნით პოლიტიკოსები უფრო ადვილად წყვეტენ საკუთარ ამოცანებს. პოლიტიკური იმიჯის განსაზღვრებას გვთავაზობენ ლ. კაპანაძე და ე. ხახუტაშვილი:

„იმიჯი მასობრივ შეგნებასთან ურთიერთობის ინსტრუმენტია, ამიტომ ის უტირებულად პოლიტიკოსის სახეა, რომელიც კარნახობს მასობრივ შეგნებას, მიმართულია იმ წერტილებში, რომელიც ყველაზე მნიშვნელოვანია მისთვის.“²⁷ (გვ. 22-23)

ცხადია, პოლიტიკოსს უნდა შეეძლოს ხალხთან ურთიერთობა, საერთო გადაწყვეტილებების მიღება, დისკუსიებში თავისი აზრის გატარება - ამ ყველაფრისთვის კი პოლიტიკოსი უნდა იყოს დარწმუნებული საკუთარ თავში, უნდა ფლობდეს მეტყველების კულტურას. პოლიტიკოსის იმიჯი ამ ნიუანსების გათვალისწინებით მორგებული უნდა იყოს რეალურად მის მახასიათებლებზე. რაც შეეხება პოლიტიკოსთა სატელევიზიო იმიჯს, წიგნის - „იმიჯოლოგია, საზოგადოებასთან ურთიერთობის“ ავტორები გვაცნობენ, რომ:

27 ლ. კაპანაძე, ე. ხახუტაშვილი, „იმიჯოლოგია, საზოგადოებასთან ურთიერთობა“, 2004, გვ. 22-23; მუდმივი ლინკი: http://digitallibrary.tsu.ge/book/kapanadze_imijologia/#/22 ბოლო ნახვა: 25/06/2017

„სატელევიზიო არხი თავის მოთხოვნებს უყენებს პოლიტიკოსებს. დასავლეთის პოლიტიკოსს ასწავლიან, რომ არ მოახდინონ თავიანთი გულისწყრომის და დაბნეულობის დემონსტრირება ან უპასუხონ კითხვებზე მაქსიმალურად მოკლედ.“²⁸ (გვ. 38-39)

თუ რა სახის იმიჯს ატარებენ საკვლევად შერჩეული ქალი პოლიტიკოსები საკვლევი თემების გაშუქებისას, დეტალურად კვლევაშია წარმოჩენილი განხილული.

კვლევის მეთოდოლოგია

საკვლევი მასალა მზადდება კონტენტ ანალიზის მეთოდოლოგიის მიხედვით. დევიდ მიქელსონის და ტონი ლ. გრიფინის (David Michaelson, Tony L. Griffin, 2005) მიხედვით, კონტენტ ანალიზი რვა მოდელად იყოფა. ნაშრომში გამოიყენება ამ მოდელებიდან მარტივი კონტენტ ანალიზი, ტონალობის ანალიზი, მნიშვნელობის ანალიზი და გაშუქების ხარისხი.

მარტივი კონტენტანალიზის გათვალისწინებით, შერჩეულია ექვსი საკვლევი თემა ოთხ საკვლევ მედიასაშუალებაში. საკვლევი თემები ამოღებულია მედიასაშუალებების ვებგვერდების არქივიდან. ვინაიდან საკვლევად შერჩეულია სატელევიზიო მედია, სიუჟეტების აუდიოჩანაწერები გაშიფრულია და ტრანსკრიპტები გადმოტანილია ტექსტის სახით.

როგორც ზემოთ ითქვა, საკვლევად შერჩეულია ექვსი თემა (ე.წ. ქეისი) შესაბამისად, ნაშრომში იხილავთ რამდენიმე შემთხვევის ანალიზს:

1. თინა ხიდაშელის თავდაცვის მინისტრად დანიშვნა - 2015 წლის მაისი;
2. იუსტიციის სამინისტროს ოთხი წლის მუშაობის შეჯამება - 2016 წლის დეკემბერი;
3. ელენე ხომტარიას და თეა წულუკიანის დაპირისპირება - 2016 წლის ნოემბერი;
4. ქეთევან ციხელაშვილის ანგარიში პარლამენტს - 2017 წლის აპრილი;

28 ლ. კაპანაძე, ე. ხახუტაშვილი, „იმიჯოლოგია, საზოგადოებასთან ურთიერთობა“, 2004, გვ. 38-39; მუდმივი ლინკი: http://digitallibrary.tsu.ge/book/kapanadze_imijologia/#/22 ბოლო ნახვა: 25/06/2017

5. თამარ კორძაიას „რესპუბლიკური პარტიის“ პოლიტიკურ მდივნად დანიშვნა - 2017 წლის იანვარი;
6. ნინო ბურჯანაძის მიერ 2016 წლის ოქტომბრის საარჩევნო შეფასებები - 2016 წლის ოქტომბერი.

მედიასაშუალებებიდან საკვლევად შერჩეულია: სამაუწყებლო კომპანია „რუსთავი 2“, ტელეკომპანია „იმედი“, საზოგადოებრივი მაუწყებელი - პირველი არხი და სტუდია „მეესტრო“. 2016 წლის ივნისის NDI-ის კვლევით, აღნიშნული მედიასაშუალებები ყველაზე რეიტინგულად დასახელდა. თითოეულ საკვლევ თემაზე მოძიებულია ოთხ-ოთხი მედიაპროდუქტი, მთლიანობაში ოცდაოთხი. მედიაპროდუქტებიდან, ძირითადად, საკვლევად შერჩეულია ახალი ამბები და სიუჟეტები. კვლევის საწყის ეტაპზე შეირჩა თემები; შემდეგ მომზადდა საკვლევ თემების ტრანსკრიპტები (იხილეთ დანართი გვ.63-დან).

აღნიშნული ექვსი საკვლევ თემიდან სამის კვლევისას (თინა ხიდაშელის თავდაცვის მინისტრად დანიშვნა; ელენე ხოშტარას და თეა წულუკიანის დაპირისპირება; თამარ კორძაიას „რესპუბლიკური პარტიის“ პოლიტიკურ მდივნად დანიშვნა) გამოიკვეთა გენდერულად მგრძობიარე რეპლიკები, სტერეოტიპული გამონათქვამები და საჭირო გახდა მედიაექსპერტებთან სიღრმისეული ინტერვიუების ჩაწერა. მედიაექსპერტები რესპონდენტებად შეირჩნენ „თოვლის გუნდის“ პრინციპით. მათი შერჩევისას მთავარი მოთხოვნა იყო, რომ ჰქონოდათ პრაქტიკული გამოცდილება ქალ პოლიტიკოსთა საკითხების გაშუქებისას. ნაშრომში ჩართული მედიაექსპერტები არიან: მამუკა გაჩეჩილაძე („ქალთა საინფორმაციო ცენტრი“); ელენე რუსეცკაია („ქალთა საინფორმაციო ცენტრი“); ეკა იმერლიშვილი („ფემინისტების დამოუკიდებელი ჯგუფი“); ანა არგანაშვილი („პარტნიორობა ადამიანის უფლებებისთვის“) და თამარ ხორბალაძე („მედიის განვითარების ფონდი“). მედიაექსპერტებთან ჩატარდა სიღრმისეული ინტერვიუები და ნაშრომში გამოყენებულია მათი შეფასებები.

როგორც ავტორებს, დევიდ მიქელსონსა და ტონი ლ. გრიფინს აქვთ განმარტებული, მარტივი ანუ საბაზისო კონტენტ ანალიზი ახარისხებს საკვლევად განკუთვნილ მასალას. რაც შეეხება ანალიზის ფორმებს, ამავე ავტორების მიხედვით, ტონალობა არის ანალიზის ის ფორმა, რომელიც იყენებს სუბიექტურ შეფასებას იმის დასადგენად, არის თუ არა სტატიის შინაარსში გამოხატული კეთილგანწყობა ან არაკეთილგანწყობა პერსონის, კომპანიის, ორგანიზაციის ან პროდუქტის მიმართ. ნაშრომში გამოყენებული ტონალობის ანალიზის ერთერთი ყველაზე გავრცელებული გზა - მარტივი კლასიფიკაციაა: „პოზიტიური“, „ნეიტრალური“ და „ნეგატიური“. ამ ტიპის ანალიზის დროს სკალა შეიძლება იყოს „0-დან 100-მდე“, სადაც „ნული“ არის სრულიად ნეგატიური და „100“ არის სრულიად პოზიტიური. არსებობს სკალის სხვა ვარიანტებიც, რომელიც ზომავს ტონალობას. მაგალითად, ასეთი შეიძლება იყოს სკალა „-50“-დან „+50“-მდე. ამ შემთხვევაში, „-50“ ნიშნავს სრულიად ნეგატიურს და „+50“ ნიშნავს სრულიად პოზიტიურს. ასეთ დროს, სკალაზე ნეიტრალური ტონი იქნება „ნული“.

მნიშვნელობის ანალიზი ითვალისწინებს ექვს ფაქტორს: სად გამოქვეყნდა პუბლიკაცია, გამოქვეყნების თარიღი, სტატიის მთლიანი მოცულობა, გამოცემის რომელ ადგილს იკავებს პუბლიკაცია, ფოტოსურათის ან სხვა ნამუშევრის არსებობა, სათაურის ზომა. ტიპურ მნიშვნელობის ანალიზში, ყოველ ელემენტს ენიჭება წონა, რომელიც წარმოდგენილია მთლიან დაანგარიშებაში. დაჯამებული ქულა კი აჩვენებს მასალის მნიშვნელობას.

გაშუქების ხარისხს რაც შეეხება, ცალკეული თემის, მოვლენის, ბრენდის ან კომპანიის ანალიზთან ერთად, კონტენტ ანალიზი ასევე შეიძლება ჩატარდეს იმისთვის, რომ შევადაროთ ერთმანეთს კომპანიების, ბრენდების, თემების ან მოვლენების მედიაგაშუქება.²⁹

ნაშრომის მომზადებისა და კვლევის ამ ეტაპზე არ იკვეთება საკვლევ კიპოთეზა. რაც შეეხება საკვლევ კითხვებს, ისინი შესაძლებელია ფორმულირდეს შემდეგი სახით:

29 დევიდ მიქელსონის და ტონი ლ. გრიფინის „კონტენტ ანალიზის ახალი მოდელი“. გამოქვეყნებულია საზოგადოებასთან ურთიერთობის ინსტიტუტის მიერ, აშშ, 2005.

1. როგორ აშუქებს ქალ პოლიტიკოსთა საკითხებს ქართული სატელევიზიო მედია?
2. როგორია ქალი პოლიტიკოსების პოზიციონირება ქართულ სატელევიზიო მედიაში?
3. როგორია საზოგადოების აღქმა ქალ პოლიტიკოსთა იმიჯზე?

კვლევა

კვლევის მიზანია დაადგინოს თუ როგორია ქალი პოლიტიკოსების პოზიციონირება ქართულ სატელევიზიო მედიაში. ნაშრომის მიზანია გამოიკვლიოს, ამ საკითხზე მუშაობისას, რამდენად ხშირად გამოიყენება გენდერული ხასიათის სტერეოტიპები. იმის გასაანალიზებლად, თუ როგორ შუქდება ქალ პოლიტიკოსთა საკითხები ქართულ სატელევიზიო მედიაში, გამოყენებულია ფრეიმინგის თეორია, რომელიც საშუალებას იძლევა, დავაკვირდეთ იმ კონკრეტულ ფრეიმებს, რომლებიც მედიამ ქალ პოლიტიკოსთა საკითხების გაშუქებისას გამოიყენა. საერთო სურათის შესაქმნელად და იმისთვის, რომ შედარების საშუალება ყოფილიყო, შეირჩა რამდენიმე სატელევიზიო არხი: სამაუწყებლო კომპანია „რუსთავი 2“, ტელეკომპანია „იმედი“, სტუდია „მაესტრო“ და საზოგადოებრივი მაუწყებელი. აღნიშნული მედიასაშუალებები საკვლევად შეირჩა მაღალი რეიტინგის გამო.

წინამდებარე კვლევა საშუალებას იძლევა, დავინახოთ, რა როლი ითამაშა მედიამ ქალ პოლიტიკოსთა საკითხების გაშუქებისას, რა ფრეიმებით გაშუქდა კონკრეტული ქეისები და ჰქონდა თუ არა მედიას გავლენა შემდგომ განვითარებულ მოვლენებზე.

საკვლევად შერჩეული თემები მოძიებულია საკვლევ მიდიასაშუალებების ვებგვერდებზე; მათი ტრანსკრიპტები მომზადებულია ნაშრომის ავტორის მიერ.

ნაშრომი იკვლევს იმ მედიასიუჟეტებს, რომლებიც მომზადდა სამაუწყებლო კომპანია „რუსთავი 2-ის“, ტელეკომპანია „იმედის“, საზოგადოებრივი მაუწყებლისა და სტუდია „მაესტროს“ მიერ ზემოთ ჩამოთვლილ თემებზე.

1. თინა ხიდაშელის თავდაცვის მინისტრად დანიშვნა

აღნიშნული თემა საკვლევად შეირჩა შემდეგი მიზეზით: საქართველოს ქალი თავდაცვის მინისტრის ყოლის პრეცედენტი არ ჰქონია. თინა ხიდაშელი საქართველოს თავდაცვის მინისტრად 2015 წლის 1 მაისს დაინიშნა. აღნიშნულ ფაქტს მედიის მხრიდან დაეთმო როგორც მთავარი საინფორმაციო გამოშვებები, აგრეთვე ახალი ამბები და სიუჟეტები. საკვლევად საინტერესო იყო, როგორ გააშუქებდა აღნიშნულ საკითხს ქართული სატელევიზიო მედია - რა ფრეიმს გამოიყენებდა და გაჟღერდებოდა თუ არა გენდერული ხასიათის სტერეოტიპები მედიასაშუალებებში. საკვლევი თემის სატელევიზიო ტრანსკრიპტები იხილეთ დანართ #1-ში (გვ.67-74).

თინა ხიდაშელის მიერ თავდაცვის მინისტრობის პოსტის დაკავების თაობაზე ტელეკომპანია „მაესტრო“ ერთერთ ყველაზე ინფორმაციულ ამბავს სთავაზობს მაყურებელს. მედიასაშუალების სათაური - „თავდაცვის პირველი ქალი მინისტრი“ გარკვეულწილად საკამათოა. აქ ხაზი პირდაპირ იმას ესმება, რომ უწყებას სათავეში ქალი ჩაუდგა და ეს ფაქტი ქვეყნის ისტორიაში პირველია. გენდერული ნიშნით ქალი გამოყოფილია, სათაური მყვირალაა და მავანთათვის შესაძლოა გარკვეული სტერეოტიპების წამახალისებელიც იყოს.

გადაცემა სიუჟეტიანად თითქმის 19 წუთს გრძელდება. შესავალ ტექსტში წამყვანი ერთხელ კიდევ უსვამს ხაზს, რომ „საქართველოს ისტორიაში პირველად ქვეყნის შეიარაღებულ ძალებს ქალი უხელმძღვანელებს“. ამის შემდეგ მოდის ინფორმატიური ტექსტი რიტორიკული შეკითხვებით („ვინ შესთავაზა პრემიერს ხიდაშელის კანდიდატურა და რა გეგმები აქვს თავდაცვის ახალ მინისტრს?“). ტელეკომპანია „მაესტრო“ მაყურებელს სხვა ქვეყნების გამოცდილებასაც აცნობს და ევროპის სხვადასხვა ქვეყანაში თავდაცვის მინისტრი ქალების შესახებ აწვდის გარკვეულ ცნობებს. წამყვანის ფაქტობრივ ინფორმაციას მოსდევს რეპორტაჟი, რომლის შესავალ ტექსტში ჟურნალისტი მაყურებელს კიდევ ერთხელ ახსენებს, რომ თინა ხიდაშელი პირველი ქალი თავდაცვის მინისტრია. ხიდაშელის სინქრონის შემდეგ ჟურნალისტი მინისტრის პირად ცხოვრებასაც ეხება. იგი აჟღერებს ინფორმაციას, რომ უცნობია, თინა ხიდაშელმა შეათანხმა თუ არა ახალი ტაქტიკა მეუღლესთან და უკვე ყოფილ უფროსთან (იგულისხმება დავით

უსუფაშვილი). აქ საგულისხმოა ერთი ფაქტორი: ნებისმიერი სხვა მამაკაცი მინისტრის (ან მინისტრობის კანდიდატის) მსგავს პოზიციაზე დანიშვნისას რამდენად ინტერესდება მედიასაშუალება მათი მეუღლეების პოზიციებით? არის თუ არა ეს ერთგვარი სტერეოტიპი, რომ თინა ხიდაშელს გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით შესაძლოა აზრი ეკითხა დავით უსუფაშვილისთვის, როგორც მეუღლისთვის თუ როგორც საქმიანი პარტნიორისთვის? ხაზგასასმელია ის ფაქტიც, რომ ამ რიტორიკას თან დავით უსუფაშვილის სინქრონი სდევს, სადაც პარლამენტის თავმჯდომარე მეუღლეს მოუწოდებს, ან დაწყნარდეს, ან დატოვოს ოთახი. აქვე, ჟურნალისტი იმასაც აუწყებს მაყურებელს, რომ თინა ხიდაშელმა სწორედ მეუღლის მიზეზით უარი განაცხადა უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარეობაზე.

მხოლოდ ამ ყველაფრის შემდეგ დგება დღის წესრიგში, მედიასაშუალებამ მაყურებელს მინისტრობის კანდიდატის განათლების შესახებ მიაწოდოს ცნობები. თუმცა გენდერულ სტერეოტიპს მომდევნო წინადადებაშივე ისევ ვაწყდებით და ვისმენთ: „თავდაცვის ქალ მინისტრს რჩევა მხოლოდ ყოფილმა თანაგუნდელმა და ყოფილმა მინისტრმა მისცა“. ყველა სხვა რესპონდენტი, ამ მხრივ, აბსოლუტურად ბუნებრივად აძლევს რეკომენდაციას თუ რჩევებს თინა ხიდაშელს და არცერთ სინქრონიზში ხაზი არ ესმება იმას, რომ ხიდაშელი ქალია. ამ ფაქტორს მხოლოდ მედიასაშუალება გამოყოფს.

სიუჟეტი აგებულია სწორედ თინა ხიდაშელის სქესსა და მის ახალ საქმიანობაზე შეთავსებასთან. ამჯერად სტუდია „მაესტროს“ ჟურნალისტი მსოფლიო გამოცდილებას მეტად უღრმავდება, მაყურებელს აცნობს, რომ „საქართველო ევროპულ ქვეყნებს შორის მერვე იქნება, რომელმაც ეს პორტფელი ქალს ანდო“. ამის შემდეგ კი თინა ხიდაშელი გადაცემის „მაესტროს ცხრიანი“ სტუმარია და გადაცემა ჩვეულ ფორმატში მიმდინარეობს.

საკვლევი თემის გამუქებისას საზოგადოებრივი მაუწყებლის ფრეიმი განსხვავებულია. მედიასაშუალების სათაური არაა მყვირალა, ფაქტობრივი და ზუსტია. ინფორმაცია ლაკონიური და კონკრეტულია, რასაც მისი ქრონომეტრაჟიც გულისხმობს (1 წუთი და 47 წამი). ახალი ამბავი ინფორმაციულად იწყება, თუმცა შესავალ ტექსტში წამყვანი მაინც უსვამს ხაზს იმ ფაქტს, რომ მინისტრის წინამორბედმა - მინდია ჯანელიძემ „თავდაცვის

პირველ ქალ მინისტრს პოსტი გადააბარა“. თავდაცვის ახალი მინისტრი სამომავლო გეგმებზე საუბრობს და მისი სქესი აქ მაყურებლისთვის არ იქნებოდა მანიშნებელი, რომ არა ჟურნალისტის და მედიასაშუალების მხრიდან ფაქტის ხაზგასმა.

რესპონდენტების გაშუქების კუთხით საზოგადოებელი მაუწყებელი დაბალანსებულია: ახალ ამბავში, ქრონომეტრაჟიდან გამომდინარე, მედიასაშუალება გვთავაზობს როგორც მამაკაც, ისე ქალ რესპონდენტებს მინდია ჯანელიძისა და თინა ხიდაშელის სახით. ინფორმაცია სტანდარტულად ახალი ამბის ფორმატში ზის და გარდა გენდერული ნიშნის ხაზგასმისა, სხვა ყურადსაღები გარემოება არ იკვეთება.

სამაუწყებლო კომპანია „რუსთავი 2-ის“ სათაური ინფორმაციულია და ლაკონური. სიუჟეტი 1 წუთსა და 53 წამს გრძელდება. მედიასაშუალება პირდაპირ ჟურნალისტის ჩართვას გვთავაზობს, რომელიც ხაზს უსვამს, რომ თავდაცვის ახლადდანიშნული მინისტრი უწყებაში დაცვის გარეშე მივიდა და მედიასთან ითანამშრომლა. ჟურნალისტი მაყურებელს მხოლოდ თავდაცვის ახლადდანიშნული მინისტრის - თინა ხიდაშელის სინქრონს სთავაზობს, თუმცა ტექსტში აღნიშნავს, რომ ხიდაშელს უწყების ყოფილი მინისტრი - მინდია ჯანელიძე დახვდა.

ტელეკომპანია „იმედს“ სათაურად თინა ხიდაშელის ციტატა აქვს გამოტანილი. სიუჟეტის ქრონომეტრაჟი 3 წუთი და 9 წამია. გადაცემის წამყვანი ინფორმაციულია და ძირითად ამბავს აცნობს მაყურებელს. ხიდაშელის სქესი, როგორც ჩანს, ტელეკომპანია „იმედისთვის“ მთავარი ამბის გადმოსაცემად უმნიშვნელოა. წამყვანის ტექსტს ჟურნალისტის ჩართვა მოსდევს. ჟურნალისტი მინისტრის მიერ დაანონსებულ საკადრო ცვლილებებზე საუბრობს და ხაზს უსვამს, რომ ხიდაშელი უწყებაში დაცვის გარეშე მივიდა და მედიასთან ითანამშრომლა. ცალკე საკითხია, რამდენად საჭირო იყო გაშუქებისას ისეთი დეტალის გამოყოფა, როგორცაა მინისტრის სამინისტროში დაცვის გარეშე მისვლა? აშუქებს თუ არა მედია მსგავს დეტალებს მამაკაცი მინისტრების (ან, ზოგადად, პოლიტიკოსების) შემთხვევაში და არის თუ არა ამ დეტალის გახმაურება პოზიტიური დისკრიმინაციის მაგალითი?

ჩართვაში ჟურნალისტი თინა ხიდაშელის, მისი წინამორბედის - მინდია ჯანელიძისა და სამხედრო საკითხებში ექსპერტის - გიორგი თავდგირიძის სინქრონებს გვთავაზობს. სინქრონები, ძირითადად, ინფორმაციულია, სამომავლო გეგმებს შეეხება და მათში გენდერული სტერეოტიპების ნიშნები არ იკვეთება არც რესპონდენტების და არც ჟურნალისტის მხრიდან. თუმცა, თავდგირიძე აჟღერებს ორაზროვან ციტატას: „ასეთი ცვლილებები საქართველოს ისტორიაში ჯერ არ მომხდარა“, რითაც, სავარაუდოდ, ექსპერტი ხაზს უსვამს იმას, რომ საქართველოს თავდაცვის ქალი მინისტრი ამ დრომდე არ ჰყოლია.

შეჯამების სახით, შეიძლება ითქვას, რომ ქართული სატელევიზიო მედია თინა ხიდაშელის თავდაცვის მინისტრად დანიშვნას არაერთგვაროვნად აშუქებდა. ძირითადად, ორი ტიპის ფრეიმი შეგხვდა: ხიდაშელი, როგორც საქმიანი პოლიტიკოსი და როგორც პირველი ქალი თავდაცვის მინისტრი.

გაშუქებისას საინტერესო დეტალები გამოიკვეთა: „მაესტროს“ სიუჟეტი უშუალოდ თინა ხიდაშელის, როგორც ქალის, მეუღლის და მხოლოდ ამის შემდეგ - როგორც პოლიტიკოსის ჭრილში ჰქონდა აგებული. თინა ხიდაშელის, როგორც ქართველი პოლიტიკოსი ქალის პოზიციონირება ჯერ მისი გენდერით, ხოლო შემდეგ - საქმიანობით ხდება. ტელეკომპანია „მაესტრო“, დანარჩენი სამი სატელევიზიო მედიისგან განსხვავებით, მსოფლიო გამოცდილებას მეტად უღრმავდება, მაყურებელს აცნობს, რომ „საქართველო ევროპულ ქვეყნებს შორის მერვე იქნება, რომელმაც ეს პორტფელი ქალს ანდო“. ეს მიდგომა განასხვავებს „მაესტროს“ სტანდარტული გაშუქებისგან.

თინა ხიდაშელის იმიჯს ოდნავ სხვაგვარად წარმოგვიდგენს საზოგადოებრივი მაუწყებელი. მედიასაშუალება მეტად უსვამს ხაზს პოლიტიკოსის განათლებას, გამოცდილებას, პროფესიონალიზმს. თუმცა ერთი-ორ ადგილას საზოგადოებრივ მაუწყებელშიც ჩნდება ფრეიმი, რომ ხიდაშელი ქალია; რომ იგი პირველი ქალი თავდაცვის მინისტრია და ა.შ..

ეს საკითხი ექსპერტებში აზრთა სხვადასხვაობას იწვევს. მაგალითად, „ქალთა საინფორმაციო ცენტრის“ წარმომადგენელი და მედიამკვლევარი მამუკა გაჩეჩილაძე ფიქრობს, რომ რეპლიკა - „პირველი ქალი მინისტრი“ - სტერეოტიპული არ არის, თუმცა, ექსპერტის შეფასებით, როგორც კი ქალი გადაწყვეტილების მიმღებ პოზიციაზე ჩნდება, ამას საზოგადოება, მათ შორის, პოლიტიკოსები, უყურებენ როგორც მოვლენას:

- *„აქ ხაზგასმა სწორედ სქესზე ხდება. მინისტრი ქალია და, ერთი მხრივ, ეს არის იშვიათობა და, მეორე მხრივ, როცა ქალი პოლიტიკოსები საერთაშორისო დონეზე გადიან და დისკუსიები იმართება, იქ უკვე სიამაყით საუბრობენ, რომ, მაგალითად, ჩვენ თავდაცვის მინისტრი ქალი გვყავს. გარკვეულწილად, ამას სტერეოტიპს ვერ დავარქმევ, ეს უფრო ისაა, რომ უჩვეულო მოვლენად აღიქმება ქალის გადაწყვეტილების მიმღებ პოზიციაზე დანიშვნას იმიტომ, რომ არ ვართ ამით განებივრებული.“*

მედიაექსპერტ ელენე რუსეცკაიას აზრით, ქალზე ხაზგასმა არ არის გენდერული სტერეოტიპი. სტერეოტიპია, რაც ამ ამბავს მოჰყვა, თუმცა, მისივე შეფასებით, ამ მოვლენას სწორედ რომ სტერეოტიპული გამონათქვამები მოჰყვა:

- *„სწორედ ამის შემდგომ დამკვიდრდა სტერეოტიპული გამონათქვამები, რომ რას გააკეთებს ეს მინისტრი, რომ ქალია? კაცმა რა გააკეთა? და ა.შ. ეს არ არის სტერეოტიპი იმ თვალსაზრისით, რომ ხაზია გასმული - პრობლემაა ქალი პოლიტიკოსი, ქალი თანამდებობის პირი და ამიტომ გამოყოფილია. პირიქით, ამ შემთხვევაში პოპულარიზაციაც არის. საზოგადოებამ შეიძლება არ იცოდეს, რომ თავდაცვის მინისტრი არ გვყავდა ქალი; პრემიერმინისტრი არ გვყოლია ქალი. როგორც პოზიტიური დისკრიმინაცია არ არის დისკრიმინაცია, ასე მივიჩნევ, რომ ამ შემთხვევაში ეს არის ნორმალური.“*

ფემინისტთა დამოუკიდებელი ჯგუფის წარმომადგენელი და მედიამკვლევარი ეკა იმერლიშვილიც ამავე მოსაზრებას იზიარებს:

- *„არ მიმაჩნია, რომ ეს სტერეოტიპია. ამ შემთხვევაში, რადგან ქვეყანაში ქალი თავდაცვის მინისტრი არ ყოფილა თინა ხიდაშელის დანიშვნამდე, მისი დანიშვნის*

ასეთი კუთხით მედიაგაშუქება ამ პირველი შემთხვევის ხაზგაზმაა ვიდრე სტერეოტიპი, თუ, რა თქმა უნდა, მედია შემდეგ წინადადებებში მისი, როგორც ქალის ამ პოზიციაზე დანიშვნის ნაკლოვანებებზე არ საუბრობს და მის დისკრედიტაციას ამ კუთხით არ ახდენს.“

ანა არგანაშვილიც, მედიამკვლევარი, წარმომადგენელი ორგანიზაციისა „პარტნიორობა ადამიანის უფლებებისთვის“, მედიის მიერ ქალი პოლიტიკოსის შეფასების სტილს აკრიტიკებს. მისი თქმით, აღნიშნულ პოსტზე კაცი რომ დაენიშნათ, იგი სულ სხვა კრიტერიუმებით შეფასდებოდა; ქალი იმავე კრიტერიუმებით არ შეფასდა და, როგორც არგანაშვილი აფასებს, რეაქცია იყო განსხვავებული - სქესზე ჩაციკლული“

- „თინა ხიდაშელამდე ძალოვანი მინისტრი არ გვყოლია. პრინციპში ეს ფაქტიც არის. შეფასების სტილი იყო ისეთი, რომ, მაგალითად, მედია ყურადღებას არ აქცევდა არაფერს სხვას, გარდა იმისა, რომ ახალი მინისტრი ქალი იყო. ამ მხრივ, ვიტყვი, რომ რეაქცია იყო სტერეოტიპული (არა რეაქციის შინაარსი, არამედ - რეაქცია). თავისთავად, განმეორების ხარისხი, ის, რომ არავინ აქცევდა ყურადღებას კრიტერიუმებს. თუნდაც ის, რომ არ გააკრიტიკეს პროფესიონალიზმის კუთხით. კი, იყო სტერეოტიპული არა იმიტომ, რომ ეს რეალობას არ შეესაბამებოდა, არამედ იმიტომ, რომ მედიამ ჩაიციკლა სქესის ნიშანზე.“

მედიის განვითარების ფონდის წარმომადგენელი და მედიამკვლევარი თამარ ხორბალაძე კი გამოყოფს დისკრიმინაციის ან პოზიტიური დისკრიმინაციის ნიშნებს:

- „ზოგადად, ქალზე ხაზგასმა არის ხოლმე პრობლემა, თუ ეს დამაკნინებელ კონტექსტში ან თუნდაც - პოზიტიური დისკრიმინაციის კონტექსტში ხდება. ამ შემთხვევაში, ვფიქრობ, შეიძლება ეს არ იყოს დისკრიმინაცია, რადგან ფაქტის კონსტატაციაა და რადგან თავდაცვის სამინისტროსა და მთავრობაში ქალები ცოტაა, ამის ხაზგასმა, თუ იმის საჩვენებლად იყო, რომ ამ აქამდე დახურულ სფეროს ქალი მინისტრი ჰყავს და ა.შ. არადისკრიმინაციულია; მაგალითად,

სიუჟეტის გაკეთება იმაზე, რომ პარლამენტში სულ 20 ქალია, არ არის დისკრიმინაცია.”

რესპონდენტების გაშუქების თვალსაზრისით, საზოგადოებრივი მაუწყებელი ერთერთია საკვლევი მედიასაშუალებებისგან, რომელიც აღნიშნულ საკითხზე რესპონდენტებს დაბალანსებულად უჩვენებს მაყურებელს.

ტელეკომპანიები - „რუსთავი 2“ და „იმედი“ უფრო საქმიანი ფრეიმებით გამოირჩევიან. მედიასაშუალებების ჟურნალისტები მაინცდამაინც იმას უსვამენ ხაზს, რომ ახლადდანიშნული მინისტრი უწყებაში პირველ სამუშაო დღეს დაცვის გარეშე ეწვია. ამ დეტალის გაშუქება კითხვას ბადებს: თინა ხიდაშელის ნაცვლად დაცვის გარეშე რომ სხვა ნებისმიერი მამაკაცი მინისტრი მისულიყო უწყებაში, იქნებოდა ეს ისეთივე ყურადსაღები, როგორც ხიდაშელის შემთხვევაში მოხდა?

რესპონდენტების გაშუქების დაბალანსებულობის მხრივ, უნდა აღინიშნოს, რომ განსხვავებული მდგომარეობაა როგორც „რუსთავი 2-ში“, ასევე „იმედში“. „რუსთავი 2“ ჩართვაში მხოლოდ თინა ხიდაშელის სინქრონს გვთავაზობს, ჟურნალისტი ერთ წინადადებაში იხსენიებს ხიდაშელის წინამორბედს - მინდია ჯანელიძეს. რაც შეეხება ტელეკომპანია „იმედს“, ჟურნალისტი სამ სინქრონს უჩვენებს მაყურებელს: თინა ხიდაშელისას, მინდია ჯანელიძისას და გიორგი თავდგირიძისას. უნდა აღინიშნოს, რომ საკვლევი მედიასაშუალებებიდან მხოლოდ ტელეკომპანია „იმედს“ ჰყავდა ჩაწერილი ექსპერტი სამხედრო საკითხებში - გიორგი თავდგირიძე. ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ გენდერული სტერეოტიპები სიუჟეტში არსად ჩანდა, სანამ თავდგირიძემ ორაზროვანი ციტატა გააჟღერა: „ასეთი ცვლილებები საქართველოს ისტორიაში ჯერ არ მომხდარა“, რითაც ექსპერტმა, სავარაუდოდ, ხაზი გაუსვა იმას, რომ საქართველოს თავდაცვის ქალი მინისტრი ამ დრომდე არ ჰყოლია.

დასკვნის სახით, შეიძლება ითქვას, რომ ქალი პოლიტიკოსების მიერ მინისტრობის პოსტის დაკავებისას სატელევიზიო მედია გვერდს ვერ უვლის მათი გენდერის ხაზგაუსმელობას: ზოგ შემთხვევაში ეს ტენდენცია მეტად იკვეთება, ზოგან - ნაკლებად.

2. იუსტიციის სამინისტროს ოთხი წლის მუშაობის შეჯამება

საქართველოს იუსტიციის მინისტრმა თეა წულუკიანმა უწყების ოთხწლიანი მუშაობის ანგარიში 2016 წლის 27 დეკემბერს წარადგინა. თემას სატელევიზიო მედიასაშუალებების მხრიდან დაეთმო როგორც მთავარი გამოშვებები, ასევე ახალი ამბები და სიუჟეტები. აღნიშნული თემა საკვლევად შეირჩა იქიდან გამომდინარე, რომ საინტერესოა, როგორ აშუქებს ქართული სატელევიზიო მედია უწყების შემაჯამებელ საქმიანობას, რომელსაც სათავეში ქალი მინისტრი უდგას. გვხვდება თუ არა გენდერული ნიშნის სტერეოტიპები?! საკვლევი თემის სატელევიზიო ტრანსკრიპტები იხილეთ დანართ #2-ში (გვ. 74-79).

ტელეკომპანია „მანეტრო“ კონკრეტული და მოკლე სათაურით შემოიფარგლება. სიუჟეტის მოცულობაც შესაბამისია - 1 წუთი და 43 წამი. იუსტიციის მინისტრი კონკრეტულ აქცენტებს სვამს, საქმიანი იმიჯი აქვს და გაწეული სამუშაოს შეფასებისას რიცხვებს ხშირად იშველიებს.

რესპონდენტების გაშუქების მხრივ, მედიასაშუალება მაყურებელს სთავაზობს თავად მინისტრის - თეა წულუკიანის, მთავარი პროკურორის - ირაკლი შოთაძისა და ვიცეპრემიერის - კახა კალაძის სინქრონებს. სიუჟეტი მოკლე, ინფორმაციული და ლაკონიურია.

აღნიშნულ თემაზე საზოგადოებრივი მაუწყებელი მაყურებელს ზოგად სათაურს სთავაზობს. სიუჟეტის ხანგრძლივობა 1 წუთი და 38 წამია. სიუჟეტი ინფორმაციულია და ამ კუთხით წამყვანის ტექსტი განსხვავებულ (დამატებით) ინფორმაციას აწვდის მაყურებელს: იგი არ იმეორებს რესპონდენტების ციტატებს. რესპონდენტთა გაშუქების მხრივ, ისევე როგორც ტელეკომპანია „მანეტროს“ შემთხვევაში, საზოგადოებრივი მაუწყებელიც მაყურებელს სამ სინქრონს სთავაზობს იუსტიციის მინისტრის, ვიცეპრემიერისა და მთავარი პროკურორის სახით.

რეკომენდაციის სახით, სასურველი იქნებოდა, საზოგადოებრივ მაუწყებელს მაყურებლისთვის ექსპერტის მოსაზრებაც გაეცნო. თუკი ექსპერტი ქალი იქნებოდა, მაშინ

მედიასაშუალება მაყურებელს რაოდენობრივად გენდერულად დაბალანსებულ რესპონდენტებს შესთავაზებდა.

საკვლევ თემაზე სამაუწყებლო კომპანია „რუსთავი 2-ს“ სათაურად იუსტიციის მინისტრის - თეა წულუკიანის ციტატა აქვს გამოტანილი. სიუჟეტის ქრონომეტრაჟი 1 წუთსა და 38 წამს შეადგენს. მედიასაშუალება პირდაპირ ჟურნალისტის ჩართვას გვთავაზობს, რომელიც მეტად ინფორმაციულია, საუბრობს მინისტრის მიერ შეფასებულ იუსტიციის სამინისტროს 4 წლის საქმიანობაზე, რაც მაყურებელს, სხვა მედიასაშუალებებთან შედარებით, განსხვავებულ ინფორმაციას სთავაზობს.

„რუსთავი 2-ის“ მიერ მომზადებულ სიუჟეტში მაყურებელი მხოლოდ თეა წულუკიანის სინქრონს ეცნობა. როგორც ზემოთ აღინიშნა, სინქრონი სხვა მედიასაშუალებებში გავრცელებულისგან განსხვავებული და მეტად ინფორმაციულია.

აღნიშნულ თემაზე ტელეკომპანია „იმედი“ ინფორმაციული სათაური აქვს. მედიასაშუალების სიუჟეტის ხანგრძლივობა 3 წუთი და 21 წამია. ამ ხნის განმავლობაში საკვლევ მედიასაშუალებათა შორის „იმედი“ მაყურებელს ყველაზე ინფორმაციულ მედიაპროდუქტს სთავაზობს: ჟურნალისტი ცდილობს, სინქრონების ეთერში გაშვებამდე რამდენიმე სიტყვით გადმოსცეს ძირითადი შინაარსი და ამ გზით ახსნას რესპონდენტთა ჩართულობა. მიუხედავად იმისა, რომ ტელეკომპანია „იმედი“ მაყურებელს კვლავ სამი რესპონდენტის - თეა წულუკიანის, ირაკლი შოთაძისა და კახა კალაძის სინქრონებს სთავაზობს, თითოეული მათგანის პოზიციის დაფიქსირების მნიშვნელოვნებას ჟურნალისტის ჩართვა ანიჭებს.

თეა წულუკიანი, როგორც იუსტიციის მინისტრი, სიუჟეტში წარმოჩენილია, როგორც საქმიანი პოლიტიკოსი. მისი იმიჯიც საქმიანია და მედიასაშუალებაში არანაირ გენდერული ნიშნით სტერეოტიპს არ ვაწყდებით.

აღნიშნული თემის გაშუქებიდან გამომდინარე, შეგვიძლია შევაჯამოთ, რომ ქართული სატელევიზიო მედია თეა წულუკიანს, როგორც იუსტიციის მინისტრს, ერთგვარად, მსგავსად აშუქებდა. წულუკიანის იმიჯი საქმიანია, მის შესახებ ცნობები - ინფორმაციული.

ამ კონკრეტული თემის გაშუქებისას საკვლევ მედიასაშუალებებში არ დაფიქსირებულა გენდერული ნიშნით სტერეოტიპები არც ჟურნალისტთა და არც რესპონდენტთა მხრიდან.

აღნიშნული თემის სათაურები საკვლევ სატელევიზიო მედიასაშუალებებში ინფორმაციულია, ტელეკომპანია „მაესტროს“ შემთხვევაში - მოკლე და ლაკონიური, საზოგადოებრივი მაუწყებლის შემთხვევაში - ზოგადი, „რუსთავი 2-ის“ შემთხვევაში მაყურებელი პირდაპირ წულუკიანის ციტატას ეცნობა; ხოლო „იმედის“ შემთხვევაში კი - კვლავ ინფორმაციულ სათაურს ვხვდებით. ჩამოთვლილთაგან სამ („მაესტრო“, საზოგადოებრივი მაუწყებელი, „იმედი“) მედიასაშუალებას რესპონდენტად სამი ერთი და იგივე პიროვნება ჰყავს: თეა წულუკიანი, კახა კალაძე და ირაკლი შოთაძე. „რუსთავი 2“ კი მხოლოდ წულუკიანის სინქრონით შემოიფარგლება. აქედან გამომდინარე, ამ კუთხით რესპონდენტთა გაშუქება გენდერულად დაბალანსებული არ არის: რეკომენდაციის სახით, შეიძლება ითქვას, რომ საზოგადოებრივი მაუწყებლის მხრიდან სასურველი იქნებოდა მაყურებელს მოესმინა ექსპერტის შეფასება, ხოლო თუ რესპონდენტთა გენდერული ნიშნით გაშუქების დაბალანსებულობას გავითვალისწინებთ, სასურველია, ექსპერტი ქალი ყოფილიყო.

იუსტიციის მინისტრის - თეა წულუკიანის მიერ უწყების 4 წლის საქმიანობის შეჯამება საკვლევ მედიასაშუალებების მხრიდან, ძირითადად, 2 წუთამდე საეთერო დროში მოთავსდა (მხოლოდ ტელეკომპანია „იმედს“ ჰქონდა რამდენიმე წუთით ხანგრძლივი სიუჟეტი). საბოლოოდ, თემა ინფორმაციულად, ლაკონიურად და ყოველგვარი ეთიკის ნორმების დაურღვევლად გაშუქდა. თემის გაშუქებისას საკვლევ მედიასაშუალებათაგან მეტად ინფორმატიული, როგორც ზემოთ აღინიშნა, ტელეკომპანია „იმედი“ იყო.

3. ელენე ხოშტარიას და თეა წულუკიანის დაპირისპირება

2016 წლის 24 ნოემბერს პარლამენტში კომიტეტის სხდომა გაიმართა, სადაც ძალოვანი უწყებების ხელმძღვანელობის კანდიდატებმა სამოქმედო გეგმები წარადგინეს, შემდეგ კი უმცირესობისა და უმრავლესობის დეპუტატების შეკითხვებსაც უპასუხეს. სხდომა საკმაოდ ხმაურიანი იყო, ამის ერთერთი მიზეზი კი თეა წულუკიანის და ელენე ხოშტარიას

დაპირისპირება გახდა. აღნიშნულმა საკითხმა მედიაში დიდი რეზონანსი გამოიწვია, თემას დაეთმო სატელევიზიო მთავარი გამოშვებები, აგრეთვე, იგი გაშუქდა ახალი ამბების ფორმატშიც და მომზადდა არაერთი სიუჟეტი. როგორც აღინიშნა, საკვლევად შერჩეული თემა ერთერთი ყველაზე რეზონანსული იყო. სწორედ ამ მიზეზით, საინტერესოა, რა ფრეიმებში გაშუქდა ელენე ხომტარიას და თეა წულუკიანის დაპირისპირება საკვლევად შერჩეულ მედიასაშუალებებში. საკვლევი თემის სატელევიზიო ტრანსკრიპტები იხილეთ დანართ #3-ში (გვ.79-92).

ტელეკომპანია „მაესტროს“ საკვლევ თემაზე ძალიან ზოგადი სათაური აქვს. სინამდვილეში თემის მნიშვნელოვნებას და დეტალებს ხაზი კარგად ესმება როგორც წამყვანის, ასევე ჟურნალისტის მხრიდან. ორივე მათგანს ცალ-ცალკე ეძლევათ შესაძლებლობა, მაყურებელი ტექსტობრივად ერთმანეთისგან განსხვავებულ და ინფორმაციულ ამბავს გააცნონ. წამყვანის ტექსტი, ძირითადად, ინფორმაციულია. მასში ძალიან მცირედაა ნახსენები დებატები და მაყურებელს წამყვანის ტექსტშივე ეძლევა ინფორმაცია, გაიგოს, კონკრეტულად რომელ პოლიტიკოსებს შორის გაიმართა „მწვავე დებატები“, რომელიც ამ ტერმინოლოგიით უკვე ჟურნალისტმა გააჟღერა.

ჟურნალისტი ეთიკური და ინფორმაციულია. პირველ ჩართვაში ის კონკრეტული პოლიტიკოსების სახელებსა და გვარებს არ ასახელებს, ზოგადად, პოლიტიკური პარტიების წარმომადგენლებზე საუბრობს და მათ სქესს არ უსვამს ხაზს.

ტელეკომპანია „მაესტრო“ სიუჟეტის განმავლობაში რვა სინქრონს გვთავაზობს: ოთარ კახიძის, თეა წულუკიანის, ელენე ხომტარიასი, ირმა ინაშვილის, ზურა ჭიაბერაშვილის, დიმიტრი ქუმსიშვილის, გიგა ბოკერიას და ეკა ბესელიასი. როგორც ხედავთ, რესპონდენტების სქესიდან 4 მამაკაცია და 4 ქალი, ანუ შეგვიძლია თამამად აღვნიშნოთ, რომ გაშუქებისას გენდერული ბალანსი დაცულია. თუმცა იმასაც უნდა გაესვას ხაზი, რომ ჩამოთვლილი სინქრონებიდან მედიასაშუალება თეა წულუკიანის სინქრონს 3-ჯერ აშუქებს, ირმა ინაშვილისას - 2-ჯერ და, მთლიანობაში, ქალ რესპონდენტთა სინქრონი მამაკაცებისაზე მეტია.

რაც შეეხება იმიჯს, თეა წულუკიანი რიტორიკული კითხვებით, ირონიული ტექსტით და ჟარგონული ენით საუბრობს: იგი დამაკნინებელ კონტექსტში იყენებს ფრაზებს: „ძველბიჭობა“, „ხულიგნობა“ და ა.შ.. მედიასაშუალებას წულუკიანის სინქრონები, ცხადია, დაჭრილი აქვს, თუმცა ყველა შემთხვევაში ოპონენტების დროსთან მიმართებით გაცილებით ხანგრძლივად ჟღერს წულუკიანის ტექსტები. ნაწილობრივ, ეს პარლამენტის კითხვა-პასუხის რეჟიმითაც იხსნება, სადაც წულუკიანს, ძირითადად, პასუხების გაცემა უწევს.

მედიასაშუალება ელენე ხოშტარიას ერთ ფრაზას უთმობს ეთერს (ელენე ხოშტარია მიმართავს თეა წულუკიანის: „**ნამდვილად არ მახსოვხართ!**“) ფრაზა არაინფორმაციული და, ფაქტობრივად, უმნიშვნელოა. კადრში ხოშტარია მეტ-ნაკლებად ჩანს, თუმცა ტექსტის გარეშე.

ირმა ინაშვილი, ძირითადად, კითხვებით შემოიფარგლება, თუმცა მისი მეორე სინქრონის დასასრულს ინაშვილი შეფასებასაც აკეთებს. მისი პოზიციონირება კითხვა-პასუხის რეჟიმში ხდება, მისი იმიჯი კი - ინფორმაციულია.

რაც შეეხება ეკა ბესელიას, მაყურებელს მისი მხოლოდ ერთი სინქრონის ნახვისა და მოსმენის შესაძლებლობა ეძლევა, სადაც ბესელია საქართველოს მთავრობის მეთაურს აფასებს და ზოგად განმარტებას აკეთებს.

საბოლოოდ, ტელეკომპანია „მანეტროს“ აღნიშნული საკვლევი სიუჟეტი ინფორმაციულია, მასში ყველა საკვლევ კითხვას პასუხი ეცემა და კვლევის კუთხით, საკმაოდ საინტერესოა. თვალშისაცემია რესპონდენტთა რაოდენობრივად დაბალანსებული, მაგრამ გაშუქების მხრივ ქალ პოლიტიკოსებზე აქცენტდასმული მდგომარეობა. მედიასაშუალების ორივე წარმომადგენელი - ჟურნალისტიც და წამყვანიც ეთიკურები არიან და გენდერული სტერეოტიპების გავრცელებას ადგილი არ აქვს.

საზოგადოებრივი მაუწყებელი საკვლევი სიუჟეტის სათაურშივე სვამს ძირითად აქცენტს, სათაურშივე დომინირებს ორი პოლიტიკოსი - ელენე ხოშტარია და თეა წულუკიანი. სიუჟეტი საკმაოდ ხანგრძლივია, იგი 6 წუთსა და 28 წამს გასტანს. მაყურებელს ინფორმაციას აწვდის როგორც წამყვანი, ასევე ჟურნალისტი თავისი

ჩართვით. წამყვანი ინფორმაციას ერთი კონკრეტული ფრეიმით აჟღერებს - „მწვავე რეპლიკები კომიტეტის სხდომაზე“, რაც მაყურებელში განწყობასა და ამინდს უკვე ქმნის და დასახელებული პოლიტიკოსები, რომელთა შორისაც დაანონსებული დებატები გაიმართა, საზოგადოების ინტერესს სიუჟეტის თავშივე იწვევს. სხვა მხრივ, წამყვანის ტექსტი ინფორმაციულია. იგი მაყურებელს ძირითად ინფორმაციას აწვდის, შეფასებებისგან თავს იკავებს. ასეთივეა ჟურნალისტის ჩართვაც სიუჟეტიტურთ. მალევე ჟურნალისტი ხაზს უსვამს მთავარ თემას, რომ კითხვა-პასუხის რეჟიმმა მწვავედ და ხმაურიანად ჩაიარა, თუმცა ვის შორის გაიმართა დებატები, არ აკონკრეტებს - უფრო ზუსტად, არ ასახელებს პოლიტიკოსებს და მხოლოდ მათ პოლიტიკურ პარტიებზე საუბრობს.

საზოგადოებრივი მაუწყებელი მაყურებელს რვა პოლიტიკოსის სინქრონს სთავაზობს: თეა წულუკიანის, ელენე ხომტარიასი, ეკა ბესელიასი, ოთარ კახიძის, გიგა ბოკერიასი, გიორგი მღებრიშვილის, ირმა ინაშვილის და მიხეილ ჯანელიძის. როგორც ხედავთ, რესპონდენტთაგან 4 ქალი და 4 მამაკაცია, ანუ გაშუქების მხრივ გენდერული ბალანსი დაცულია, თუმცა რიგ გარემოებებიდან გამომდინარე, ქალ პოლიტიკოსთა სინქრონები ხანგრძლივობის მხრივ აჭარბებს მამაკაც პოლიტიკოსთა სინქრონებს, კერძოდ: საზოგადოებრივი მაუწყებელი მაყურებელს აჩვენებს თეა წულუკიანისა და ელენე ხომტარიას დაძაბულ დიალოგს (რომელიც კითხვა-პასუხის რეჟიმმა გამოიწვია); ასევე, ხშირად ეთმობა საეთერო დრო თეა წულუკიანის შეფასებებს, ელენე ხომტარიას და ეკა ბესელიას რეპლიკებს.

ელენე ხომტარია, ძირითადად, შეკითხვებს სვამს. მისი კითხვები უარყოფითად შეფასებითი და ირონიულია, იგი ხშირად ერთვება თეა წულუკიანის საუბრისას, რაც კამათს იწვევს. ხომტარიას კითხვები მხოლოდ წულუკიანის მისამართით არაა გამოთქმული, იგი შეკითხვით თავდაცვის მინისტრობის იმჟამინდელ კანდიდატს - ლევან იზორიასაც რიტორიკულად მიმართავს, თუმცა პასუხს იმჟამინდელი საგარეო საქმეთა მინისტრობის კანდიდატისგან - მიხეილ ჯანელიძისგან იღებს.

თეა წულუკიანი უმეტესწილად ირონიული პასუხებითა და რეპლიკებით გამოირჩევა. სიუჟეტის დასაწყისში ის ელენე ხომტარიასთან დიალოგშია ჩაბმული და ცინიკური ფრაზებით პასუხობს მას. ასევე ცინიკურად და ჟარგონულ ენაზე საუბრობს ელენე ხომტარიაზე ეკა ბესელიასთან. წულუკიანი კრიტიკულია ოთარ კახიძის მიმართაც: მას კონკრეტული ციფრებით და ზუსტი, დეტალური არგუმენტებით ესაუბრება, თუმცა არც კახიძის მიმართ იშურებს ცინიზმსა და სარკაზმს.

მაყურებელი ეკა ბესელიას აღნიშნულ სიუჟეტში მხოლოდ ერთხელ ხედავს, სადაც ბესელია ელენე ხომტარიას სიმშვიდისკენ მოუწოდებს და წინააღმდეგ შემთხვევაში სხდომის დატოვებით ემუქრება.

რაც შეეხება ირმა ინაშვილს, იგი „ქართულ ოცნებას“ აკრიტიკებს და მათ წარმომადგენლებს უარყოფითი რეპლიკებით ავსებს. „ნაციონალურ მოძრაობას“ კი რიტორიკული შეკითხვებით მიმართავს. ინაშვილი კონკრეტული, ემოციული და საქმიანია.

მთლიანობაში სიუჟეტში თითქმის სრულადაა გადმოცემული პარლამენტში მომხდარი კითხვა-პასუხის რეჟიმის სხდომა. საზოგადოებრივი მაუწყებელი მაყურებელს ამბავს ორი ფრეიმის გამოყენებით - საინფორმაციო და სკანდალურით - აცნობს. მედიასაშუალების წარმომადგენელთა მხრიდან ეთიკური ნორმები დაცულია, ხოლო მათი მხრიდან სიუჟეტში გენდერული ნიშნით სტერეოტიპები არ ვრცელდება, რასაც ვერ ვიტყვით რესპონდენტებზე. თეა წულუკიანი რამდენჯერმე ახსენებს სიტყვებს: „ძველბიჭობა“, „ხულიგნობა“ ელენე ხომტარიას მისამართით. ქართული მენტალიტეტისთვის ორივე სიტყვა მამაკაცთან ასოცირებულია, შესაბამისად, ამ კონოტაციების ელენე ხომტარიას მიმართ გამოყენებით იქმნება სტერეოტიპი, რომ ხომტარიაც შესაძლოა „ძველი ბიჭი“, „ხულიგანი“ ყოფილიყო, რომელიც მაშინ, როდესაც თეა წულუკიანი წიგნს კითხულობდა, ხომტარია ფეხბურთის თამაშით ირთობდა თავს.

ამ ტერმინებთან დაკავშირებით ექსპერტებს განსხვავებული ხედვა აქვთ. მაგალითად, მამუკა გაჩეჩილაძე, „ქალთა საინფორმაციო ცენტრის“ წარმომადგენელი ფიქრობს, რომ

„ძველბიჭობა“ არის ქცევა, რომელიც შეიძლება დამახასიათებელი იყოს ქალისთვისაც და კაცისთვისაც:

- *„ნაკლებად სტერეოტიპულია, ქალს ვუწოდოთ „ძველბიჭური“. ისევე, როგორც გადაწყვეტილების მიმღებ პოზიციაზე გვყავს ცოტა ქალი, ასევე გვყავს ცოტა „ძველი ბიჭი“ ქალი. ნებისმიერი ადამიანის ასეთი ეპითეტებით შემკობა ცუდია როგორც ქალთან, ასევე მამაკაცთან მიმართებაში. ეს ეპითეტი გამოყენებულია ადამიანის დაკნინებისთვის იმიტომ, რომ „ძველბიჭობა“ არც კაცისთვის და არც ქალისთვის არაა კარგი. ფრაზა დამაკნინებელია, თუმცა სტერეოტიპული ზუსტად ქალთან მიმართებაში არ არის. სტერეოტიპულია, რომ კაცები არიან „ძველი ბიჭები“ და არა ქალები.“*

ელენე რუსეცკაია, „ქალთა საინფორმაციო ცენტრიდან“, ფიქრობს, რომ ეს რეპლიკა უფრო შეურაცხყოფელია, ვიდრე მადისკრიმინირებელი. რუსეცკაიასთვის ქალთა სოლიდარობის არქონა იწვევს დისკომფორტს:

- *„მიუხედავად პოლიტიკური პარტიის, იდეოლოგიის და მსოფლმხედველობისა, მტკივნეულია, რომ ქალებსაც შეუძლიათ ერთმანეთს მიაყენონ შეურაცხყოფა. პოლიტიკური იდეოლოგიის გამო ქალების დაპირისპირება ხდება, რა სიტყვას უწოდებს ან არ უწოდებს, ჩემთვის მეორეხარისხოვანია, მაგრამ ამაზე უფრო მეტად მაღელვებს ის ფაქტი, რომ პოლიტიკოსებს შორის იდეოლოგიური განსხვავება არ უნდა გადადიოდეს ისეთ ფორმაში, რომელიც შეიძლება დისკრიმინაციას შეიცავდეს. ფრაზას „ძველბიჭობა“ არაკორექტული შემოდია ვუწოდო.“*

ეკა იმერლიშვილი, „ფემინისტების დამოუკიდებელი ჯგუფიდან“, ფიქრობს, რომ ეს რეპლიკა გენდერულად დისკრიმინაციულია. მისივე შეფასებით, ის, აგრეთვე, დისკრიმინაციულია კაცისთვის, თუმცა აქ ნაკლები გენდერული კონოტაციით - უფრო სოციალური, ეთიკური და მორალური მოსაზრებებით:

- *„ბველიბიჭი“ მადისკრიმინერებელი ფრაზა შეიძლება იყოს კაცისთვისაც და ქალისთვისაც, თუმცა ქალის შემთხვევაში, მას უფრო მადისკრიმინირებელი კონოტაცია აქვს, რადგან კაცისთვის უფრო დასაშვებია ბველიბიჭობა (გენდერული განწყობა), ვიდრე ქალისთვის, რომელიც არც ბიჭური უნდა იყოს და, მით უმეტეს, ბველიბიჭური - ესენი უფრო მამაკაცური „ეპიტეტებია“.*

„პარტნიორობა ადამიანის უფლებებისთვის“ წარმომადგენელი ანა არგანაშვილი, ძირითადად, საზოგადოების მიერ ქალ პოლიტიკოსთა შეფასებებისას ძალიან დიდი ზეწოლა ქალებზე. მისი თქმით, როგორც უნდა მოიქცეს ქალი პოლიტიკოსი, საზოგადოება იტყვის, რომ ან ზედმეტად სუსტია, ან ზედმეტად ძლიერია, ან კაცივით იქცევა, ან - ქალივით:

- *„ეს შეფასება იყო სტერეოტიპების წამახალისებელი, ამ ქალთან მიმართებაში წახალისებდა გარკვეულ დისკურსს, რაც, რა თქმა უნდა, არ იქნებოდა სასარგებლო და თანასწორობაზე ორიენტირებული. ქალი პოლიტიკოსების შემთხვევაში არ უყურებენ მათ გადაწყვეტილებებს, უყურებენ, როგორ იქცევა და როგორ გამოიყურება, რაც იმთავითვე არასწორია. უფრო საინტერესო იქნებოდა, ვინმეს შეეფასებინა, ქალი პოლიტიკოსი იმ წუთში რასაც საუბრობდა, იყო თუ არა ადეკვატური და არა ის, რა ხმის ტონით საუბრობდა, ან რა ინტონაცია იყო ან რა ეცვა.“*

თამარ ხორბალაძე, მედიის განვითარების ფონდის წარმომადგენელი, ფიქრობს, რომ მნიშვნელოვანია, თუ რა კუთხით იქნა ეს ფრაზა გამოყენებული:

- *„თეა წულუკიანის ამ მიმართებაში არა მხოლოდ „ბველიბიჭობა“, როგორც დამამცირებელი ტერმინი, იქნა გამოყენებული, არამედ ამასთანავე ხაზი გაესვა, რომ ელენე ხომტარია „ბველიბიჭობდა“ მაშინ, როცა თავად წიგნებს კითხულობდა. თავად კონტექსტი, რომელშიც „ბველიბიჭობა“ იქნა გამოყენებული, იყო დამამცირებელი და, შესაბამისად, დისკრიმინაციულიც, რადგან ამკვიდრებდა სტერეოტიპს, თითქოს ბიჭებთან ერთად თამაში და ბველიბიჭობა დასაგმობია და გამორიცხავს წიგნის კითხვას.“*

საბოლოოდ, საკვლევად სიუჟეტი საკმაოდ ინფორმაციული და საინტერესოა მასში არსებული ნიუანსებისა და დეტალების გამო.

ტელეკომპანია „რუსთავი 2“ საკვლევი სიუჟეტის სათაურად თეა წულუკიანის მიერ ელენე ხომტარიას მიმართ გამოთქმულ ციტატას იყენებს, რაც სათაურშივე ორივე პოლიტიკოსს აქცევს ყურადღების ცენტრში. აღნიშნული საკვლევი სიუჟეტი პირდაპირ ჟურნალისტის ჩართვით იწყება, რომელიც პირველივე წინადადებაში თეა წულუკიანს უსვამს ხაზს და მხოლოდ შემდეგ ახსენებს პარლამენტის სხდომაზე გაჟღერებულ თემებს. ტელეკომპანია „რუსთავი 2“, დანარჩენი საკვლევი მედიასაშუალებებისგან განსხვავებით, მოსამართლე ურთმელიძის საქმეს „რუსთავი 2-ის“ კონტექსტში გაჟღერებულად აფასებს. ჟურნალისტი აჟღერებს შემდეგ ფრაზასაც: „თეა წულუკიანი ჩვეულ ფორმაში იყო“. რას ნიშნავს „ჩვეულ ფორმაში ყოფნა“ და არის თუ არა ეს დეტალი მაყურებლისთვის ამინდის შემქმნელი?! გარდა ამისა, ჟურნალისტი არასწორად ციტირებს თეა წულუკიანის ფრაზას - „მაშინ, როდესაც ისინი ძველბიჭობდნენ, ის (თეა წულუკიანი, ავტ.) კარგი გოგო იყო და წიგნებს კითხულობდა,“ - მაშინ, როდესაც „კარგი გოგო“ საერთოდ არ იყო არცერთი პოლიტიკოსის მიერ გაჟღერებული და ეს ყველაფერი ჟურნალისტის ინტერპრეტაციის ნაწილია.

ტელეკომპანია „რუსთავი 2“ მაყურებელს 4 სინქრონს სთავაზობს: ელენე ხომტარიასი, თეა წულუკიანის, ეკა ბესელიასი და ოთარ კახიძის. როგორც რაოდენობრივად, ისე გამუქების სიხშირის მხრივ, სინქრონები არადაბალანსებულია. სიუჟეტის დიდი ნაწილი, როგორც სათაურიდანვე ივარაუდება, თეა წულუკიანსა და ელენე ხომტარიას შორის გამართულ დიალოგს ეძღვნება. სხვა საკვლევი მედიასაშუალებებისგან განსხვავებით, ტელეკომპანია „რუსთავი 2“ ელენე ხომტარიას სინქრონებს უფრო ვრცლად გვთავაზობს, საიდანაც მაყურებელს აზრის გამოტანა მეტად შეუძლიათ. ხომტარიას იმიჯი „რუსთავი 2-ში“ მეტად ინფორმაციულია, ამ შემთხვევაში იგი უმნიშვნელო რეპლიკებით აღარ ჩნდება. ხომტარია საკმაოდ მკაცრი და კრიტიკულია. მისი შეკითხვები, ძირითადად, მიმართულია თეა წულუკიანის მისამართით.

თეა წულუკიანის სინქრონებიც, სხვა საკვლევე მედიასაშუალებებისგან განსხვავებით, მეტად ვრცელია და მისი აზრი უფრო მეტად თანმიმდევრული და ლოგიკური ჩანს მაყურებლისთვის. ისევე, როგორც სხვა საკვლევე მედიასაშუალებებში, წულუკიანის იმიჯი „რუსთავი 2-ში“ გამოუქებისას ასევე კრიტიკული, რიტორიკული და სარკასტულია. „რუსთავი 2-საც“ გამოყენებული აქვს წულუკიანის ირონიული ფრაზები და ჟარგონული სიტყვები, რაც, თავის მხრივ, სტერეოტიპულ შინაარსს ატარებს (ეს საკითხი წინა მედიასაშუალების - საზოგადოებრივი მაუწყებლის - ანალიზში განხილულია).

ეკა ბესელია „რუსთავი 2-ის“ შემთხვევაშიც მხოლოდ ერთი ფრაზით ჩნდება მაყურებლის წინაშე და მკაცრი იმიჯი აქვს, იქიდან გამომდინარე, რომ იგი ელენე ხოშტარიას დამშვიდებისკენ მოუწოდებს, წინააღმდეგ შემთხვევაში კი მას სხდომის დატოვებით ემუქრება.

ტელეკომპანია „რუსთავი 2“ საეთერო დროს საერთოდ არ უთმობს სხდომის სხვა ქალ პოლიტიკოსებს, კონკრეტულად, ირმა ინაშვილს. მედიასაშუალების წარმომადგენელი - ჟურნალისტი ინტერპრეტაციას მიმართავს, აქედან გამომდინარე, ვერ ვიტყვით, რომ მედიასაშუალება ობიექტურია საკითხის გამოუქებისას. რაც შეეხება გენდერულ სტერეოტიპებს, როგორც წინა მედიასაშუალების - საზოგადოებრივი მაუწყებლის - ანალიზისას აღინიშნა, გარკვეულწილად რესპონდენტ თეა წულუკიანის ფრაზები: „ძველბიჭობა“, „ხულიგნობა“ და „ფეხბურთის თამაში“ შესაძლოა, მივიჩნიოთ გენდერულ სტერეოტიპებად.

ტელეკომპანია „იმედის“ სათაური, აღნიშნულ საკვლევე თემაზე, საკმაოდ ზოგადია, თუმცა ფრაზა - „ძალღვანი მინისტრობის კანდიდატები“ - შესაძლოა აკონკრეტებდეს პოლიტიკოსთა ვინაობას. სიუჟეტი ხანგრძლივი და ინფორმაციულია. იგი წამყვანის ტექსტით იწყება, საიდანაც მაყურებელი გაცილებით მეტ ინფორმაციას იღებს, ვიდრე სხვა საკვლევე მედიასაშუალებების ანალოგიური საკვლევე სიუჟეტებისგან: აქ მკვეთრად ეცემა ჟურნალისტურ 5 შეკითხვას პასუხი - სად მოხდა მოვლენა? როდის? რა მოხდა? რატომ მოხდა და ვინ მონაწილეობდა?

წამყვანის ტექსტს თეა წულუკიანის სინქრონი მოსდევს, სადაც წულუკიანი ელენე ხომტარიას საკმაოდ კრიტიკულად და ირონიულად მიმართავს უკვე კარგად ნაცნობი გენდერულად სტერეოტიპული ჟარგონული ფრაზებით. წულუკიანის ტექსტს ჟურნალისტის ჩართვა ახლავს. იგი განმარტავს იუსტიციის მინისტრობის კანდიდატისა და „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრის კამათის მიზეზს, რასაც თან ერთვის ელენე ხომტარიას საპასუხო რეაქცია თეა წულუკიანის მიმართ.

ტელეკომპანია „იმედი“ მაყურებელს 6 სინქრონს სთავაზობს: თეა წულუკიანისას, ელენე ხომტარიასი, გიგა ბოკერიასი, გიორგი მღებრიშვილის, ლევან იზორიასი და ირმა ინაშვილის. აქედან ჩანს, რომ მედიასაშუალება რაოდენობრივად დაბალანსებულად 3-3 რესპონდენტს აშუქებს, თუმცა გაშუქების სიხშირის მიხედვით აშკარად მეტი საეთერო დრო ქალ პოლიტიკოსებს ეთმობათ.

სხვა მედიასაშუალებებისგან განსხვავებით, ტელეკომპანია „იმედი“ ირმა ინაშვილს მეტ საეთერო დროს უთმობს. ტელეკომპანია „იმედის“ ეთერში რიტორიკული შეკითხვებისა და უარყოფითად შეფასებული პოლიტიკური ძალების გარდა, ინაშვილი ახალ საკითხს გამოყოფს - საქართველოს საზღვრების დაცვის საკითხს და ამ თემასთან არსებულ ინაშვილის შეკითხვას შსს-ს მინისტრი - გიორგი მღებრიშვილი პასუხობს. ამ გარემოებიდან გამომდინარე, ირმა ინაშვილის იმიჯი საქმიანი და ინფორმაციულია.

საბოლოოდ, ტელეკომპანია „იმედი“ არსებული გენდერული ნიშნით სტერეოტიპული ფრაზის გარდა (თეა წულუკიანის შეფასება: „ძველბიჭობა“ და ა.შ., ავტ.) სხვა სტერეოტიპების გამავრცელებელი არ არის. მედიასაშუალებაში, განსხვავებით სხვა საკვლევი მედიასაშუალებებისგან, არაა გაშუქებული ეკა ბესელია.

შეჯამების სახით, შეიძლება ითქვას, რომ საკვლევ მედიასაშუალებებში - „მაესტრო“, „რუსთავი 2“, „იმედი“ და საზოგადოებრივი მაუწყებელი - ელენე ხომტარიას და თეა წულუკიანის დაპირისპირება სხვადასხვაგვარად შუქდება, თუმცა რამდენიმე ძირითად ფრეიმში.

სათაურების მხრივ განსხვავებული მდგომარეობა გვაქვს: ტელეკომპანიები - „მაესტრო“ და „იმედი“ საკვლევ თემაზე ზოგად სათაურს გვთავაზობენ, თუმცა „იმედის“ შემთხვევაში

ფრაზა - „მალოვანი მინისტრობის კანდიდატები“ - შესაძლოა აკონკრეტებდეს პოლიტიკოსთა ვინაობას; საზოგადოებრივი მაუწყებელი საკვლევი სიუჟეტის სათაურშივე სვამს ძირითად აქცენტს და სიუჟეტის ორ ძირითად ფიგურას - თეა წულუკიანსა და ელენე ხოშტარიას - სათაურშივე გამოყოფს; დაახლოებით მსგავს სტრატეგიას მიმართავს მედიასაშუალება „რუსთავი 2“ და საკვლევი სიუჟეტის სათაურად თეა წულუკიანის მიერ ელენე ხოშტარიას მიმართ გამოთქმულ ციტატას იყენებს. რაც შეეხება სიუჟეტის ხანგრძლივობას, საეთერო დროს თითქმის თანაბრად ანაწილებს ოთხივე საკვლევი მედიასაშუალება ეთერში საკვლევი თემის გაშუქებას.

განსხვავებული ვითარებაა რესპონდენტთა რაოდენობის და გაშუქების სიმრავლის კუთხით: ტელეკომპანია „მაესტრო“ სიუჟეტის განმავლობაში რვა სინქრონს გვთავაზობს, გაშუქებისას გენდერული ბალანსი დაცულია. თუმცა იმასაც უნდა გაეხვას ხაზი, რომ მთლიანობაში, ქალ რესპონდენტებს მეტი საეთერო დრო ეთმობათ, ვიდრე მამაკაცებს. ასევე, გენდერის კუთხით რაოდენობრივად დაბალანსებული რესპონდენტები ჰყავს საზოგადოებრივ მაუწყებელს, თუმცა რიგი გარემოებებიდან გამომდინარე, ქალ პოლიტიკოსთა სინქრონები აჭარბებს მამაკაც პოლიტიკოსთა სინქრონებს, კერძოდ: საზოგადოებრივი მაუწყებელი მაყურებელს აჩვენებს თეა წულუკიანისა და ელენე ხოშტარიას დამაბულ დიალოგს. განსხვავებული მდგომარეობაა ტელეკომპანია „რუსთავი 2-ში“: „რუსთავი 2“ მაყურებელს 4 სინქრონს სთავაზობს, როგორც რაოდენობრივად, ისე გაშუქების სიხშირის მხრივ, სინქრონები არადაბალანსებულია. რაც შეეხება ტელეკომპანია „იმედს“, ამ შემთხვევაში მაყურებელი 6 რესპონდენტის სინქრონს ეცნობა, მედიასაშუალება რაოდენობრივად დაბალანსებულად 3-3 რესპონდენტს აშუქებს, თუმცა გაშუქების სიხშირის მიხედვით აშკარად მეტი საეთერო დრო ქალ პოლიტიკოსებს ეთმობათ. ოთხივე მედიასაშუალება საკვლევ თემაზე ქალ პოლიტიკოსებს მეტ საეთერო დროს უთმობს.

განვიხილოთ, რა მდგომარეობაა მედიასაშუალებების წარმომადგენელთა მხრიდან საკვლევი თემის გაშუქებისას. ტელეკომპანია „მაესტროს“ წამყვანს და ჟურნალისტს ცალ-ცალკე ეძლევათ შესაძლებლობა, მაყურებელი ტექსტობრივად ერთმანეთისგან განსხვავებულ და ინფორმაციულ ამბავს გააცნონ. მათი ტექსტი, ძირითადად,

ინფორმაციულია და არაა შეფასებითი ტონის. საზოგადოებრივი მაუწყებლის წამყვანი ინფორმაციას ერთი კონკრეტული ფრეიმით, რაც მაყურებელში კონკრეტულ განწყობას ქმნის, თუმცა როგორც წამყვანი, ასევე ჟურნალისტი ეთიკურია და არცერთი მათგანი არ ავრცელებს გენდერული ნიშნით სტერეოტიპებს. ტელეკომპანია „რუსთავი 2-ის“ ჟურნალისტი პირველივე წინადადებაში თეა წულუკიანის პერსონას უსვამს ხაზს და მხოლოდ შემდეგ ახსენებს სიუჟეტის სხვა ძირითად თემებს. ჟურნალისტი არასწორად ციტირებს თეა წულუკიანის ფრაზას, რაც მის ინტერპრეტაციაზე მეტყველებს. დაბოლოს, ტელეკომპანია „იმედის“ ჟურნალისტიც და წამყვანიც ეთიკურია და არცერთი მათგანი არ ავრცელებს გენდერული ნიშნით სტერეოტიპებს. ჩამოთვლილ საკვლევ მედიასაშუალებათაგან საკვლევ თემაზე ყველაზე ინფორმაციული სწორედ „იმედია“, რადგან საკვლევ სიუჟეტში ყველა ძირითად შეკითხვაზე პასუხი გაცემულია.

რაც შეეხება ქალ პოლიტიკოსთა იმიჯს და პოზიციონირებას საკვლევ მედიასაშუალებებში, ტელეკომპანია „მესტროს“ შემთხვევაში თეა წულუკიანი რიტორიკული კითხვებით, ირონიული ტექსტით და ჟარგონული ენით საუბრობს. მისი ცინიზმი ძალიან თვალშისაცემია. ასეთივე იმიჯი ექმნება თეა წულუკიანს საზოგადოებრივი მაუწყებლის შემთხვევაშიც, სიუჟეტის დასაწყისში ის ელენე ხომტარიასთან დიალოგშია ჩაბმული და ცინიკური ფრაზებით პასუხობს მას. ასევე ცინიკურად და ჟარგონულ ენაზე საუბრობს ელენე ხომტარიაზე ეკა ბესელიასთან. წულუკიანი კრიტიკულია ოთარ კახიძის მიმართაც: მას კონკრეტული ციფრებით და ზუსტი, დეტალური არგუმენტებით ესაუბრება, თუმცა არც კახიძის მიმართ იშურებს ცინიზმსა და სარკაზმს. ტელეკომპანია „რუსთავი 2-ში“ გაშუქებისას თეა წულუკიანის სინქრონები, სხვა საკვლევ მედიასაშუალებებისგან განსხვავებით, მეტად ვრცელია და მისი აზრი უფრო მეტად თანმიმდევრული და ლოგიკური ჩანს მაყურებლისთვის. ისევე, როგორც სხვა საკვლევ მედიასაშუალებებში, წულუკიანის იმიჯი „რუსთავი 2-ში“ გაშუქებისას ასევე კრიტიკული, რიტორიკული და სარკასტულია. „რუსთავი 2-საც“ გამოყენებული აქვს წულუკიანის ირონიული ფრაზები და ჟარგონული სიტყვები, რაც, თავის მხრივ, სტერეოტიპულ შინაარსს ატარებს. მთლიანობაში, შეიძლება ითქვას, რომ თეა

წულუკიანი ნაწილობრივ შეიძლება იყოს გენდერული ნიშნით სტერეოტიპების გამავრცელებელი. მის მიერ ნათქვამი რეპლიკები: „ძველბიჭობა“, „ხულიგნობა“ - ქართული მენტალიტეტისთვის მამაკაცთან ასოცირებულია და შეურაცხმყოფელ კონტექსტშია გამოყენებული.

ტელეკომპანია „მაესტრო“ საკვლევი თემის გაშუქებისას ელენე ხომტარიას ერთ ფრაზას უთმობს ეთერს. ფრაზა არაინფორმაციული და, ფაქტობრივად, უმნიშვნელოა. მისი იმიჯი დიდად არ იკვეთება. საზოგადოებრივი მაუწყებლის შემთხვევაში, ხომტარია, ძირითადად, შეკითხვებს სვამს. მისი კითხვები უარყოფითად შეფასებითი და ირონიულია, იგი ხშირად ერთვება თეა წულუკიანს საუბრისას, რაც კამათს იწვევს. სხვა საკვლევი მედიასაშუალებებისგან განსხვავებით, ტელეკომპანია „რუსთავი 2“ ელენე ხომტარიას სინქრონებს უფრო ვრცლად გვთავაზობს, საიდანაც მაყურებელს აზრის გამოტანა მეტად შეუძლიათ. ხომტარიას იმიჯი „რუსთავი 2-ში“ მეტად ინფორმაციულია, ამ შემთხვევაში იგი უმნიშვნელო რეპლიკებით აღარ ჩნდება. ხომტარია საკმაოდ მკაცრი, კრიტიკული და რიტორიკულია. მისი შეკითხვები, ძირითადად, მიმართულია თეა წულუკიანის მისამართით. რაც შეეხება ტელეკომპანია „იმედს“, აქ ელენე ხომტარიას პოზიციონირება საერთოდ არ ხდება.

ირმა ინაშვილის გაშუქება განსხვავებულად ხდება: ტელეკომპანია „მაესტრო“ მაყურებელს ასეთ სურათს სთავაზობს: ინაშვილის პოზიციონირება კითხვა-პასუხის რეჟიმში ხდება, მისი იმიჯი კი - ინფორმაციულია. საზოგადოებრივი მაუწყებლის ეთერში ირმა ინაშვილი „ქართულ ოცნებას“ აკრიტიკებს და მათ წარმომადგენლებს უარყოფითი რეპლიკებით ავსებს. „ნაციონალურ მოძრაობას“ კი რიტორიკული შეკითხვებით მიმართავს. ინაშვილი კონკრეტული, ემოციული და საქმიანია. ტელეკომპანია „რუსთავი 2“ საეთერო დროს საერთოდ არ უთმობს ირმა ინაშვილს. რაც შეეხება „იმედს“, სხვა მედიასაშუალებებისგან განსხვავებით, ტელეკომპანია „იმედი“ ირმა ინაშვილს მეტ საეთერო დროს უთმობს - რიტორიკული შეკითხვებისა და უარყოფითად შეფასებული პოლიტიკური ძალების გარდა, ინაშვილი ახალ თემას ეხება და პოლემიკაში შსს-ს მინისტრობის კანდიდატს იწვევა. ირმა ინაშვილის იმიჯი საქმიანი და ინფორმაციულია.

რაც შეეხება ეკა ბესელიას, „მაესტროში“ მაცურებელს მისი მხოლოდ ერთი სინქრონის ნახვისა და მოსმენის შესაძლებლობა ეძლევა, სადაც ბესელია საქართველოს მთავრობის მეთაურს აფასებს და ზოგად განმარტებას აკეთებს. ბესელიას იმიჯი ინფორმაციული და საქმიანია. საზოგადოებრივი მაუწყებლის ეთერში მაცურებელი ბესელიას საკვლევ სიუჟეტში მხოლოდ ერთხელ ხედავს, სადაც ბესელია ელენე ხომტარიას სიმშვიდისკენ მოუწოდებს და წინააღმდეგ შემთხვევაში სხდომის დატოვებით ემუქრება. ეკა ბესელია „რუსთავი 2-ის“ შემთხვევაშიც მხოლოდ ერთი ფრაზით ჩნდება მაცურებლის წინაშე და მკაცრი იმიჯი აქვს. ტელეკომპანია „იმედში“, განსხვავებით სხვა საკვლევ მედიასაშუალებებისგან, არაა გაშუქებული ეკა ბესელია.

4. ქეთევან ციხელაშვილის ანგარიში პარლამენტს

2017 წლის 25 აპრილს პარლამენტში, კომიტეტების გაერთიანებულ სხდომაზე შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის - ქეთევან ციხელაშვილის ანგარიშს მოუსმინეს. ამ უწყებას კი პოლიტიკოსთა ერთი ნაწილი არასაჭიროდ მიიჩნევს უფრო მეტიც, მაგალითად, რომან გოცირიძის თქმით, სამინისტროს იგივე ფუნქციები აქვს, რაც მეხუთე ბორბალს ავტომობილისთვის. ანგარიშის წარდგენამ საკმაოდ ხმაურიანად ჩაიარა. მიუხედავად იმისა, რომ თემა რეზონანსული იყო, სატელევიზიო მედიასაშუალებებში იგი, ძირითადად, ახალი ამბების ფორმატში გაშუქდა და მასზე რამდენიმე სიუჟეტი მომზადდა. თემა საკვლევ მედიასაშუალებების მთავარ გამოშვებებში ვერ მოხვდა. საკვლევ თემის სატელევიზიო ტრანსკრიპტები იხილეთ დანართ #4-ში (გვ.92-99).

ტელეკომპანია „მაესტრო“ საკვლევ თემაზე ნიუსს ამზადებს. მედიასაშუალება აღნიშნულ თემას საკმაოდ მოკლე და ნაკლებინფორმაციულ სათაურს უმზადებს. ნიუსის სტანდარტის შესაბამისად, მედიაპროდუქტის ხანგრძლივობა საკმაოდ მცირე - 1 წუთი და რამდენიმე წამია.

ტელეკომპანია „მაესტრო“ აღნიშნულ ინფორმაციას მხოლოდ წამყვანის მეშეობით გვამცნობს. წამყვანი, ძირითადად, ფაქტობრივ ინფორმაციას აწვდის. მედიასაშუალება კი მხოლოდ ერთ - ქეთევან ციხელაშვილის სინქრონს გვთავაზობს. ჩართვაში რესპონდენტი არა მხოლოდ შეხვედრის თაობაზე ფაქტობრივ ინფორმაციას აცნობს მაყურებელს, არამედ საკითხის შესახებ სხვა დეტალებსაც აწვდის. მისი იმიჯი საქმიანია. არც მედიასაშუალების და არც რესპონდენტის მხრიდან რაიმე სახის გენდერული ნიშნით სტერეოტიპების გავრცელებას ადგილი არ აქვს.

საზოგადოებრივი მაუწყებელი აღნიშნულ თემაზე ვრცელ მედიაპროდუქტს გვთავაზობს. სიუჟეტის ხანგრძლივობა თითქმის 5 წუთია, სათაური კონკრეტული და ფაქტობრივია. სიუჟეტში შესავალ სიტყვას მედიასაშუალების წამყვანი ამბობს, ხოლო ძირითადი ხაზი - ჟურნალისტს მიჰყავს. წამყვანი და ჟურნალისტი ერთმანეთისგან დამოუკიდებელ, განსხვავებულ ინფორმაციას აწვდიან მაყურებელს, თუმცა, აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ჟურნალისტის ჩართვები სიუჟეტისთვის ცოტა ხანგრძლივია: იგი ხშირად აწვდის იმ ინფორმაციას, რომელსაც მაყურებელი რესპონდენტის სინქრონშიც ისმენს.

საზოგადოებრივი მაუწყებელი აღნიშნულ საკვლევ თემაზე სამი რესპონდენტის მოსაზრებას აცნობს მაყურებელს. აქედან ორი მამაკაცია (ლევან გოგიჩაიშვილი, რომან გოცირიძე), ხოლო ერთი - ქალი (ქეთევან ციხელაშვილი).

საკვლევ ობიექტის - ქეთევან ციხელაშვილის იმიჯი საქმიანი და ფაქტობრივია. გარდა იმ თემისა, რის წარდგენასაც აპირებს მინისტრი პარლამენტისთვის, იგი სხვა გარემოებებზე არ საუბრობს.

სიუჟეტის მსვლელობისას გენდერული ნიშნით სტერეოტიპების გავრცელებას არც მედიასაშუალების და არც რესპონდენტების მხრიდან ადგილი არ ჰქონია.

საკვლევ თემაზე ტელეკომპანია „რუსთავი 2“, სხვა საკვლევ მედიასაშუალებებისგან განსხვავებით, ერთერთ მეტად ინფორმაციულ მედიაპროდუქტს ამზადებს. „რუსთავი 2-ის“ მიერ მომზადებული აღნიშნული თემის სათაური ინფორმაციული და გასაგებია, სიუჟეტის ხანგრძლივობა დამაკმაყოფილებელია იქიდან გამომდინარე, რომ 2 წუთში მედიასაშუალება ახერხებს და მაყურებელს აწვდის როგორც ფაქტობრივ ინფორმაციას, ასევე რესპონდენტების მოსაზრებებს.

მაყურებელი საკვლევ თემაზე ცნობებს მედიასაშუალების წამყვანის მიერ იღებს. მისი ტექსტი ლაკონიური და ინფორმაციული. ტელეკომპანია „რუსთავი 2“ საკვლევ თემის შესახებ 4 რესპონდენტის სინქრონებს გვთავაზობს, აქედან 1 ქალია (ქეთევან ციხელაშვილი), ხოლო 3 - მამაკაცი (გია ვოლსკი, სერგი კაპანაძე, რომან გოცირიძე). როგორც ვხედავთ, რესპონდენტების გაშუქების კუთხით, არადაბალანსებული სიტუაციაა.

საკვლევ ობიექტის - ქეთევან ციხელაშვილის სინქრონი ინფორმაციულია. მასში არ ჩანს ციხელაშვილის პირადი დამოკიდებულებები, მხოლოდ ზუსტი, ფაქტობრივი და ინფორმაციული ტექსტი ჟღერს რესპონდენტის მხრიდან. შესაბამისად, ამ სიუჟეტში ქეთევან ციხელაშვილის იმიჯი საქმიანია.

მედიასაშუალებაში არსად, არც ტელეკომპანია „რუსთავი 2-ის“ წამყვანის და არც რესპონდენტების მხრიდან, ადგილი არ აქვს გენდერული ნიშნით სტერეოტიპების გავრცელებას.

ტელეკომპანია „იმედი“ საკვლევ თემას განსხვავებული კუთხით და, შესაბამისად, ფრეიმით აცნობს საზოგადოებას. მედიასაშუალების სათაური აღნიშნულ თემაზე კონკრეტული და ინფორმაციულია, მომზადებული მედიაპროდუქტი კი - შემაჯამებელ ხასიათს ატარებს. სიუჟეტის ხანგრძლივობა 3 წუთია, რა დროშიც აღნიშნულ თემაზე მაყურებელს სრულად ინფორმირების შესაძლებლობა აქვს.

მედიასაშუალების მხრიდან ინფორმაციას როგორც წამყვანი, ასევე ჟურნალისტი ავრცელებს. წამყვანის ტექსტი ინფორმაციულთან ერთად, შემაჯამებელიცაა, თემის გაშლა კი სწორედ ჟურნალისტის მეშვეობით ხდება. სწორედ ეს უკანასკნელი ქმნის იმ ფრეიმს, რაც ტელეკომპანია „იმედის“ მიერ მომზადებულ სიუჟეტს სხვა მედიასაშუალებების

სიუჟეტებისგან განასხვავებს. მაყურებელი აქ უკვე მხოლოდ ინფორმაციას და რესპონდენტების მოსაზრებებს არ ეცნობა; „იმედი“ საზოგადოებას აცნობს საკვლევი თემის გარშემო ერთი კონკრეტული პოზიციის მატარებელ პოლიტიკოსებს და მათ შეხედულებებს. ფრეიმი გამოკვეთილია - მინისტრ ციხელაშვილის ხედვას პარლამენტში, უმეტესწილად, უარყოფითი შეფასებები მოჰყვება.

ტელეკომპანია „იმედი“ საკვლევ თემაზე მაყურებელს 4 რესპონდენტის მოსაზრებას აცნობს, რომელთაგანაც 2 ქალია (ქეთევან ციხელაშვილი, ადა მარშანია), ხოლო 2 - კაცი (აფხაზთა კრების წარმომადგენელი და რომან გოცირიძე). შეიძლება ითქვას, რომ ტელეკომპანია „იმედი“ თემაზე რესპონდენტებს დაბალანსებულად აშუქებს.

აღნიშნულ სიუჟეტში ორი ქალი პოლიტიკოსია: ადა მარშანია და ქეთევან ციხელაშვილი. მარშანია მაყურებლის წინაშე მკაცრი იმიჯითაა წარმოჩენილი: იგი კოლეგებს სხდომის დახურვას სთავაზობს და ამის მიზეზად საკუთარ არგუმენტსაც აჟღერებს. მისი მისამართით აფხაზთა კრების წარმომადგენელი არა სტერეოტიპულ, მაგრამ უარყოფითი კონოტაციის რეპლიკას აჟღერებს - ადა მარშანიას „ვეჩნ“ დეპუტატს“ უწოდებს. რაც შეეხება ქეთევან ციხელაშვილს, იგი „იმედის“ სიუჟეტშიც საქმიანი იმიჯითაა წარმოდგენილი. მას პირადი პოზიციის დაცვა უწევს და რომან გოცირიძის შეხედულებას საკუთარი არგუმენტებით უმკლავდება.

მედიასაშუალებაში გენდერული ნიშნით სტერეოტიპების გავრცელება არც ტელეკომპანია „იმედის“ წარმომადგენლების და არც რესპონდენტების მხრიდან არ ხდება.

საბოლოოდ, შეჯამების სახით, შეიძლება ითქვას, რომ საკვლევად შერჩეულ მედიასაშუალებებში საკვლევი თემა გაშუქების მხრივ არაერთგვაროვანია. შერჩეული მედიასაშუალებები აღნიშნულ თემაზე სხვადასხვა სახის მედიაპროდუქტს (ნიუსი, სიუჟეტი, ჩართვა) გვთავაზობენ. ტელეკომპანია „მაესტრო“ საკითხს ახალი ამბების ფორმატში აშუქებს, საზოგადოებრივი მაუწყებელი ვრცელ მედიანაწარმს გვთავაზობს; ტელეკომპანია „რუსთავი 2“ - ერთერთი ინფორმაციულ სიუჟეტს ამზადებს, ასევე, შუქდება საკვლევი საკითხი ტელეკომპანია „იმედში“. შერჩეულ მედიასაშუალებებში განსხვავებული მდგომარეობაა იმის მიხედვით, თუ რომელმა მედიასაშუალებამ რა დრო

დაუთმო თემის გაშუქებას. ქრონომეტრაჟის მიხედვით, მაყურებელს ყველაზე ხანგრძლივ მასალას საზოგადოებრივი მაუწყებელი სთავაზობს და თემას 5 წუთამდე საეთერო დროს უთმობს; შემდეგ მოდის ტელეკომპანია „იმედი“ – 3 წუთით; შემდეგ - „რუსთავი 2“ – 2 წუთით და ბოლოს - ტელეკომპანია „მაესტრო“ – 1 წუთით.

ოთხივე მედიასაშუალების შემთხვევაში საკვლევი თემის სათაური ინფორმაციული. სათაურის მიხედვით, მედიასაშუალებებს მცირედი განსხვავებები აქვთ: „მაესტრო“ აღნიშნულ თემას მოკლე და ნაკლებინფორმაციულ სათაურს არგებს; საზოგადოებრივი მაუწყებელი - კონკრეტულ და ფაქტობრივ სათაურს იყენებს; „რუსთავი 2“ - ინფორმაციულ სათაურს, სადაც მთავარი მოვლენა გამოყოფილია; რაც შეეხება „იმედს“, მედიასაშუალების მიერ მომზადებული სათაური აღნიშნულ თემაზე კონკრეტული და ინფორმაციულია, მომზადებული მედიაპროდუქტი კი - შემაჯამებელ ხასიათს ატარებს.

განვიხილოთ, შერჩეული მედიასაშუალებები საკვლევ თემაზე რესპონდენტების გაშუქებისას რამდენად იცავენ ბალანსს. ტელეკომპანია „მაესტროს“ მხოლოდ ერთი - ქალის სინქრონი აქვს გამოყენებული; საზოგადოებრივ მაუწყებელს - სამი რესპონდენტი ჰყავს: ორი მამაკაცი, ერთი ქალი; ტელეკომპანია „რუსთავი 2“ საკვლევ თემაზე 4 რესპონდენტის მოსაზრებას გვთავაზობს: ერთი ქალი, სამი მამაკაცი; ტელეკომპანია „იმედიც“ 4 რესპონდენტს აშუქებს - ორ ქალს და ორ მამაკაცს. აქედან გამომდინარე, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ მთლიანობაში თემის გაშუქებისას რესპონდენტთა გაშუქების ბალანსი რაოდენობრივად დაცული არაა, ამ ბალანსის შენარჩუნებას მხოლოდ ტელეკომპანია „იმედი“ ახერხებს.

განვიხილოთ, როგორი იმიჯით წარმოადგენენ მედიასაშუალებები საკვლევ ობიექტებს: ტელეკომპანია „მაესტროს“ და საზოგადოებრივი მაუწყებლის შემთხვევაში საკვლევი ობიექტი მხოლოდ ერთია - ქეთევან ციხელაშვილი, რომლის იმიჯიც მკაცრად საქმიანი და ფაქტობრივია. ასევეა „რუსთავი 2-ის“ შემთხვევაშიც: საკვლევი ობიექტის - ქეთევან ციხელაშვილის სინქრონი ინფორმაციულია. მასში არ ჩანს ციხელაშვილის პირადი დამოკიდებულებები, მხოლოდ ზუსტი, ფაქტობრივი და ინფორმაციული ტექსტი ჟღერს რესპონდენტის მხრიდან. შესაბამისად, ამ სიუჟეტში ქეთევან ციხელაშვილის იმიჯი

საქმიანია. ტელეკომპანია „იმედის“ მიერ მომზადებულ მედიაპროდუქტში ორი ქალი პოლიტიკოსია: ადა მარშანია და ქეთევან ციხელაშვილი. მარშანია მაყურებლის წინაშე მკაცრი იმიჯითაა წარმოჩენილი: იგი კოლეგებს სხდომის დახურვას სთავაზობს და ამის მიზეზად საკუთარ არგუმენტსაც აჟღერებს. მისი მისამართით აფხაზთა კრების წარმომადგენელი არა სტერეოტიპულ, მაგრამ უარყოფითი კონოტაციის რეპლიკას აჟღერებს - ადა მარშანიას „ვეჩნ“ დეპუტატს“ უწოდებს. რაც შეეხება ქეთევან ციხელაშვილს, იგი „იმედის“ სიუჟეტშიც საქმიანი იმიჯითაა წარმოდგენილი.

არცერთ საკვლევ მედიასაშუალებაში - არც ტელეკომპანია „მანესტროში“, არც საზოგადოებრივ მაუწყებელში, არც ტელეკომპანია „რუსთავი 2-ში“ ან „იმედში“ გენდერული ნიშნით სტერეოტიპების გავრცელებას არც მედიასაშუალების და არც რესპონდენტების მხრიდან ადგილი არ ჰქონია.

დასკვნის სახით, შეიძლება ითქვას, რომ აღნიშნული საკითხი საკვლევ მედიასაშუალებებში, ძირითადად, ინფორმაციული ფრეიმით შუქდება. გამონაკლისია ტელეკომპანია „იმედი“ - მის მიერ მომზადებული სიუჟეტი სხვა მედიასაშუალებების სიუჟეტებისგან განსხვავებულია. მაყურებელი აქ უკვე მხოლოდ ინფორმაციას და რესპონდენტების მოსაზრებებს არ უყურებს; „იმედი“ საზოგადოებას აცნობს საკვლევით თემის გარშემო ერთი კონკრეტული პოზიციის მატარებელ პოლიტიკოსებს და მათ შეხედულებებს. ფრეიმი გამოკვეთილია - მინისტრ ციხელაშვილის ხედვის გაცნობას პარლამენტში უმეტესწილად უარყოფითი შეფასებები მოჰყვა.

5. თამარ კორძაიას „რესპუბლიკური პარტიის“ პოლიტიკურ მდივნად დანიშვნა

2017 წლის 22 იანვარს თამარ კორძაია „რესპუბლიკური პარტიის“ პოლიტიკურ მდივნად დაინიშნა. აღნიშნული თემა საკვლევად შეირჩა ერთი მთავარი მიზეზის გამო: „რესპუბლიკური პარტიის“ პოლიტიკური მდივნის პოზიციას თამარ კორძაიამდე დავით ბერძენიშვილი იკავებდა. საკვლევად საინტერესოა, როგორ გააშუქებს მედია აღნიშნულ

ამბავს - მოცემულ ფრეიმში თუ გვერდს აუვლის ამ ფაქტს? საკვლევი თემის სატელევიზიო ტრანსკრიპტები იხილეთ დანართ #5-ში (გვ.99-103).

ტელეკომპანია „მაესტრო“ საკვლევ თემაზე მცირე ხანგრძლივობის - 1-წუთიან ნიუსს ამზადებს. სათაური ზოგადია - მასში არ ჩანს, კონკრეტულად ვინ არის ახალი პოლიტიკური მდივანი. მედიასაშუალება საზოგადოების ინფორმირებას გამოშვების წამყვანის მეშვეობით ახდენს, რომლის ტექსტიც ინფორმაციული და ფაქტობრივია. წამყვანის ტექსტშივეა აღნიშნული, რომ ქალი პოლიტიკოსის ადგილს იმდრომდე მამაკაცი იკავებდა. აქ ჩნდება შეკითხვა - გასაგებია, რომ საზოგადოება უნდა იყოს ინფორმირებული, ვინ იკავებდა აღნიშნულ პოზიციას ადრე, თუმცა შეკითხვის არსი მდგომარეობს იმაში, რომ თუკი თამარ კორძაიას ნაცვლად ნებისმიერი მამაკაცი პოლიტიკოსი დაიკავებდა „რესპუბლიკური პარტიის“ პოლიტიკური მდივნის პოზიციას, გააჟღერებდა თუ არა მედიასაშუალება მსგავს დეტალს? თუ პასუხი არის „არა“, საქმე გენდერული ნიშნით სტერეოტიპების გავრცელებასთან გვაქვს. შეიძლება ვივარაუდოთ, თითქოს ჟურნალისტი კონკრეტულ ფრეიმს ქმნის ამ სახით - ადრე აღნიშნულ პოზიციას იკავებდა მამაკაცი, ახლა - ქალი, რა შედეგებზე გავალთ?

ტელეკომპანია „მაესტრო“ საკვლევ თემაზე მხოლოდ ერთი რესპონდენტის - თავად საკვლევი ობიექტის - თამარ კორძაიას სინქრონს გვთავაზობს. კორძაიას იმიჯი მკვეთრად საქმიანია და მასში სხვა დეტალები არ იკვეთება.

საზოგადოებრივი მაუწყებელი საკვლევ თემაზე საკმაოდ მცირე ხანგრძლივობის მედიანაწარმს გვთავაზობს. საზოგადოებრივი მაუწყებლის მიერ მომზადებული ახალი ამბის ქრონომეტრაჟი ნახევარი წუთიც არაა. მედიასაშუალება აღნიშნული თემის შესახებ მაყურებელს გამოშვების წამყვანის მეშვეობით აწვდის ინფორმაციას. ტექსტი მხოლოდ ინფორმაციული და ფაქტობრივია, თუმცა საზოგადოებრივი მაუწყებელიც ხაზს უსვამს იმ ფაქტს, რომ „რესპუბლიკური პარტიის“ პოლიტიკური მდივნის პოსტს თამარ კორძაიამდე დავით ბერძენიშვილი იკავებდა. ამ დეტალის გაჟღერებას ზუსტად ისეთივე დატვირთვა და ვარაუდი შეიძლება მოჰყვეს, როგორც წინა საკვლევი მედიასაშუალების (ტელეკომპანია „მაესტროს“) შემთხვევაში.

მედიაპროდუქტის ხანგრძლივობიდან გამომდინარე, საზოგადოებრივი მაუწყებელი მაყურებელს აღნიშნულ თემაზე რესპონდენტების მოსაზრებებს არ აცნობს, არც ტექსტობრივად და პერიფრაზირება-ციტირებით, არც სინქრონების სახით, თუმცა კადრში თამარ კორძაიას ბრიფინგი კარგად ჩანს. ამ გარემოებიდან გამომდინარე, რთულია, მედიასაშუალების მიერ გაშუქებული კორძაიას იმიჯის შესახებ საუბარი, მაგრამ გამოშვების წამყვანი საკვლევ ობიექტს მეტ-ნაკლებად საქმიან იმიჯს უქმნის.

გარდა აღნიშნული ვარაუდისა (ბერძენიშვილი - კორძაია), მედიასაშუალების მხრიდან გენდერული ნიშნით სტერეოტიპების გავრცელებას ადგილი არ ჰქონია.

შედარებით ინფორმაციულია ტელეკომპანია „რუსთავი 2-ის“ მიერ საკვლევ თემაზე მომზადებული მედიაპროდუქტი. მედიასაშუალების სიუჟეტი 1-წუთიანია, თუმცა ამ დროში მაყურებელს საშუალება ეძლევა, უფრო დეტალურად გაეცნოს ამბავს. „რუსთავი 2-ის“ მიერ მომზადებული სათაური ინფორმაციულთან ერთად კონკრეტულია და მხოლოდ ფაქტობრივ მასალას არ გვაცნობს. აქ ხაზი ესმება ფაქტს, რომ კორძაიამ ბერძენიშვილი ჩაანაცვლა, ამ თეზისთან დაკავშირებით ვარაუდი კი იდენტურია წინა ორი მედიასაშუალების შემთხვევაში დასმული ვარაუდისა.

„რუსთავი 2-ის“ გამოშვების წამყვანი მაყურებელს ბევრ ისეთი ნიუანსს აცნობს, რომელიც აქამდე არცერთ საკვლევ მედიასაშუალებაში არ გაჟღერებულა. „რუსთავი 2“ თამარ კორძაიას სატელეფონო ჩართვასაც გვთავაზობს, სადაც კორძაია აღნიშნულ პოზიციაზე დანიშვნის შესახებ საუბრობს. ის, ასევე, განმარტავს ბერძენიშვილის მიერ დაკავებული ახალი თანამდებობის რაობას, სავარაუდოდ, იქიდან გამომდინარე, რომ „რუსთავი 2“ ახალ ამბავს სწორედ ამ ფრეიმით აშუქებს, რაც სათაურშივე ნათელია.

გარდა აღნიშნული ვარაუდისა (ბერძენიშვილი - კორძაია), მედიასაშუალების მხრიდან გენდერული ნიშნით სტერეოტიპების გავრცელებას ადგილი არ ჰქონია.

სხვა საკვლევ მედიასაშუალებებისგან განხვავებით, საკვლევ თემა ყველაზე ინფორმაციულად ტელეკომპანია „იმედმა“ გააშუქა. მედიასაშუალებამ თემას 2 წუთი დაუთმო, რა დროშიც მაყურებლის მეტ-ნაკლებად ინფორმირება შეძლო.

ტელეკომპანია „იმედის“ მიერ მომზადებული სათაური ინფორმაციული და ზოგადია, რადგან მასში ის კონკრეტული ცვლილებები არ ჩანს, რაზეც სიუჟეტია აგებული. მედიასაშუალება საზოგადოებას ინფორმაციას გამოშვების წამყვანისა და ჟურნალისტის მეშვეობით აწვდის. ნაწილობრივ, წამყვანის და ჟურნალისტის ტექსტები ერთმანეთს ემთხვევა, თუმცა თემას სრულად სწორედ ჟურნალისტი შლის. ეს უკანასკნელი კონკრეტული საკადრო ცვლილებების გარდა მაყურებელს თემის სხვა მნიშვნელოვან დეტალებსაც აწვდის.

ტელეკომპანია „იმედი“ საკვლევ თემასთან დაკავშირებით ორი რესპონდენტის მოსაზრებას გვთავაზობს. ორივე ქალია - თამარ კორძაია და ინგა მალრაძე. რესპონდენტთა გენდერის მიხედვით სიუჟეტი არადაბალანსებულია.

თამარ კორძაია მაყურებლის წინაშე საქმიანი იმიჯითაა წარმოჩენილი, რაც შეეხება ინგა მალრაძეს, მისი სინქრონიდან შეიმჩნევა ნერვიულობა და დაძაბულობა.

ტელეკომპანია „იმედიც“ ეხება ბერძენიშვილი - კორძაიას საკითხს, თუმცა, თუ ამ, აქამდე გამოკვეთილ ვარაუდს უგულებელვყოფთ, მედიასაშუალებაში არც რესპონდენტთა და არც მედიასაშუალების წარმომადგენელთა მხრიდან გენდერული ნიშნით სტერეოტიპების გავრცელებას ადგილი არ აქვს.

შეჯამების სახით, შეიძლება ითქვას, რომ საკვლევ თემაზე - თამარ კორძაიას მიერ „რესპუბლიკური პარტიის“ პოლიტიკური მდივნის თანამდებობაზე დანიშვნას საკვლევ მედიასაშუალებები მცირე საეთერო დროს უთმობენ: საზოგადოებრივი მაუწყებელი ამბის გადმოცემას - 24 წამში ახერხებს; ტელეკომპანიები „მაესტრო“ და „რუსთავი 2“ - 1 წუთში; ხოლო ყველაზე ხანგრძლივად თემას ტელეკომპანია „იმედი“ აშუქებს - 2 წუთსა და რამდენიმე წამში.

სათაურების მხრივ, საკვლევ მედიასაშუალებებში განსხვავებული ვითარებაა: ტელეკომპანია „მაესტროს“ შემთხვევაში სათაური ზოგადია - მასში არ ჩანს, კონკრეტულად ვინ არის ახალი პოლიტიკური მდივანი; საზოგადოებრივი მაუწყებლის შემთხვევაში - სათაური კონკრეტული და ინფორმაციულია; „რუსთავი 2-ის“ მიერ მომზადებული სათაური ინფორმაციულთან ერთად კონკრეტულია და მხოლოდ ფაქტობრივ მასალას არ

გვაცნობს. აქ ხაზი ესმება ფაქტს, რომ კორძიამ ბერძენიშვილი ჩაანაცვლა. რაც შეეხება ტელეკომპანია „იმედის“ მიერ მომზადებულ სათაურს, იგი ინფორმაციული და ზოგადია, რადგან მასში ის კონკრეტული ცვლილებები არ ჩანს, რაზეც სიუჟეტია აგებული.

ოთხივე მედიასაშუალება თემას ორ ძირითად ფრეიმში აშუქებს: 1. ინფორმაციული; 2. კორძიამ ბერძენიშვილი ჩაანაცვლა. განსხვავებული მდგომარეობა გვაქვს ტელეკომპანია „იმედის“ შემთხვევაში - მედიასაშუალება კონკრეტული საკადრო ცვლილებების გარდა მაყურებელს თემის ბევრ სხვა მნიშვნელოვან დეტალს აწვდის. უმეტესწილად, საკვლევ მედიასაშუალებებში ხაზი ესმებოდა, რომ კორძიას წინამორბედი დავით ბერძენიშვილი იყო. ამ ფაქტის ხშირი გაჟღერებით გაჩნდა შეკითხვა - რატომ უსვამს მედია ხაზს, რომ დავით ბერძენიშვილი თამარ კორძიამ ჩაანაცვლა? პასუხებს ექსპერტები გვცემენ:

მამუკა გაჩეჩილაძე, მედიაექსპერტი, „ქალთა საინფორმაციო ცენტრიდან“ ფიქრობს, რომ თუ მედია დაწერს, რომ ქალი დაინიშნა კაცის ნაცვლად, სხვა საკითხია:

- *„თამარ კორძიამ ჩაანაცვლა დავით ბერძენიშვილი“ - აქ ვერ ვხედავ ვერანაირად სტერეოტიპულ მიდგომას იმიტომ, რომ ხაზგასმული სქესი არ არის. ერთმა ჩაანაცვლა მეორე და ამით ალბათ შედარებაა ორი ადამიანის პოლიტიკური წონის და გამოცდილების. რომ ყოფილიყო, ქალმა კაცი ჩაანაცვლა, ეს უკვე ფაქტობრივად ხაზგასმა იქნებოდა სქესზე და ამ ყველაფრის დანახვა უკვე სხვანაირად შეგვეძლო.“*

ელენე რუსეცკაია, მედიაექსპერტი, „ქალთა საინფორმაციო ცენტრიდან“ პოზიტიური დისკრიმინაციის ნიშნებს უსვამს ხაზს. მისი აზრით, იმდენად ცოტაა ქალი პოლიტიკოსი, რომ ქალთა უფლებადამცველებისათვის ძალიან მომხიბვლელი იყო, რომ თამარ კორძიამ კაცი ჩაანაცვლა:

- *„იმიტომ, რომ პოლიტიკაში ერთი ქალით მეტი მოხვდა და ჩვენ, ფაქტობრივად, თითო ქალისთვის და თითო პროცენტზე ვიბრძვით. თამარ კორძია იმ პერიოდში დიდი რეიტინგით არ სარგებლობდა და საზოგადოებისთვის ისეთი ცნობილი სახე არ იყო, როგორც ბერძენიშვილი, ამიტომ ამგვარი გამუქება შეიძლება მისთვის პიარი ყოფილიყო და მისი პოპულარიზაციისთვის შეეწყო ხელი. როდესაც ქალ*

პოლიტიკოსებზეა საუბარი, პირიქით, ეს ჯერჯერობით ხაზგასასმელი ფაქტია, სანამ არ იქნება ბალანსი.“

რუსეცკიას შეფასებით, თუ ამ საკითხის გაშუქება მედიაში არ ხდება ნეგატიურ ჭრილში, მაგალითად, ქალმა ჩაანაცვლა კაცი და რას გააკეთებს? მაშინ ეს საზოგადოებისთვის სტერეოტიპების დარღვევისთვის ძალიან კარგი იქნება.

მედიაშეფასებელი ეკა იმერლიშვილი, „ფემინისტების დამოუკიდებელი ჯგუფიდან“ ამ ფაქტს დისკრიმინაციად არ მიიჩნევს:

- *„ვფიქრობ, რომ ეს არ არის დისკრიმინაცია, თუ არ ხდება თამარ კორძაიას, როგორც ქალი სპიკერის შესაძლებლობების, გამოცდილებებისა და ცოდნის დისკრედიტაცია მხოლოდ და მხოლოდ მისი ქალობის გამო.“*

ანა არგანაშვილი, მედიაშეფასებელი, „პარტნიორობა ადამიანის უფლებებისთვის“ ფიქრობს, რომ როდესაც ქალი იკავებს თანამდებობას, ეს არ არის ქართული საზოგადოებისთვის მისაღები და გასაგები ხშირ შემთხვევაში:

- *„ვინც უნდა დანიშნულიყო, ალბათ, ყოველთვის ადარებენ მის წინამორბედს. ანალოგიურად, უმრავლესობაშიც ასეა. ასეთ შეკითხვას ყველა ახალს ალბათ დაუსვამდნენ, ანუ ჩვენ თითოეული შემთხვევა უნდა შევაფასოთ ასე - მაგალითად, ელენე ხოშტარია რომ ყოფილიყო კაცი, ვინმეს აინტერესებს, რა ხმის ტონით საუბრობს? ან პარლამენტში ცოტა გვინახავს არასწორი ხმის ტონით მოსაუბრე და მაგიდიდან მაგიდაზე გადამხტარი კაცები?! ვნახეთ ეს ყველაფერი, მაგრამ ამაზე არავინ საუბრობს. თამარ კორძაიას შემთხვევაში, მე ვერაფერს ვხედავ სტერეოტიპულს.“*

თამარ ხორბალაძე, მედიაშეფასებელი, „მედიის განვითარების ფონდიდან“ კი ფაქტს ასე ეხმაურება:

- *„ამ შემთხვევაში, ვფიქრობ, რომ ეს არაა დისკრიმინაცია, ან ქალი პოლიტიკოსის უკანა პლანზე გადაწევა, რადგან ფაქტის კონსტატაციაა და ამგვარი გაშუქება პირიქით - თამარ კორძაიას ცნობადობის გასაზრდელად მომგებიანია!“*

შერჩეულ საკვლევ თემაზე საკვლევო მედიასაშუალებები უმეტეს შემთხვევაში მხოლოდ და მხოლოდ ერთი რესპონდენტის - თავად თამარ კორძაიას სინქრონს გვთავაზობენ; საზოგადოებრივი მაუწყებელი მაყურებელს აღნიშნულ თემაზე რესპონდენტების მოსაზრებებს არ აცნობს, არც ტექსტობრივად და პერიფრაზირება-ციტირებით, არც სინქრონების სახით. მხოლოდ ტელეკომპანია „იმედი“ აცნობს მაყურებელს მეორე რესპონდენტის - ინგა მაღრაძის მოსაზრებას. ამ კუთხით, შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ თემის გაშუქებისას აღნიშნულ მედიასაშუალებებში რესპონდენტების გენდერისა და გაშუქების ხანგრძლივობის კუთხით, მდგომარეობა არადაბალანსებელია.

თამარ კორძაიას სატელევიზიო იმიჯი ოთხივე შემთხვევაში საქმიანი, ინფორმაციული და მკაცრია. ამის საფუძველს კი ის იძლევა, რომ კორძაია მხოლოდ თემის ირგვლის საუბრობს და მხოლოდ ფაქტობრივ ცნობებს აჟღერებს.

თუკი ბერძენიშვილი - კორძაიას ვარაუდს უგულებელვყოფთ, არცერთ საკვლევ მედიასაშუალებაში არც რესპონდენტთა და არც მედიასაშუალების წარმომადგენელთა მხრიდან გენდერული ნიშნით სტერეოტიპების გავრცელებას ადგილი არ ჰქონია.

6. ნინო ბურჯანაძის საარჩევნო შეფასებები

2016 წლის ერთერთი უმნიშვნელოვანესი მოვლენა საპარლამენტო არჩევნები იყო. ცხადია, საკვლევად საინტერესოა, არჩევნების შესახებ ქალ პოლიტიკოსთა დამოკიდებულებები. ამ მიზნით, საკვლევად შეირჩა ნინო ბურჯანაძის საარჩევნო შეფასებები - კვლევა ეყრდნობა იმას, თუ რომელ სატელევიზიო მედიაში რა ფრეიმით და რა იმიჯით გაშუქდა აღნიშნული საკითხი. საკვლევო თემის სატელევიზიო ტრანსკრიპტები იხილეთ დანართ #6-ში (გვ.103-107).

ტელეკომპანია „მაესტრო“ საკვლევ თემას მოკლედ აშუქებს. მედიასაშუალებას თემისთვის ზოგადი და მოკლე სათაური აქვს შერჩეული. „მაესტრო“ შერჩეული თემის გაშუქებას 1 წუთსა და რამდენიმე წამს უთმობს. საკვლევ საკითხზე საზოგადოების ინფორმირებას წამყვანი ცდილობს. მისი ტექსტი, თემის კონტექსტიდან გამომდინარე,

მკვეთრად უარყოფითია, თუმცა არსად შეიმჩნევა გენდერული ნიშნით სტერეოტიპების გამავრცელებელი ნიშნები. მედიასაშუალება, ძირითადად, ინფორმაციული ხასიათის სიუჟეტს ამზადებს, რომელშიც ფაქტობრივ მონაცემებთან ერთად ხშირია რესპონდენტის პერიფრაზირებაც.

რაც შეეხება რესპონდენტს, ტელეკომპანია „მაესტრო“ მაყურებელს მხოლოდ ერთი რესპონდენტის - ნინო ბურჯანაძის მოსაზრებას აცნობს. ამ უკანასკნელის იმიჯი მკაცრი და საქმიანია.

საზოგადოებრივი მაუწყებელი აღნიშნულ საკითხს კონკრეტული - უარყოფითი და საქმიანი ფრეიმით აშუქებს. საკვლევი მედიასაშუალება საკვლევ თემას 1 წუთამდე დროს უთმობს. მედიასაშუალება აქცენტს ბოიკოტირების თემაზე სვამს. წამყვანის ტექსტში ხშირია უარყოფითი კონოტაციის მქონე ფრაზები: „ბოიკოტირება“, „დაუკმაყოფილებლობა“, „უსამართლო“... აქედან გამომდინარე, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ საზოგადოებრივი მაუწყებელი თემის შინაარსიდან გამომდინარე გაშუქებისას უარყოფით ფრეიმს იყენებს.

მედიასაშუალება საკვლევ თემაზე მაყურებელს მხოლოდ ერთი რესპონდენტის - ნინო ბურჯანაძის მოსაზრებას სთავაზობს როგორც სინქრონის, ასევე ციტირების სახით. თავად ბურჯანაძე კონკრეტული სიტყვების ხშირი გამეორებით მკვეთრ აქცენტს სვამს საქართველოში სამართლიანობისა და არჩევნების უნდობლობის საკითხზე („ქვეყანაში სასამართლო აღარ არსებობს“; „ქვეყანაში არ არსებობს სამართლიანობის პოვნის არანაირი გარანტია“, „ქვეყანაში არჩევნები კარგავს აზრს“...) მისი იმიჯი საკმაოდ მკაცრი, რადიკალისტური („მხოლოდ ორი გზა: ან ავტოკრატია, ან რევოლუცია“) და საქმიანია.

საკვლევი თემის გაშუქებისას საკვლევ მედიასაშუალებაში არც წამყვანის და არც რესპონდენტის მხრიდან გენდერული ნიშნით სტერეოტიპების გავრცელებას ადგილი არ აქვს.

ტელეკომპანია „რუსთავი 2“ საკვლევად შერჩეულ თემას სხვა მედიასაშუალებებისგან განსხვავებული კუთხით აშუქებს. მედიასაშუალება, ტრადიციულად, ინფორმაციული

ფრეიმით ამცნობს მაყურებელს სიახლეს და აღნიშნულ თემაზე ნიუსს ამზადებს, რომლის ხანგრძლივობაც თითქმის 1 წუთია.

ტელეკომპანია „რუსთავი 2-ის“ მიერ საკვლევ თემაზე მომზადებული სათაური კონკრეტულია: მედიასაშუალებამ სათაურად რესპონდენტის ციტატა გამოიტანა, სადაც ხაზი არჩევნების ლეგიტიმაციის საკითხს გაუსვა, შესაბამისად, ფრეიმი სათაურშივე გამოიკვეთა.

მედიასაშუალების გამოშვების წამყვანის ტექსტი ლაკონიური, ინფორმაციული და მოკლეა. „რუსთავი 2“ მაყურებელს მხოლოდ ნინო ბურჯანაძის პოზიციას აცნობს. ბურჯანაძის ტექსტი ნეგატიური და საქმიანი, რაც მედიასაშუალების მიერ ასახულ მის იმიჯზე მეტყველებს: ნინო ბურჯანაძე ტელეკომპანია „რუსთავი 2-ის“ ეთერშიც მკაცრ, საქმიან იმიჯს ირგებს.

საკვლევი თემის გაშუქებისას საკვლევ მედიასაშუალებაში არც წამყვანის და არც რესპონდენტის მხრიდან გენდერული ნიშნით სტერეოტიპების გავრცელებას ადგილი არ აქვს.

შერჩეული ოთხი მედიასაშუალებისგან საკვლევ თემაზე ყველაზე ვრცელი და ინფორმაციული მედიაპროდუქტი ტელეკომპანია „იმედმა“ მოამზადა. მედიასაშუალების სათაური ზოგადი, მაგრამ ინფორმაციული. სათაურშივე შეიმჩნევა უარყოფითი ფრეიმი („... უნდობლობას უცხადებს“). სიუჟეტის ხანგრძლივობის მხრივაც, „იმედი“ განსხვავებულია: საკვლევ თემას 2 წუთამდე დრო ეთმობა.

მაყურებელს ინფორმაციას ტელეკომპანია „იმედის“ ჟურნალისტი აწვდის, რომელსაც თან სამი რესპონდენტის მოსაზრება მოსდევს. სამივე რესპონდენტი ქალია: ნინო ბურჯანაძე, ნინო ჭეიშვილი, თეონა ჯაფარიძე. აქედან, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ გენდერის მიხედვით რესპონდენტთა გაშუქებისას ბალანსი დაცული არაა.

ნინო ბურჯანაძე სიუჟეტში ძალიან კონკრეტულია - ის კონკრეტული მაგალითებით და მონაცემებით საუბრობს. მისი იმიჯი მკაცრი, ინფორმაციული და საქმიანია.

საკვლევი თემის გაშუქებისას საკვლევ მედიასაშუალებაში არც წამყვანის და არც რესპონდენტის მხრიდან გენდერული ნიშნით სტერეოტიპების გავრცელებას ადგილი არ აქვს.

შეჯამების სახით, შეიძლება ითქვას, რომ საკვლევად შერჩეულ ოთხ მედიასაშუალებაზე დაკვირვების შედეგად, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ მედიასაშუალებებში ნინო ბურჯანაძის მიერ საარჩევნო შეფასებებს დიდი საეთერო დრო არ ეთმობა. კერძოდ, ტელეკომპანიები - „მაესტრო“, „რუსთავი 2“ და საზოგადოებრივი მაუწყებელი - აღნიშნულ თემას 1 წუთამდე საეთერო დროს უთმობენ და საკვლევ საკითხზე ნიუსებს ამზადებენ. რაც შეეხება ტელეკომპანია „იმედს“, მედიასაშუალება 2 წუთამდე დროში აცნობს მაცურებელ თემის დეტალებს მომზადებული სიუჟეტის მეშვეობით.

სათაურების მხრივ, საკვლევ მედიასაშუალებებში თითქმის ერთი და იგივე მდგომარეობაა: აღნიშნულ თემაზე მომზადებული სათაურები „მაესტროს“, საზოგადოებრივი მაუწყებლის და „იმედის“ შემთხვევაში - მოკლე, ინფორმაციული და ზუსტია; „რუსთავი 2“ კი სათაურად რესპონდენტის - ნინო ბურჯანაძის ციტატას იყენებს.

რაც შეეხება ფრეიმებს, მედიასაშუალებები თემის გაშუქებისას უმეტესწილად ერთსა და იმავე - ინფორმაციულ ფრეიმს იყენებენ, თუმცა, ამ მხრივ, კონკრეტულ შემთხვევებში გვაქვს საინტერესო ნიუანსები, კერძოდ: საზოგადოებრივი მაუწყებელი აღნიშნულ საკითხს კონკრეტული - უარყოფითი და საქმიანი ფრეიმით აშუქებს. მედიასაშუალება აქცენტს ბოიკოტირების თემაზე სვამს. ხშირად ჟღერს უარყოფითი კონოტაციის მქონე ფრაზები: „ბოიკოტირება“, „დაუკმაყოფილებლობა“, „უსამართლო“... აქედან გამომდინარე, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ საზოგადოებრივი მაუწყებელი თემის შინაარსიდან გამომდინარე გაშუქებისას უარყოფით ფრეიმს იყენებს.

განვიხილოთ შერჩეული მედიასაშუალებების მიერ გაშუქებული რესპონდენტების სქესი და გაშუქების სიხშირე. ამ მხრივ, სრულიად დაუბალანსებელი სიტუაციაა: 4-დან 3 მედიასაშუალება („მაესტრო“, საზოგადოებრივი მაუწყებელი და „რუსთავი 2“) მხოლოდ

ერთ ქალ რესპონდენტს - ნინო ბურჯანაძეს აშუქებს; „იმედს“ 3 რესპონდენტი ჰყავს და სამივე ქალია.

შერჩეული თემის გაშუქებისას საკვლევად მხოლოდ ერთი ობიექტი - ნინო ბურჯანაძე გამოიკვეთა. მისი იმიჯი ოთხივე მედიასაშუალებაში საქმიანი, ინფორმაციული და მკაცრია. ასევე, უნდა აღინიშნოს, რომ საკვლევ თემის გაშუქებისას საკვლევ მედიასაშუალებაში არც წამყვანის და არც რესპონდენტის მხრიდან გენდერული ნიშნით სტერეოტიპების გავრცელებას ადგილი არ ჰქონია.

დასკვნა

დასკვნის სახით, შეიძლება ითქვას, რომ პასუხი გაეცა პირველ საკვლევ კითხვას - თუ როგორია ქალი პოლიტიკოსების პოზიციონირება ქართულ სატელევიზიო მედიაში.

შერჩეული თემების მიხედვით, თინა ხიდაშელის, როგორც ქართველი პოლიტიკოსი ქალის, პოზიციონირება ჯერ მისი გენდერით, ხოლო შემდეგ - საქმიანობით ხდება. ხიდაშელის იმიჯს ოდნავ სხვაგვარად წარმოგვიდგენს საზოგადოებრივი მაუწყებელი. მედიასაშუალება მეტად უსვამს ხაზს პოლიტიკოსის განათლებას, გამოცდილებას, პროფესიონალიზმს. ტელეკომპანიები - „რუსთავი 2“ და „იმედი“ უფრო საქმიანი ფრეიმებით აშუქებენ საკითხს. ხაზგასასმელია, რომ ტელეკომპანია „იმედის“ შემთხვევაში გენდერული სტერეოტიპები სიუჟეტში არსად ჩანდა, სანამ ერთერთმა რესპონდენტმა ორაზროვანი ციტატა გააჟღერა, რითაც, სავარაუდოდ, ხაზი გაუსვა იმას, რომ საქართველოს თავდაცვის ქალი მინისტრი ამ დრომდე არ ჰყოლია.

თეა წულუკიანის მიერ იუსტიციის სამინისტროს 4-წლიანი ანგარიშის წარდგენა ინფორმაციულად, ლაკონიურად და ყოველგვარი ეთიკის ნორმების დაურღვევლად გაშუქდა. თემის გაშუქებისას საკვლევ მედიასაშუალებათაგან მეტად ინფორმაციული ტელეკომპანია „იმედი“ იყო.

ელენე ხომტარიას და თეა წულუკიანის დაპირისპირების გაშუქებისას ქალ პოლიტიკოსთა პოზიციონირება საკვლევ მედიასაშუალებებში სხვადასხვაგვარად ხდება: ტელეკომპანია „მაესტროს“ შემთხვევაში თეა წულუკიანი რიტორიკული კითხვებით, ირონიული ტექსტით და ჟარგონული ენით საუბრობს. ასეთივე იმიჯი ექმნება თეა წულუკიანს საზოგადოებრივი მაუწყებლის შემთხვევაშიც. წულუკიანის იმიჯი „რუსთავი 2-ში“ გაშუქებისას ასევე კრიტიკული, რიტორიკული და სარკასტულია. „რუსთავი 2-საც“ გამოყენებული აქვს წულუკიანის ირონიული ფრაზები და ჟარგონული სიტყვები, რაც, თავის მხრივ, სტერეოტიპულ შინაარსს ატარებს. ელენე ხომტარია საკმაოდ მკაცრი, კრიტიკული და რიტორიკულია. იგივე შეიძლება ითქვას ეკა ბესელიაზეც, რომელიც საკვლევით თემის გაშუქებისას მხოლოდ ერთი ფრაზით ჩნდება ეთერში, სადაც მისი იმიჯი დიდად არ იკვეთება.

ქეთევან ციხელაშვილის ანგარიში საკვლევ მედიასაშუალებებში, ძირითადად, ინფორმაციული ფრეიმით შუქდება. გამონაკლისია ტელეკომპანია „იმედი“, სადაც უარყოფითი ფრეიმი გამოკვეთილია - მინისტრ ციხელაშვილის ხედვის გაცნობას პარლამენტში უმეტესწილად უარყოფითი შეფასებები მოჰყვა.

რაც შეეხება ნინო ბურჯანაძეს, მისი პოზიციონირება საქმიანი და მკაცრი იმიჯით ხდება.

პასუხი გაეცა მეორე საკვლევ კითხვასაც - თემის გაშუქებისას გამოყენებულია თუ არა გენდერული სტერეოტიპები? თუ არის, რა სახით? - თემის გაშუქებისას მედიასაშუალებაში გენდერული სახის სტერეოტიპებსაც ვაწყდებით, რაც დეტალურადაა აღწერილი და აღიშნულ საკითხზე ნაშრომში გამოყენებულია მედიაექსპერტთა მოსაზრებებიც.

თინა ხიდაშელის თავდაცვის მინისტრად დანიშვნა მედიამ, ძირითადად, ორი ტიპის ფრეიმში გააშუქა: ხიდაშელი, როგორც საქმიანი პოლიტიკოსი და როგორც პირველი ქალი თავდაცვის მინისტრი. თემის გაშუქებისას გენდერული ხასიათის სტერეოტიპები იკვეთებოდა: „მაესტროს“ სიუჟეტი უშუალოდ თინა ხიდაშელის, როგორც ქალის, მეუღლის და მხოლოდ ამის შემდეგ - როგორც პოლიტიკოსის ჭრილში ჰქონდა აგებული.

თეა წულუკიანის მიერ იუსტიციის სამინისტროს ოთხი წლის მუშაობის შეჯამებას ქართული სატელევიზიო მედია ერთგვარად, მსგავსად აშუქებდა. წულუკიანის იმიჯი საქმიანია, მის შესახებ ცნობები - ინფორმაციული. ამ კონკრეტული თემის გაშუქებისას საკვლევ მედიასაშუალებებში არ დაფიქსირებულა გენდერული ნიშნით სტერეოტიპები არც ჟურნალისტთა და არც რესპონდენტთა მხრიდან.

პასუხი გაეცა მესამე საკვლევ კითხვას - რა ფრეიმი გამოიყენა მედიამ ქალ პოლიტიკოსთა საკითხების გაშუქებისას? აღნიშნულმა კვლევამ აჩვენა, რომ საკვლევ თემათა გაშუქებისას ქალი პოლიტიკოსების საკითხებს და ქალ პოლიტიკოსთა იმიჯს საკვლევ მედიასაშუალებები, უმეტესწილად, განსხვავებული ფრეიმებით გვაჩვენებენ.

ელენე ხომტარიას და თეა წულუკიანის დაპირისპირების გაშუქებამ ძალიან საინტერესო შედეგები მოგვცა თავისი არაერთგვაროვნებიდან გამომდინარე. თემის გაშუქებისას „მაესტრო“ ინფორმაციულ და არა შემაჯამებელ-შემფასებელ ფრეიმს იყენებს. საზოგადოებრივი მაუწყებელი ინფორმაციას ერთი კონკრეტული ფრეიმით ავრცელებს - დამაინტრიგებელ განწყობას ქმნის, თუმცა მედიასაშუალება არ ავრცელებს გენდერული ნიშნის სტერეოტიპებს. ტელეკომპანია „რუსთავი 2“ უმეტესად თეა წულუკიანს უსვამს ხაზს და მხოლოდ შემდეგ ახსენებს სიუჟეტის სხვა ძირითად თემებს. ჟურნალისტი არასწორად ციტირებს თეა წულუკიანის ფრაზას, რაც მის ინტერპრეტაციაზე მეტყველებს. დაბოლოს, ტელეკომპანია „იმედიც“ ეთიკურია და არ ავრცელებს გენდერული ნიშნით სტერეოტიპებს. ჩამოთვლილ საკვლევ მედიასაშუალებათაგან საკვლევ თემაზე ყველაზე ინფორმაციული სწორედ „იმედია“, რადგან საკვლევ სიუჟეტში ყველა ძირითად შეკითხვაზე პასუხი გაცემულია. მთლიანობაში, შეიძლება ითქვას, რომ თეა წულუკიანი ნაწილობრივ შეიძლება იყოს გენდერული ნიშნით სტერეოტიპების გამავრცელებელი. მის მიერ ნათქვამი რეპლიკები: „ძველბიჭობა“, „ხულიგნობა“ - ქართული მენტალიტეტისთვის მამაკაცთან ასოცირებულია და შეურაცხმყოფელ კონტექსტშია გამოყენებული. რაც შეეხება ელენე ხომტარიას იმიჯს, იგი დიდად არ ჩანს ეკრანზე, ძირითადად, შეკითხვებს სვამს და მისი იმიჯი მკვეთრად არ მჟღავნდება. ხომტარიას იმიჯი „რუსთავი 2-ში“ მეტად ინფორმაციულია, ამ შემთხვევაში იგი უმნიშვნელო რეპლიკებით აღარ ჩნდება. ბესელია

აღნიშნულ თემაში შუქდება, როგორც მკაცრი იმიჯის მქონე პოლიტიკოსი ქალი. ირმა ინაშვილის პოზიციონირება კითხვა-პასუხის რეჟიმში ხდება, მისი იმიჯი კი - ინფორმაციულია. იგი კონკრეტული, ემოციული და საქმიანია.

ქეთევან ციხელაშვილის მიერ პარლამენტში ანგარიშით წარდგენა გაშუქების მხრივ არაერთგვაროვანია. შერჩეულ მედიასაშუალებებში განსხვავებული მდგომარეობაა იმის მიხედვით, თუ რომელმა მედიასაშუალებამ რა დრო დაუთმო თემის გაშუქებას. მაყურებელს ყველაზე ხანგრძლივ მასალას საზოგადოებრივი მაუწყებელი სთავაზობს და თემას 5 წუთამდე საეთერო დროს უთმობს; შემდეგ მოდის ტელეკომპანია „იმედი“ – 3 წუთით; შემდეგ - „რუსთავი 2“ – 2 წუთით და ბოლოს - ტელეკომპანია „მაესტრო“ – 1 წუთით. თემის გაშუქებისას ქეთევან ციხელაშვილის იმიჯი მკაცრი, საქმიანი და ფაქტობრივია. ადა მარშანია, რომელსაც მხოლოდ „იმედი“ აშუქებს, მაყურებლის წინაშე მკაცრი იმიჯითაა წარმოჩენილი. არცერთ საკვლევ მედიასაშუალებაში - არც ტელეკომპანია „მაესტროში“, არც საზოგადოებრივ მაუწყებელში, არც ტელეკომპანია „რუსთავი 2-ში“ ან „იმედში“ გენდერული ნიშნით სტერეოტიპების გავრცელებას არც მედიასაშუალების და არც რესპონდენტების მხრიდან ადგილი არ ჰქონია.

თამარ კორძაიას მიერ „რესპუბლიკური პარტიის“ პოლიტიკური მდივნის თანამდებობაზე დანიშვნას საკვლევ მედიასაშუალებები მცირე საეთერო დროს უთმობენ. ოთხივე მედიასაშუალება თემას ორ ძირითად ფრეიმში აშუქებს: 1. ინფორმაციული; 2. კორძაიამ ბერძენიშვილი ჩაანაცვლა. ხაზი ესმება ფაქტს, რომ „რესპუბლიკური პარტიის“ პოლიტიკური მდივნის პოსტს თამარ კორძაიამდე დავით ბერძენიშვილი იკავებდა. თამარ კორძაიას სატელევიზიო იმიჯი ოთხივე შემთხვევაში საქმიანი, ინფორმაციული და მკაცრია. თემის გაშუქებისას ჩნდება კორძაია-ბერძენიშვილის შედარების მომენტიც და ამ პოლიტიკოსების სქესზე ხაზგასმა, რაც გენდერული ნიშნის სტერეოტიპად შეიძლება ჩაითვალოს.

ასევე, მცირე საეთერო დრო ეთმობა ნინო ბურჯანაძის საარჩევნო შეფასებების გაშუქებას. მედიასაშუალებები თემის გაშუქებისას უმეტესწილად ერთსა და იმავე - ინფორმაციულ ფრეიმს იყენებენ, თუმცა, ამ მხრივ, კონკრეტულ შემთხვევებში გვაქვს

საინტერესო ნიუანსები, კერძოდ: საზოგადოებრივი მაუწყებელი აღნიშნულ საკითხს კონკრეტული - უარყოფითი და საქმიანი ფრეიმით აშუქებს. ბურჯანაძის იმიჯი ოთხივე მედიასამუშაოებაში საქმიანი, ინფორმაციული და მკაცრია. ასევე, უნდა აღინიშნოს, რომ საკვლევი თემის გაშუქებისას საკვლევ მედიასამუშაოებაში არც წამყვანის და არც რესპონდენტის მხრიდან გენდერული ნიშნით სტერეოტიპების გავრცელებას ადგილი არ ჰქონია.

გამოყენებული ლიტერატურა

NDI, საზოგადოების განწყობა საქართველოში, 2016 წლის ივნისის კვლევის შედეგები ჩატარებული NDI-ის დაკვეთით CRRC-ს საქართველოს მიერ; მუდმივი ლინკი: https://www.ndi.org/sites/default/files/NDI_June_2016%20poll_Public%20Issues_GEO_VFF%20%282%29.pdf

ანა კლდიაშვილი, „აღმოსავლეთის ქალები პოლიტიკაში“, 2016, გვ.20. მუდმივი ლინკი http://gtu.ge/bef/pdf/Doqtorantura/avtoreferatebi_2016/Soc-mecn_05.07.16/a.kldiaSvili.pdf

საპარლამენტათმორისო კავშირის ვებგვერდი, მუდმივი ლინკი - <http://www.ipu.org/>

საპარლამენტათმორისო კავშირი, „ქალები ეროვნულ პარლამენტებში“, მუდმივი ლინკი - <http://www.ipu.org/wmn-e/classif.htm>

საქართველოს მთავრობის ვებგვერდი <http://gov.ge>

საქართველოს პარლამენტის ვებგვერდი <http://www.parliament.ge>

დევიდ მიქელსონის და ტონი ლ. გრიფინის „კონტენტ ანალიზის ახალი მოდელი“.

გამოქვეყნებულია საზოგადოებასთან ურთიერთობის ინსტიტუტის მიერ, აშშ, 2005

ჯენინგს ბრაიანტი და მერი ბეტ ოლივერი, 2009, „მედიაეფექტები“.თავი წიგნიდან -

„ფრეიმინგი“. გვ. 28; თავი წიგნიდან “გენდერული სტერეოტიპები“, გვ.32; თავი წიგნიდან

„სქესის ეფექტები მედიაში“; გვ. 304; მუდმივი ლინკი -

<https://www.scribd.com/doc/248068767/Jennings-Bryant-Mary-Beth-Oliver-Media-Effects-Advances-in-Theory-and-Research-2009>

ბრაიან ბარესჩი, შიპ ჰსიენ ჰსუ, სტეფან რიზი, „ფრეიმინგის ძალა“, 2010. გვ. 639, მუდმივი ლინკი

<https://journalism.utexas.edu/sites/default/files/sites/journalism.utexas.edu/files/attachments/reese/baresch-hsu-reese-chapter.pdf>

ჯემისონი და ვალდმენი, „პრესის ეფექტები“, 2003, მუდმივი ლინკი

<https://global.oup.com/academic/product/the-press-effect-9780195173291?cc=ge&lang=en&#>

დიეტრამ შოფელე, „ფრეიმინგი, როგორც მედიაეფექტი“, 1999, გვ. 105; გვ. 107. მუდმივი ლინკი <http://www.phil-fak.uni->

[duesseldorf.de/fileadmin/Redaktion/Institute/Sozialwissenschaften/Kommunikations-und Medienwissenschaft/Vowe/Forscherguppe/Scheufele Framing theory media effects.pdf](http://www.phil-fak.uni-duesseldorf.de/fileadmin/Redaktion/Institute/Sozialwissenschaften/Kommunikations-und_Medienwissenschaft/Vowe/Forscherguppe/Scheufele_Framing_theory_media_effects.pdf)

გენდერულ ტერმინთა მოკლე ლექსიკონი, მერკვილაძე ია; 2003, გვ. 112. ლინკი:

<http://www.nplg.gov.ge/gwdict/index.php?a=term&d=6&t=3420>

სმიტი, „გენდერული უთანასწორობა 500 პოპულარულ ფილმში“, 2013, გვ. 1; მუდმივი ლინკი:

http://annenbergs.usc.edu/pages/~media/MDSCI/Gender_Inequality_in_500_Popular_Films_-_Smith_2013.ashx

ელიზაბეტა კოსტა, „The wider world: politics, the visible and the invisible“, UCL Press. (2016), pp. 128-162; მუდმივი ლინკი <http://www.jstor.org/stable/pdf/j.ctt1g69z14.10.pdf>

ელიზაბეტა კოსტა, დენიელ მილერი, ტომ მაკდონალდსი, თავი Gender, წიგნიდან - How the World Changed Social Media, UCL Press. (2016), გვ. 116; მუდმივი ლინკი -

<http://www.jstor.org/stable/pdf/j.ctt1g69z35.15.pdf>

ელიზაბეტა კოსტა, დენიელ მილერი, ტომ მაკდონალდსი, თავი Gender, წიგნიდან - How the World Changed Social Media, UCL Press. (2016), გვ. 117; მუდმივი ლინკი -

<http://www.jstor.org/stable/pdf/j.ctt1g69z35.15.pdf>

ლ. კაპანაძე, ე. ხახუტაშვილი, „იმიჯოლოგია, საზოგადოებასთან ურთიერთობა“, 2004, გვ. 22-23; გვ. 38-39; მუდმივი ლინკი: http://digitallibrary.tsu.ge/book/kapanadze_imijologia/#/22

ენტმანი, „ფრეიმინგი: გახლეჩილი პარადიგმების დაზუსტდება“ (framing: toward clarification of a fractured paradigm), 1991, გვ.51, მუდმივი ლინკი:

<https://www.unc.edu/~fbaum/teaching/articles/J-Communication-1993-Entman.pdf>

დევიდ ვივერი, „დღის წესრიგის თეორია, ფრეიმინგი, პრაიმინგი“, 2006, გვ. 142, მუდმივი ლინკი <https://www.unc.edu/~fbaum/teaching/articles/J-Communication-2007-8.pdf>

სტეფან რიზი, ოსკარ გენდი, ავგუსტ გრანტი, „ფრეიმინგი საჯარო ცხოვრებაში“, 2001, გვ.124, მუდმივი ლინკი: [https://books.google.ge/books?id=LhaQAgAAQBAJ&pg=PA124&lpg=PA124&dq=edelman+\(1993\)+framing&source=bl&ots=91W0XxVD2O&sig=uQ94cA5-](https://books.google.ge/books?id=LhaQAgAAQBAJ&pg=PA124&lpg=PA124&dq=edelman+(1993)+framing&source=bl&ots=91W0XxVD2O&sig=uQ94cA5-mG5mmFAFtsf0eGdZvOI&hl=ka&sa=X&ved=0ahUKEwjLnZaOnv3UAhWrB8AKHRGhDSAQ6AEIPjAE#v=onepage&q=edelman%20(1993)%20framing&f=false)

[mG5mmFAFtsf0eGdZvOI&hl=ka&sa=X&ved=0ahUKEwjLnZaOnv3UAhWrB8AKHRGhDSAQ6AEIPjAE#v=onepage&q=edelman%20\(1993\)%20framing&f=false](https://books.google.ge/books?id=LhaQAgAAQBAJ&pg=PA124&lpg=PA124&dq=edelman+(1993)+framing&source=bl&ots=91W0XxVD2O&sig=uQ94cA5-mG5mmFAFtsf0eGdZvOI&hl=ka&sa=X&ved=0ahUKEwjLnZaOnv3UAhWrB8AKHRGhDSAQ6AEIPjAE#v=onepage&q=edelman%20(1993)%20framing&f=false)

ქლონგი და დრაქმანი, „ფრეიმინგის თეორია და საზოგადოებრივი აზრის ფორმირება“, 2007, გვ. 101, მუდმივი ლინკი: <https://www.unc.edu/~fbaum/teaching/articles/J-Communication-2007-6.pdf>

ერვინ გოფმანი, „ფრეიმის ანალიზი“, 1974, გვ. 75. მუდმივი ლინკი -

<https://is.muni.cz/el/1423/podzim2013/SOC571E/um/E.Goffman-FrameAnalysis.pdf>

სტუდია „მაესტრო“ - <https://www.youtube.com/watch?v=pzzcEzL09A4>

<https://www.youtube.com/watch?v=gyHIjwUckZ4>

<http://www.maestro.ge/kontakti/siakhleebi/article/43885-shekhvedra-ministrobis-kandidatebthan>

<http://www.maestro.ge/kontakti/siakhleebi/article/48959-parlamentshi-gethevan-cikhelashvils-mousmenen>

<https://www.youtube.com/watch?v=pqUnLmPezSE> 3:30წმ-დან 4:50-მდე

<http://www.maestro.ge/kontakti/siakhleebi/article/42831-burjanadzis-ganckhadaba>

საზოგადოებრივი მაუწყებელი - <http://1tv.ge/ge/news/view/title/94568.html>

<https://www.youtube.com/watch?v=2ZBVZJGKShA> 50:13-დან 51:51-

მდე

<https://www.youtube.com/watch?v=QOSFEqR9l-4>

https://www.youtube.com/watch?v=3rgY_9UcDNo

<http://1tv.ge/ge/news/view/title/148042.html>

<http://1tv.ge/ge/news/view/title/138622.html>

სამაუწყებლო კომპანია „რუსთავი 2“ - <http://rustavi2.ge/ka/news/15414>

<http://rustavi2.ge/ka/news/64364>

<http://rustavi2.ge/ka/news/62016>

<http://rustavi2.ge/ka/news/73973>

<http://rustavi2.ge/ka/news/66063>

<http://rustavi2.ge/ka/news/59041>

ტელეკომპანია „იმედი“ - <http://www.imeri.ge/index.php?pg=nws&id=48923&l=1>

<https://www.youtube.com/watch?v=yedt1uRKIm0>

<http://www.imeri.ge/index.php?pg=nws&id=80366&l=1>

http://www.imeri.ge/index.php?pg=shs&id_pr=12307&id=20

<http://www.imeri.ge/index.php?pg=nws&id=83444&l=1>

<http://www.imeri.ge/index.php?pg=nws&id=78024&l=1>

დანართი

დანართში მოცემულია საკვლევი მედიასიუჟეტების ტრანსკრიპტები, მათი სათაურები და ქრონომეტრაჟი. ტრანსკრიპტები მომზადებულია ავტორის (თათია კაკიაშვილის) მიერ.

დანართი #1

თინა ხიდაშელი თავდაცვის მინისტრად დანიშვნა

თავდაცვის პირველი ქალი მინისტრი - თინა ხიდაშელი³⁰

მაესტრო

თარიღი: 2015 წლის 1 მაისი

ქრონომეტრაჟი: 18წთ 58წმ

წამყვანი: „საქართველოს ისტორიაში პირველად ქვეყნის შეიარაღებულ ძალებს ქალი უხელმძღვანელებს. დეპუტატმა მინისტრის რანგში პირველი შეხვედრა გენერალური შტაბის უფროსთან გამართა. კაპანაძე ხიდაშელს ქუთაისში ესტუმრა. ვინ შესთავაზა პრემიერს ხიდაშელის კანდიდატურა და რა გეგმები აქვს თავდაცვის ახალ მინისტრს? ჩვენ, ასევე, მოგიყვებით მინისტრის კოლეგების შესახებაც, რომელთა რაოდენობაც ევროპაში, როგორც ირკვევა, შვიდია. იტალია, ნორვეგია, გერმანია, ჰოლანდია, შვედეთი, ბოსნია-ჰერცეგოვინა, ალბანეთი და ახლა უკვე საქართველო - თინა ხიდაშელს დღეს ჩვენ სტუდიაში ვუმასპინძლებთ.“

რეპორტაჟი:

თინა ხიდაშელის სინქრონი: „მე თავდაცვის მინისტრი ვარ უკვე, როგორ გეკადრებათ, მე უკვე დანიშნული ვარ, როგორც თავდაცვის მინისტრი“.

30 ტელეკომპანია „მაესტრო“, მუდმივი ლინკი: <https://www.youtube.com/watch?v=pzzcEZL09A4> ; ბოლო ნახვა: 09/07/2017

პირველად „მაესტროს“ გაუმხილა. ახლა უკვე არა მხოლოდ თავდაცვის მინისტრია, არამედ პირველი ქალი თავდაცვის მინისტრი საქართველოს ისტორიაში. სტატუსის შეცვლიდან რამდენიმე წუთში შეხვდა მთავარ მოკავშირეს, გენერალური შტაბის ხელმძღვანელს.

თინა ხიდაშელის სინქრონი: „**მე და დათო შეთანხმებული ვართ ყველაზე მთავარზე: ზუსტად ვიცით, რა გვინდა, ზუსტად ვიცით, სად მივდივართ, საით მივდივართ, რისთვის ვცხოვრობთ, მაგრამ ვერასოდეს ვერ ვთანხმდებით თითქმის ტაქტიკაზე.**“

უცნობია, შეათანხმა თუ არა ახალი ტაქტიკა მეუღლესთან და უკვე ყოფილ უფროსთან.

დავით უსუფაშვილის სინქრონი: „**ქალბატონო თინა, ან დაწყნარდით, ან დატოვეთ ოთახი!**“ პარლამენტის თავმჯდომარე, რომელთანაც მე-19 წელია, ოჯახი აქვს, ერთერთი მიზეზი იყო, რის გამოც ცოტა ხნის წინ უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარეობაზე უარი თქვა.

თინა ხიდაშელის სინქრონი: „**იმ ასაკში, რომელშიც მე ვარ, იმ ტიპის ქვეყანაში, რომელშიც ვცხოვრობთ და იმ საქმიანობისთვის, რასაც ვაკეთებ, ჩემი როლი, ჩემი პროდუქტიულობა გაცილებით უფრო მნიშვნელოვანი არის იქ, სადაც ვარ. ყოველ შემთხვევაში მე ასე ვხედავ საკუთარ თავს. რაც შეეხება იმას, რომ პარლამენტის თავმჯდომარე ჩემი მეუღლეა, კი, ამაზე მე დღეს ვიხუმრე კიდევაც, რომ უფროს შვილს პოლიტიკა არ აინტერესებს და უმცროსი შვილი ძალიან დაინტერესებულია, იქნებ პრეზიდენტად აგვერჩია-მეთქი და ერთი ოჯახი ვიქნებოდით მერე ხელისუფლების სამივე შტო.**“

ახლა მოუწევს, შეცვალოს სამუშაო ოთახი და სივრცე. პოლიტიკურ მეცნიერებათა და საერთაშორისო ურთიერთობების მაგისტრი დასავლური განათლებით, არასამთავრობო სექტორისა და კანონმდებლის გამოცდილებით მისთვის ახალი დავალება ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის გაზრდა და უსაფრთხოებაა. წინამორბედი - მინდია ჯანელიძე ჯერ კამერებთან არ გამოჩენილა. თავდაცვის ქალ მინისტრს რჩევა მხოლოდ ყოფილმა თანაგუნდელმა და ყოფილმა მინისტრმა მისცა:

ირაკლი ალასანიას სინქრონი: „**გააგრძელოს ის გზა, რომელიც ჩვენ ავირჩიეთ ჩვენი ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის განმტკიცებისთვის, საჭაერო თავდაცვის და სხვა სისტემების შეძენისთვის.**“

თინა ხიდაშელის სინქრონი: „რაც თავი მახსოვს, სულ რაღაცისთვის ვიბრძვი. სულ ვიღაცას ვებრძვი და სულ რაღაც ერთ ტალღაზე ვარ აწყობილი.“

საქართველო ევროპულ ქვეყნებს შორის მერვე იქნება, რომელმაც ეს პორტფელი ქალს ანდო. ევროპაში ქალი თავდაცვის მინისტრები შედარებით გვიან გამოჩნდნენ. პიონერი, ამ მხრივ, ფინეთი იყო, სადაც თავდაცვის სამინისტრო 1990 წელს ელიზაბეტ რენმა ჩაიბარა. უახლეს ისტორიაში ყველაზე დასამახსოვრებელი თავდაცვის ქალი მინისტრი კი ესპანელი სოციალისტი - კარმე ჩაკონი იყო, რომელიც უწყებას 2008-დან 2011 წლამდე მეთაურობდა. დანიშვნიდან 2 კვირაში 7 თვის ორსული ავღანეთში, ცხელ წერტილში ჩავიდა.

„თინა ხიდაშელი თავდაცვის მინისტრის მოვალეობის შესრულებას შეუდგა“³¹

საზოგადოებრივი მაუწყებელი

თარიღი: 2015 წლის 4 მაისი

ქრონომეტრაჟი: 1წთ 47წმ

წამყვანი: - თავდაცვის მინისტრის პოსტზე დღეს თინა ხიდაშელს პირველი სამუშაო დღე აქვს. ხიდაშელი უწყებაში დილის 10:00 საათზე მივიდა და თანამშრომლებს შეხვდა.

მას ადგილზე დახვდა მინდია ჯანელიძეც, რომელმაც თავდაცვის პირველ ქალ მინისტრს პოსტი გადააბარა.

ახალი მინისტრი აცხადებს, რომ მთავარი მიზანი ქვეყნის უსაფრთხოება და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან ურთიერთობები იქნება, დაახლოება ნატო-ს სტანდარტებთან და თავდაცვის უწყების სამოქალაქო და სამხედრო ნაწილის გამიჯვნა.

მინდია ჯანელიძის სინქრონი: - „ჩვენ დღეს ახალ მინისტრთან ერთად შევხვდით ხელმძღვანელობას. მოხდა გაცნობითი შეხვედრა, შესაბამისად, ქალბატონ თინასთან მე მანამდეც მქონდა შეხვედრა, რომელზეც ჩვენი მოსაზრებები გავცვალეთ, სადაც იმ

31 საზოგადოებრივი მაუწყებელი, მუდმივი ლინკი: <http://1tv.ge/ge/news/view/title/94568.html>; ბოლო ნახვა: 09/07/2017

ძირითადი მიმდინარე პროცესების შესახებ ვისაუბრეთ, ჩვენი ხედვების შესახებ ვისაუბრეთ, რომელიც თავდაცვის სამინისტროში ხორციელდება. მე დარწმუნებული ვარ, რომ ყველა ის პროექტი და ყველა ის გეგმა გაგრძელდება და მივა ბოლომდე, რაც გააძლიერებს ჩვენს შეიარაღებულ ძალებს და ჩვენი ჯარის შესაძლებლობებს.“

თინა ხიდაშელის სინქრონი: - „ჩემი ერთერთი ამოცანა არის ის, რომ ის ძალიან მნიშვნელოვანი პროცესი, რომელიც საქართველოში რამდენიმე ხნის წინ დაიწყო, თავდაცვის უწყების და გენერალური შტაბის, ანუ სამხედრო და სამოქალაქო ნაწილის გაყოფის, ბოლომდე მივიყვანოთ. დღემდე პრობლემები აქვს თავდაცვის კანონს. იცით თქვენ, პარლამენტში და მე ვფიქრობ, ეს არის პრინციპულად მნიშვნელოვანი იმისათვის, რომ გადავიდეთ რეალურად იმ სტანდარტზე, რასაც ნატო და საერთაშორისო თანამეგობრობა - ჩვენი წევრობა ითხოვს. ამიტომ, რა თქმა უნდა, იქნება შემთხვევები, როდესაც მე შეიძლება მნახოთ სამხედრო ფორმაში, მაგრამ ეს არ არის თავდაცვის მინისტრის მთავარი საქმე. თავდაცვის მინისტრმა უნდა მოახერხოს, რომ ემსახუროს ჯარს აქედან, სამოქალაქო სექტორიდან და არ უნდა გახდეს ჯარისკაცი იმიტომ, რომ ეს არის სწორედ 21-ე საუკუნის ის მოთხოვნა, რომლის წინაშეც ჩვენ ვდგავართ.“

„თინა ხიდაშელი თავდაცვის სამინისტროში მივიდა“³²

„რუსთავი 2“

თარიღი: 2015 წლის 4 მაისი

ქრონომეტრაჟი: 1წთ 53წმ

დავით კაკულია: - თავდაცვის ახალმა მინისტრმა - თინა ხიდაშელმა გააკეთა კომენტარი, ის თავდაცვის სამინისტროში მოვიდა დაცვის გარეშე. ის არც შესულა მანქანით, როგორც კი დაინახა ჟურნალისტები, გადმოვიდა მანქანიდან და ჩვენთან გააკეთა პირველი

32 რუსთავი 2, მუდმივი ლინკი: <http://rustavi2.ge/ka/news/15414> ; ბოლო ნახვა: 09/07/2017

კომენტარი. თინა ხიდაშელის განმარტებით, ის არის მზად, ჩაიბაროს ეს საპასუხისმგებლო პოსტი და ყველაფერს გააკეთებს იმისთვის, რომ გააძლიეროს ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობა. ასევე, თინა ხიდაშელის განმარტებით, ის საკმაოდ კარგად იცნობს თავდაცვის სამინისტროს სტრუქტურას და იცნობს ძალიან ბევრ ადამიანს თავდაცვის უწყებაში. რაც შეეხება ცვლილებებს, ჯერჯერობით ახალ თავდაცვის მინისტრს განცხადება არ გაუკეთებია.

თინა ხიდაშელის სინქრონი: - „ეს ერთერთი ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანი და კაშკაშა მაგალითია ჩვენი ხელისუფლების დამოკიდებულების, დემოკრატიულობის, იმისა, რომ „ქართული ოცნების“ ხელისუფლებისთვის არ არსებობს ხელოვნურად შექმნილი ბარიერები. მე მაქვს მოლოდინი, რომ ეს იქნება ძალიან წარმატებული მინისტრობის პერიოდი, პირველ რიგში, ქართული ჯარისთვის და ბუნებრივია, თავდაცვის სამინისტროსთვის. ჩემთვის ძალიან დიდი პატივია, რომ როგორც თავდაცვის მინისტრმა, შევძლო, ვემსახურო, ერთი მხრივ, ქართველ ჯარისკაცებს და, მეორე მხრივ, საქართველოს ყველაზე უფრო მთავარ და მნიშვნელოვან ინტერესებს.“

დავით კაკულია: - თინა ხიდაშელი ამ კომენტარის გაკეთების შემდეგ უკვე შევიდა თავდაცვის სამინისტროში. მას კიბეებზევე დახვდა ყოფილი თავდაცვის მინისტრი მინდია ჯანელიძე და შეუძღვა თავდაცვის უწყებაში. მინდია ჯანელიძე გადააბარებს მას თავდაცვის მინისტრის პოსტს, გააცნობს ყველა თანამშრომელს, ასევე, გენ. შტაბის წარმომადგენლებს, რომლებიც უკვე შეკრებილები არიან თავდაცვის სამინისტროში და ამის შემდეგ უკვე დაიწყება თინა ხიდაშელის პირველი სამუშაო დღე თავდაცვის სამინისტროში.

„თინა ხიდაშელი: თავდაცვის მინისტრმა უნდა მოახერხოს, რომ ემსახუროს ჯარს“³³

„იმედი“

თარიღი: 2015 წლის 4 მაისი

ქრონომეტრაჟი: 3წთ 9წმ

33 „იმედი“, მუდმივი ლინკი: <http://www.imedi.ge/index.php?pg=news&id=48923&l=1> ; ბოლო ნახვა: 09/07/2017

წამყვანი: - პირველი დღე თავდაცვის სამინისტროში. უწყების ყოფილმა ხელმძღვანელმა მის შემცვლელს პოსტი უკვე ოფიციალურად გადააბარა. თინა ხიდაშელი თავდაცვის სამინისტროს თანამშრომლებს შეხვდა, რის შემდეგაც ყოფილმა და უკვე მოქმედმა მინისტრებმა ერთობლივი განცხადებები გააკეთეს. ნათია ორველაშვილი განაგრძობს თემას პირდაპირ ეთერში. ნათია, გეგმავს თუ არა საკადრო ცვლილებებს ხიდაშელი და როგორია მისი სამოქმედო გეგმა მინისტრის რანგში?

ჟურნალისტი: - საკადრო ცვლილებებზე საუბარი ჯერ ნაადრევია, ასე ამბობს თავდაცვის ახალი მინისტრი. თინა ხიდაშელი თავდაცვის სამინისტროში პირადი დაცვის გარეშე მივიდა, თუმცა სამინისტროს შენობაში შესვლამდე მან გადაწყვიტა, რომ მედიაში გაეკეთებინა კომენტარი, რის შემდეგაც თავდაცვის სამინისტროში მას უკვე ყოფილმა მინისტრმა უმასპინძლა. ყოფილმა და მოქმედმა მინისტრებმა გაცნობითი შეხვედრა გამართეს თავდაცვის სამინისტროს ხელმძღვანელობასთან, რის შემდეგაც უკვე ერთობლივი განცხადება გაკეთდა. მინდია ჯანელიძემ მადლობა გადაუხადა გენ. შტაბის პირად შემადგენლობას და ყველა თანამშრომელს თანამშრომლობისთვის, ხოლო თინა ხიდაშელმა უკვე სამომავლო გეგმებზე ისაუბრა.

მინდია ჯანელიძის სინქრონი: - „ჩვენ დღეს ახალ მინისტრთან ერთად შევხვდით ხელმძღვანელობას. მოხდა გაცნობითი შეხვედრა, შესაბამისად, ქალბატონ თინასთან მე მანამდეც მქონდა შეხვედრა, რომელზეც ჩვენი მოსაზრებები გავცვალეთ, სადაც იმ ძირითადი მიმდინარე პროცესების შესახებ ვისაუბრეთ, ჩვენი ხედვების შესახებ ვისაუბრეთ, რომელიც თავდაცვის სამინისტროში ხორციელდება. მე დარწმუნებული ვარ, რომ ყველა ის პროექტი და ყველა ის გეგმა გაგრძელდება და მივა ბოლომდე.“

თინა ხიდაშელის სინქრონი: - „ჩემი ერთერთი ამოცანა არის ის, რომ ის ძალიან მნიშვნელოვანი პროცესი, რომელიც საქართველოში რამდენიმე ხნის წინ დაიწყო, თავდაცვის უწყების და გენერალური შტაბის, ანუ სამხედრო და სამოქალაქო ნაწილის გაყოფის, ბოლომდე მივიყვანოთ. დღემდე პრობლემები აქვს თავდაცვის კანონს, იცით თქვენ, პარლამენტში და მე ვფიქრობ, ეს არის პრინციპულად მნიშვნელოვანი იმისათვის, რომ გადავიდეთ რეალურად იმ სტანდარტზე, რასაც ნატო და საერთაშორისო

თანამეგობრობა - ჩვენი წევრობა ითხოვს. ამიტომ, რა თქმა უნდა, იქნება შემთხვევები, როდესაც მე შეიძლება მნახოთ სამხედრო ფორმაში, მაგრამ ეს არ არის თავდაცვის მინისტრის მთავარი საქმე. თავდაცვის მინისტრმა უნდა მოახერხოს, რომ ემსახუროს ჯარს აქედან, სამოქალაქო სექტორიდან.“

ჟურნალისტი: - თავდაცვის მინისტრის კანდიდატურა შეაფასა ექსპერტმა სამხედრო საკითხებში - გიორგი თავდგირიძემაც, რომელიც ამჟამად თავდაცვის სამინისტროში კონსულტანტის პოზიციას იკავებს. ის ამ ცვლილებას უმნიშვნელოვანესს უწოდებს და დარწმუნებულია, რომ თინა ხიდაშელი შეძლებს, გაუმკლავდეს ყველა იმ გამოწვევას, რომელიც დღეს შეიარაღებული ძალების და თავდაცვის უწყების წინაშე დგას.

გიორგი თავდგირიძის სინქრონი: - „რა თქმა უნდა, ახალი პოლიტიკა როდესაც იცვლება ის კარდინალურად, თავისთავად იწვევს მნიშვნელოვან ცვლილებებს, შესაბამისად, ვნახოთ გადაწყვეტილებები და შევაფასებთ ყველა ერთად. მეც მაინტერესებს. ფაქტობრივად, ასეთი ცვლილებები საქართველოს ისტორიაში ჯერ არ მომხდარა, ანუ კარდინალურად იცვლება დამოკიდებულება თავდაცვის პოლიტიკის მიმართ.“

დანართი #2

იუსტიციის სამინისტროს ოთხი წლის მუშაობის შეჯამება

„იუსტიციის სამინისტროს ანგარიში“³⁴

„მაესტრო“

თარიღი: 2016 წლის 27 დეკემბერი

ქრონომეტრაჟი: 1წთ 43წმ

წამყვანი: - იუსტიციის მინისტრმა დღეს სამინისტროს საქმიანობის ოთხი წელი შეაჯამა. ღონისძიებას პრემიერმინისტრი და მთავრობის წევრები დაესწრნენ. წულუკიანმა

34 მაესტრო, მუდმივი ლინკი: <https://www.youtube.com/watch?v=gyHljwUckZ4> ; ბოლო ნახვა: 09/07/2017

სამინისტროს საქმიანობის მთავარ მიმართულებებზე ისაუბრა, განსაკუთრებით კი აღნიშნა ევროკავშირთან გაფორმებული ასოცირების შესახებ ხელშეკრულების იმპლემენტაციის პროცესი და ვიზალიბერალიზაციის მიმართულებით იუსტიციის სამინისტროს მიერ გადადგმული ნაბიჯები. ყურადღება მინისტრმა, ასევე, სამინისტროს როლსა და საკანონმდებლო რეფორმის კუთხით უწყების მიერ შესრულებულ საქმიანობაზეც გაამახვილა.

თეა წულუკიანის სინქრონი: „ჩვენ 4 წლის თავზე შეგვიძლია თამამად ვთქვათ, რომ იუსტიციის სამინისტრო ძალიან დიდი მონაწილეობა მიიღო ჩვენს ქვეყანაში დემოკრატიული ინსტიტუტების მშენებლობის საქმეში. მომზადდა 80 რეფორმა, რომელიც არის 80 კანონპროექტი და თანმდევი 240-მდე კანონპროექტი, რამაც ძალიან დიდი შრომა მოითხოვა. ჩვენ, ასევე, ძალიან დიდი მონაწილეობა მივიღეთ მშენებლობის პროცესში, რასაც ჰქვია ინფრასტრუქტურული განვითარება. 32 სოფელში ავაშენეთ და გავხსენით საზოგადოებრივი ცენტრი.“

ირაკლი შოთაძის სინქრონი: - „ეს სამუშაო, რომელიც იუსტიციის სამინისტროში გატარდა, მართლაც ძალიან შთამბეჭდავია ჩემთვის პირადად. მით უმეტეს, შიგნიდან ვხედავ სისტემას და ამის კიდევ ერთი დიდი მაჩვენებელი არის ის რეფორმები, რომლებიც იუსტიციის სამინისტროს ხელმძღვანელობით ჩატარდა საქართველოს პროკურატურაში.“

კახა კალაძის სინქონი: - „ძალიან შთამბეჭდავია ყველა განხორციელებული პროექტი. მე მინდა მათ წარმატებები ვუსურვო, ყველა თანამშრომელს, ვინც ჩართული იყო და ჩართული იქნება სამომავლოდ პროექტების განხორციელებაში. დარწმუნებული ვარ, ეს ყველაფერი კეთდება ჩვენი ქვეყნის მოქალაქეების საკეთილდღეოდ.“

„წულუკიანის ანგარიში“³⁵

საზოგადოებრივი მაუწყებელი

თარიღი: 2016 წლის 27 დეკემბერი

ქრონომეტრაჟი: 1წთ 38წმ

35 საზოგადოებრივი მაუწყებელი, მუდმივი ლინკი: <https://www.youtube.com/watch?v=2ZBVZJGKShA> 50:13-დან 51:51-მდე; ბოლო ნახვა: 09/07/2017.

წამყვანი: - იუსტიციის მინისტრმა უწყების 4-წლიანი მუშაობის ანგარიში წარადგინა. თეა წულუკიანმა განხორციელებულ საკანონმდებლო რეფორმებსა და ქვეყნის დემოკრატიული ინსტიტუტების მშენებლობის კუთხით სამინისტროს როლზე გაამახვილა ყურადღება. მინისტრმა ხაზი გაუსვა მიწის რეგისტრაციის და არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების რეფორმებს, ასევე, ელექტრონული სერვისების დანერგვას. ღონისძიებას მინისტრთა კაბინეტის წევრები და დიპლომატიური კორპუსის წარმომადგენლები ესწრებოდნენ.

თეა წულუკიანის სინქრონი: - „მომზადდა 80 რეფორმა, რომელიც არის 80 კანონპროექტი. 32 სოფელში ავაშენეთ და გავხსენით საზოგადოებრივი ცენტრი. ასევე, ჩვენ ელ. მმართველობის დარგშიც ძალიან მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადავდგით წინ. ეს რეფორმები გაგრძელდება: საკანონმდებლო ცვლილებების დარგში მომავალში იგეგმება მართლმსაჯულების სფეროში კომერციული პალატების, რაც ძალიან მნიშვნელოვანია, ასევე, მედიაციის შემოტანა, რომ მოსამართლეებს დავეხმაროთ, არ იყვნენ გადატვირთულნი პატარა საქმეებით.“

ირაკლი შოთაძის სინქრონი: - „ეს სამუშაო, რომელიც იუსტიციის სამინისტროში გატარდა, მართლაც ძალიან შთამბეჭდავია ჩემთვის პირადად. მით უმეტეს, შიგნიდან ვხედავ სისტემას და ამის კიდევ ერთი დიდი მაჩვენებელი არის ის რეფორმები, რომლებიც იუსტიციის სამინისტროს ხელმძღვანელობით ჩატარდა საქართველოს პროკურატურაში და დღესდღეობით საქართველოს პროკურატურა არის იუსტიციის სამინისტროსგან დამოუკიდებელი.“

კახა კალაძის სინქრონი: - „ძალიან შთამბეჭდავია ყველა განხორციელებული პროექტი. მე მინდა მათ წარმატებები ვუსურვო, ყველა თანამშრომელს, ვინც ჩართული იყო და ჩართული იქნება სამომავლოდ პროექტების განხორციელებაში. დარწმუნებული ვარ, ეს ყველაფერი კეთდება ჩვენი ქვეყნის მოქალაქეების საკეთილდღეოდ.“

„ძალიან ბევრი ვიმუშავეთ, რომ ადამიანის უფლებები ყოფილიყო კანონით უფრო მეტად დაცული“- თეა წულუკიანი ³⁶

36 „რუსთავი 2“, მუდმივი ლინკი: <http://rustavi2.ge/ka/news/64364>; ბოლო ნახვა: 09/07/2017.

„რუსთავი 2“

თარიღი: 2016 წლის 27 დეკემბერი

ქრონომეტრაჟი: 1წთ 38წმ

ჟურნალისტის ჩართვა: - იუსტიციის მინისტრი უწყების 4-წლიან მუშაობას აჯამებს. პრეზენტაციას, ეროვნული არქივის პავილიონში, მთავრობის წევრები, დიპლომატიური კორპუსის და არასამთავრობო ორგანიზაციები ესწრებიან.

მინისტრმა განსაკუთრებული აქცენტი გააკეთა რეფორმებზე, რომელიც ამ ხნის განმავლობაში სამინისტრომ განახორციელა. კერძოდ, თეა წულუკიანმა ისაუბრა მართლმსაჯულების რეფორმასა და ვიზალიბერალიზაციის რეფორმაზე, რომელიც, მისი განცადებით, არა მარტო იუსტიციის სამინისტროს, არამედ სხვა უწყებების დამსახურებით ქვეყანამ დაკისრებული ვალდებულებები სათანადოდ შეასრულა ვიზალიბერალიზაციის კუთხით. თეა წულუკიანი ასევე აფასებს იმ სსიპ-ების საქმიანობას, რომლებიც ამ საქმიანობაში იყვნენ ჩართულნი.

თეა წულუკიანის სინქრონი: „ძალიან ბევრი ვიმუშავეთ იმაზე, რომ ადამიანის უფლებები ყოფილიყო კანონით უფრო მეტად დაცული. რომ მართლმსაჯულება ყოფილიყო დეპოლიტიზირებული, რომ პროკურატურა ყოფილიყო უფრო ღირსეული უწყება, ვიდრე ჩვენ დაგვხვდა, როდესაც მოვედით ხელისუფლებაში და არ ყოფილიყო ხელწამოსაკრავი ვინმეს მიერ. ვფიქრობ, რომ ის კანონები, რაც შევიმუშავეთ, მიანიშნებს იმაზე, რომ ჩვენ ამ ინსტიტუტების მხრივ, ვინც მონაწილეობს მართლმსაჯულების ქმნაში, ვდგავართ განვითარების სწორ გზაზე.“

„იუსტიციის მინისტრმა უწყების მუშაობის 4-წლიანი ანგარიში წარადგინა“³⁷

„იმედი“

თარიღი: 2016 წლის 29 დეკემბერი

ქრონომეტრაჟი: 3წთ 21წმ

37 „იმედი“, მუდმივი ლინკი: <https://www.youtube.com/watch?v=yedt1uRKIm0> ; ბოლო ნახვა: 09/07/2017.

წამყვანი: - იუსტიციის მინისტრმა უწყების 4-წლიანი საქმიანობა შეაჯამა. ღონისძიება ეროვნული არქივის საგამოფენო პავილიონში გაიმართა. მას აღმასრულებელი და საკანონმდებლო ხელისუფლების წარმომადგენლები დაესწრნენ.

ჟურნალისტის ჩართვა: - თეა წულუკიანმა სამინისტროს საქმიანობის ძირითად მიმართულებებზე ისაუბრა. განსაკუთრებით აღინიშნა უწყების როლი საქართველოს ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულების გაფორმებასა და, ასევე, ვიზალიბერალიზაციის სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულებაში თეა წულუკიანმა საქართველოს დემოკრატიული ინსტიტუტების მშენებლობაში უწყების როლზე გაამახვილა ყურადღება. მინისტრმა, ასევე, სამინისტროს კონრეტულ სერვისებზე ისაუბრა. მან გამოყო აღსრულების ეროვნული ბიუროს რეფორმა. მინისტრი ფიქრობს, რომ ამ რეფორმით აღნიშნული ბიურო გახდა მოქალაქის პარტნიორი და მათ უფრო მარტივად შეუძლიათ გარკვეული სერვისების მიღება. ასევე, მინისტრმა ყურადღება გაამახვილა ელექტრონული სერვისების შემოღებასა და ახალი ტექნოლოგიების დანერგვის მნიშვნელობაზეც ისაუბრა. ყურადღება გამახვილდა ბავშვთა მართლმსაჯულების რეფორმაზე. მინისტრის განცხადებით, ეს არის რეფორმა, რომელიც სანიმუშოა სხვა ქვეყნებისთვის და ისინი სწორედ ამ მოდელის გადაღებას ცდილობენ.

თეა წულუკიანის სინქრონი: - „ჩვენ 4 წლის თავზე შეგვიძლია თამამად ვთქვათ, რომ იუსტიციის სამინისტრო ძალიან დიდი მონაწილეობა მიიღო ჩვენს ქვეყანაში დემოკრატიული ინსტიტუტების მშენებლობის საქმეში. მომზადდა 80 რეფორმა, რომელიც არის 80 კანონპროექტი და თანმდევი 240-მდე კანონპროექტი, რამაც ძალიან დიდი შრომა მოითხოვა. ჩვენ, ასევე, ძალიან დიდი მონაწილეობა მივიღეთ მშენებლობის პროცესში, რასაც ჰქვია ინფრასტრუქტურული განვითარება. 32 სოფელში ავაშენეთ და გავხსენით საზოგადოებრივი ცენტრი, რომელიც თითოეული ამ სოფლისთვის და შემოგარენი სოფლებისთვის არის უნიკალური და ყველაზე პოპულარული ინფრასტრუქტურა.“

ჟურნალისტის ჩართვა: - იუსტიციის სამინისტროს ანგარიშის პრეზენტაციას საკანონმდებლო და აღმასრულებელი ხელისუფლების წარმომადგენლები ესწრებოდნენ. ისინი მნიშვნელოვნად აფასებენ სამინისტროს მიერ განხორციელებულ რეფორმებს. რაც

შეეხება მთავარ პროკურორს, მისი განცხადებით, სწორედ სამინისტროს მიერ განხორციელებული რეფორმები გახდა საფუძველი იმისა, რომ პროკურატურაშიც განხორციელდა რეფორმები. პროკურორის განცხადებით, ეს რეფორმები სწორედ წელსაც გაგრძელდება.

კახა კალაძის სინქონი: - „ძალიან შთამბეჭდავია ყველა განხორციელებული პროექტი. მე მინდა მათ წარმატებები ვუსურვო, ყველა თანამშრომელს, ვინც ჩართული იყო და ჩართული იქნება სამომავლოდ პროექტების განხორციელებაში. დარწმუნებული ვარ, ეს ყველაფერი კეთდება ჩვენი ქვეყნის მოქალაქეების საკეთილდღეოდ.“

ირაკლი შოთაძის სინქონი: „სამუშაო, რომელიც იუსტიციის სამინისტროში გატარდა, არის ძალიან შთამბეჭდავი ჩემთვის პირადად. მით უმეტეს, შიგნიდან ვხედავ სისტემას და ამის კიდევ ერთი დიდი მაჩვენებელი არის ის რეფორმები, რომლებიც იუსტიციის სამინისტროს ხელმძღვანელობით ჩატარდა საქართველოს პროკურატურაში და დღესდღეობით საქართველოს პროკურატურა არის იუსტიციის სამინისტროსგან დამოუკიდებელი.“

ჟურნალისტის - ანუკი გუმბერიძის ჩართვა: - ეს იყო იუსტიციის სამინისტროს 4-წლიანი საქმიანობის ანგარიშის პრეზენტაცია. თეა წულუკიანის განცხადებით, 2017 წლიდან ასევე არაერთი რეფორმის განხორციელება იგეგმება.

დანართი #3.

ელენე ხოშტარას და თეა წულუკიანის დაპირისპირება

„შეხვედრა მინისტრობის კანდიდატებთან“³⁸

„მაესტრო“

თარიღი: 2016 წლის 24 ნოემბერი

ქრონომეტრაჟი: 3წთ 48წმ

წამყვანი: საკომიტეტო განხილვა თბილისში დასრულებულია. ფინალური დებატი ხვალ ქუთაისში შედგება. მთავრობის განახლებული გუნდი მეცხრე მოწვევის პარლამენტში

38 „მაესტრო“, მუდმივი ლინკი: <http://www.maestro.ge/kontakti/siakhleebi/article/43885-shekhvedra-ministrobis-kandidatebthan> ; ბოლო ნახვა: 09/07/2017.

სრული შემადგენლობით დღეს პირველად გამოცხადდა. კითხვა-პასუხის რეჟიმი საკმაოდ მწვავე აღმოჩნდა, განსაკუთრებით იუსტიციის მინისტრობის კანდიდატთან. თეა წულუკიანისა და ელენე ხოშტარიას კამათი - და სხვა საინტერესო დეტალები დღევანდელი საპარლამენტო ცხოვრებიდან.

ჟურნალისტის ჩართვა: - მინისტრობის კანდიდატებთან შეხვედრა კითხვა-პასუხის რეჟიმიდან მწვავე დებატების ფორმატში რამდენჯერმე გადავიდა. ყველაზე მეტი შეკითხვა მინისტრობის იმ კანდიდატების მიმართ დაისვა, რომელიც ამ პოსტს არჩევნებამდეც იკავებდა. ყოფილ მაღალჩინოსანთა ექსტრადირების საკითხი „ნაციონალური მოძრაობისა“ და „პატრიოტთა ალიანსისთვის“ ერთნაირად საინტერესო აღმოჩნდა.

ოთარ კახიძის სინქრონი: - „რა არის იმის მიზეზი, რომ არცერთმა ქვეყანამ არ დაგიკმაყოფილათ ექსტრადირების მოთხოვნა და საფრანგეთის და ინგლისის სასამართლოებმა მიუთითა პოლიტიკური მოტივაცია?“

თეა წულუკიანის სინქრონი: - „ძალიან მიჭირს, სერიოზულად ვუპასუხო თქვენს კითხვებს, მაგრამ ასეთია ჩემი პასუხისმგებლობა და გიპასუხებთ. ქალბატონო ელენე, ნუ შემაწყვეტინებთ, მე არც ბავშვობაში ძველბიჭობაში არ გეჯიბრებოდით, გახსოვთ ეს, მე წიგნს ვკითხულობდი...“

ელენე ხოშტარიას სინქრონი: - „ნამდვილად არ მახსოვხართ.“

თეა წულუკიანის სინქრონი: - „მე როცა წიგნს ვკითხულობდი, თქვენ ძველბიჭობდით პლენაროვზე. ეს არ არის ჩემი სტილი. მე, ასევე, გისამძიმრებთ იმას, რომ სანდრო გირგვლიანის მეგობარი ზიხართ იქ, სადაც ზიხართ, ოთო კახიძის გვერდით.“

ირმა ინაშვილის სინქრონი: - „როგორ მოხდა და რატომ ვერ იმუშავეს სათანადო სტრუქტურებმა, რომ ინტერპოლს არ მოეხსნა ძებნილის სტატუსი ადგიშვილისთვის? დამნაშავეა და უნდა ჩამოაბრძანოთ აქ და აქ გაასამართლოთ!“

თეა წულუკიანის სინქრონი: - „ინტერპოლს მოეჩვენა და მე ისინი მაშინაც გავაკრიტიკე, რომ თურმე ზურა ადგიშვილი, ჰოი საოცრებავ, პოლიტიკური ნიშნით შეიძლება იყოს საქართველოდან დევნილი.“

ჟურნალისტის ჩართვა: - ოპოზიციის მცდელობის მიუხედავად, ისევ უცნობი დარჩა, გაზრდის თუ არა ახალი ფინანსთა მინისტრი პენსიას. დიმიტრი ქუმსიშვილმა საპენსიო რეფორმა და ლარის კურსის დასტაბილურებისთვის ეროვნულ ბანკთან ერთობლივი განცხადება დააანონსა.

ზურა ჭიაბერაშვილის სინქრონი: - „იმ რიხიან პრეზენტაციებს, რაც აქ მოვისმინეთ, დღეს სავალუტო ფონდმა გადაასხა ცივი წყალი იმის გამო, რომ წლევანდელი ეკონომიკური ზრდა დაიყვანა 3.4%-დან 2.7%-მდე და ასევე შეამცირა პროგნოზი მომავალი წლისთვის: 5-ის ნაცვლად 4% იქნება ზრდა.“

დიმიტრი ქუმსიშვილის სინქრონი: - „ეს არის ალბათ სამომხმარებლო და იპოთეკური სესხის მქონე ადამიანები. ნაკლებად იყვნენ დამოკიდებული სავალუტო სესხებზე, რაზეც შემდგომში ალბათ უკვე ეროვნულ ბანკთან ერთად ჩვენ გავაკეთებთ შესაბამის განცხადებებს, რაც გრძელვადიანად, უკვე ლარიზაციის პირობებში მოგვცემს იმის შესაძლებლობას, რომ რაც შეიძლება მეტი და მეტი სესხი იყოს გაცემული ეროვნულ ვალუტაში.“

ჟურნალისტის ჩართვა: - მმართველი უმრავლესობისგან განსხვავებით, ოპოზიციის ნდობის მანდატი მთავრობამ ვერც საკომიტეტო მოსმენების შემდეგ დაიმსახურა.

ირმა ინაშვილის სინქრონი: - „შეიძლება, რომ მხარი დაუჭიროს პატიოსანმა დეპუტატმა, რომელმაც ხელი მოაწერა ფიცს, ასეთი ტიპის დეპუტატებს? მე ვერ დავუჭერ მხარს.“

გიგა ბოკერიას სინქრონი: - „ეს ხალხი თავის სამყაროში ცხოვრობს და შთაბეჭდილება იქმნება, რომ საერთოდ არიან იზოლირებულნი რეალობისგან და, რა თქმა უნდა, ამის გამო არც ჩვენი, არც, დარწმუნებული ვარ, საზოგადოების უდიდესი ნაწილის მხარდაჭერა ამ გუნდს არ გააჩნია.“

ეკა ბესელიას სინქრონი: - „მე დარწმუნებული ვარ, გიორგი კვირიკაშვილის ლიდერობით მთავრობა იქნება ძალიან ეფექტური.“

ჟურნალისტის ჩართვა: - საკომიტეტო მოსმენები კვირიკაშვილის მინისტრთა კაბინეტისთვის ნდობის ამოქმედებით დასრულდა, თუმცა ამავე საკითხებზე მსჯელობა

ხვალ უკვე ფრაქციებით საპარლამენტო უმრავლესობისა და უმცირესობის ფორმატში განახლდება.

„ელენე ხოშტარიას განცხადებას თეა წულუკიანი კრიტიკულად პასუხობს“³⁹

საზოგადოებრივი მაუწყებელი

თარიღი: 2016 წლის 24 ნოემბერი

ქრონომეტრაჟი: 6წთ 28წმ

წამყვანი: მწვავე რეპლიკები კომიტეტის სხდომაზე - ელენე ხოშტარიას განცხადება და თეა წულუკიანის კრიტიკული პასუხი. ძალოვანი უწყებების ხელმძღვანელების კანდიდატებმა სამოქმედო გეგმის წარდგენის შემდეგ უმცირესობის და უმრავლესობის დეპუტატების შეკითხვებს უპასუხეს. მინისტრობის კანდიდატების გამოსვლა გაერთიანებულ ფორმატში ამ დრომდე გრძელდება. ამ წუთებში დეპუტატები საგარეო უწყების ხელმძღვანელობის კანდიდატს უსმენენ.

ჟურნალისტის ჩართვა: მთელი დღის განმავლობაში პარლამენტის სხვადასხვა კომიტეტში უსმენენ მინისტრობის კანდიდატებს. კანონმდებლები ეცნობიან მათ გეგმებს და მსჯელობენ, გამოუცხადონ თუ არა ნდობა წარმოდგენილ გუნდს. კომიტეტების ნაწილმა მთავრობის წარმოდგენილ გუნდს მხარი უკვე დაუჭირა. გაერთიანებული კომიტეტების სხდომაზე მოუსმინეს ძალოვანი მინისტრობის კანდიდატებს, ასევე, ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრობის კანდიდატს. ამ კანდიდატებმა მიიღეს გაერთიანებული კომიტეტის სხდომაში შემავალი ოთხივე კომიტეტის მხარდაჭერა, თუმცა კითხვა-პასუხის რეჟიმი წარიმართა საკმაოდ ხმაურიანად, განსაკუთრებით მწვავე კითხვები ოპოზიციონერ დეპუტატებს ძალოვანი მინისტრობის კანდიდატების მიმართ ჰქონდათ.

39 საზოგადოებრივი მაუწყებელი; მუდმივი ლინკი: <https://www.youtube.com/watch?v=QOSFEqR9I-4> ; ბოლო ნახვა: 09/07/2017.

ელენე ხომტარიას სინქრონი: - „ერთერთ ყველაზე სამარცხვინო ეპიზოდში, როდესაც ურთმელიძემ მიიღო გადაწყვეტილება, თქვენ ეს გადაწყვეტილება შეაფასეთ, როგორც ნოვატორული და ურთმელიძეს მოუწონეთ ტესტის ჩაბარება. ნამდვილად ჩააბარა ურთმელიძემ ტესტი, ოღონდ თქვენ ალბათ გეშლებათ, რომ ტესტებს მოსამართლეები უნდა აბარებდნენ საზოგადოების და კანონის წინაშე და არა ბიძინა ივანიშვილის ან თქვენ წინაშე. ამიტომ, მე მაინტერესებს, განმარტოთ, რას გულისხმობთ მის ნოვატორულ გადაწყვეტილებაში?“

თეა წულუკიანის სინქრონი: - „ქალბატონო ელენე, ნუ შემაწყვეტინებთ, მე არც ბავშვობაში ძველბიჭობაში არ გეჯიბრებოდით, გახსოვთ ეს, მე წიგნს ვკითხულობდი...“

ელენე ხომტარიას სინქრონი: - „ნამდვილად არ მახსოვხართ.“

თეა წულუკიანის სინქრონი: - „მე მახსოვხართ. არც ფეხბურთის თამაშში გეჯიბრებოდით. მე როცა წიგნს ვკითხულობდი, თქვენ ძველბიჭობდით პლენანოვზე. ეს არ არის ჩემი სტილი. მე, ასევე, გისამძიმრებთ იმას, რომ სანდრო გირგვლიანის მეგობარი ზიხართ იქ, სადაც ზიხართ, ოთო კახიძის გვერდით, გისამძიმრებთ ამ მორალურ, დროებითს, იმედია, კრახს. კაცი, რომელიც ვანოს იცავს დღეს, იმის გვერდში ზიხართ დღეს. „რუსთავი 2-ის“ ბედი არ მაინტერესებს, არც მისი მოწინააღმდეგე მხარის ბედი მაინტერესებს. თქვენ გწყინთ ის, რომ ვეღარ აკონტროლებთ საერთო სასამართლოების სისტემას, ეს ძალიან დიდი ტკივილია თქვენთვის...“

ელენე ხომტარიას სინქრონი: - „თქვენზეა საუბარი.“

ეკა ბესელიას სინქრონი: - „ქალბატონო ელენე, გაძლევთ შენიშვნას და თუ კიდევ გააგრძელებთ ასე, მოგიწევთ სხდომის დატოვება.“

თეა წულუკიანის სინქრონი: - „უნდა მიეჩვიოთ, ქალბატონო ეკა, ეს ხულიგნობის მხოლოდ დასაწყისია...“

ოთარ კახიძის სინქრონი: - „რა არის მიზეზი, რომ წააგეთ საქმე? რვავე მოსამართლემ დაადგინა მე-18 მუხლის დარღვევა ვანო მერაბიშვილის საქმეში.“

თეა წულუკიანის სინქრონი: - „ეს გადაწყვეტილება, რომელსაც თქვენ გამარჯვებად ასაღებთ, დღეს არ არსებობს იმიტომ, რომ ის გასაჩივრდა რიგ პალატაში, თქვენ ამ საქმეზე,

როგორც ადვოკატს, მოთხოვნილი გქონდათ (ან პატიმარს რაში თხოვთ ამ ფულს?!) 39 390 დოლარი და სტრასბურგმა მოგანიჭათ 4000 ევრო. ესეც არ შევიდა ძალაში და ეს ფული თუ გადარდებთ, მოგიწევთ, მოიცადოთ და თუ ისევ გაიმარჯვებთ, მოგანიჭებთ ფულს სასამართლო, მიიღებთ ამ თანხას. მე არ ვიცი, სხვა რა გადარდებთ.“

გიგა ბოკერიას სინქრონი: - „შსს-ის მინისტრთან მაქვს კითხვა: გისმენდით და თქვენ არცერთი სიტყვით არ გიხსენებიათ, როგორც გამოწვევა, არც კრიმინალის ზრდა, არც ტერორიზმი, არც პოლიტიკურად ან სიძულვილით მოტივირებული დანაშაული და, რაც მთავარია, არც საოკუპაციო ხაზის გადმოწევა, არც ჩვენი მოქალაქეების მოტაცება და საზარელი მკვლელობა ოთხოზორიასი, გადაღებული ფირზე. რატომ, ბატონო მინისტრო? ეს რა, პრობლემად არ მიგაჩნიათ? თუ არ ახსენებთ, ეს პრობლემა არ იქნება?“

გიორგი მღებრიშვილის სინქრონი: - „ეს ყველაფერი მტრობას გავს. დავიღალეთ რა, კითხვა იყო თუ ბრალდებები, უკვე ვეღარ ვარკვევ. მე თავის მართლებას არ ვაპირებ, პირდაპირ გეუბნებით, რომ საქართველოში კრიმინალი გაზრდილი არ არის. რაც შეეხება ოთხოზორიას მკვლელობას, მალე წითელი ცირკულარით იქნება ძებნა გამოცხადებული...“

ირმა ინაშვილის სინქრონი: - „ქართული ოცნება“ იმსახურებს იმას, რაც ახლა დარბაზში ხდება და იმსახურებს იმ შეკითხვებს, რაც იმ ადამიანების მხრიდან მოდის, რომლებიც თვლიან, რომ თითქოს პოლიტიკური ტერორი არ იყო ამ ქვეყანაში. ერთი, ძალიან მაინტერესებს, ჟვანია ვინ მოკლა?! და იყო თუ არა ეს პოლიტიკური ტერორი? ძალიან მაინტერესებს, გურამ შარაძე როგორ მოკლეს? და იყო თუ არა ეს პოლიტიკური ტერორი? და კიდევ, არაერთი პოლიტიკური ტერორის მაგალითი გინდათ, შეგახსენოთ, მარცხენა ფლანგზე, ბატონებს და ქალბატონებს? მაგრამ იმსახურებთ ამას, თქვენ, „ქართული ოცნება“ იმიტომ, რომ თქვენ გააცოცხლეთ ეს ხალხი!

ჟურნალისტის ჩართვა: ამ დროისთვის საკუთარ ხედვას და სამომავლო გეგმებს წარადგენენ საგარეო საქმეთა და ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრობის კანდიდატები. დეპუტატებს შეკითხვები აქვთ მთელი რიგი მიმართულებით, თუ როგორი იქნება არსებული გუნდის მიერ თანამდებობის დაკავების შემთხვევაში ურთიერთობა მეზობელ ქვეყნებთან, მათ შორის

რუსეთთან. ასევე, ევროპის ქვეყნებთან და აშშ-სთან. რა გეგმები და ხედვა აქვთ მათ ნატო-სთან და ევროკავშირთან ურთიერთობის თვალსაზრისით და, ასევე, რა გეგმები და მოლოდინები აქვს წარმოდგენილ გუნდს უვიზო მიმოსვლის მიღების თვალსაზრისით. ამ წუთებში კანონმდებლების კითხვებს საგარეო საქმეთა მინისტრობის კანდიდატი პასუხობს.

ელენე ხოშტარიას სინქრონი: - „როგორც მინისტრს ვკითხეთ, რამდენიმე თვის განმავლობაში, რაც ის დანიშნულია საგარეო საქმეთა მინისტრად, მას არ განუხორციელებია არცერთი ვიზიტი ბრიუსელში, ნატო-ს შტაბ-ბინაში კონკრეტულად. თქვენ იცით, ალბათ, თქვენი გამოცდილებით, თუ რამხელა პოლიტიკური მნიშვნელობა აქვს სამუშაო ვიზიტს ბრიუსელში, თუ ჩვენი პრიორიტეტი ნატოა...“

მიხეილ ჯანელიძის სინქრონი: - „ვიზიტი იგეგმება პრემიერმინისტრის, ახალი მთავრობის... პირველი ვიზიტი იგეგმება ბრიუსელში, სადაც დაიფარება ყველა მიმართულება, როგორც ევროპული ინტეგრაციის კუთხით და საპარლამენტო თანამშრომლობის და ურთიერთობის კუთხით, ასევე ევროპულ სტრუქტურებთან ორმხრივი ურთიერთობის კუთხით.“

ჟურნალისტის ჩართვა: სამთავრობო გუნდის წევრობის კანდიდატებს ხვალ უკვე ქუთაისში ელოდებიან. მინისტრობის კანდიდატები უნდა წარდგინენ ამჯერად უკვე ფრაქციების წინაშე და მათ კითხვებს უპასუხონ.

"თქვენ როცა პლენარულზე ძველებიჭობდით, მე წიგნს ვკითხულობდი" - წულუკიანი ხოშტარიას მიმართავს⁴⁰

„რუსთავი 2“

თარიღი: 2016 წლის 24 ნოემბერი

ქრონომეტრაჟი: 5წთ 46წმ

ჟურნალისტის ჩართვა: ძირითადად, შეკითხვები დაისვა თუა წულუკიანის მისამართით. ოპოზიციონერებს აინტერესებდათ სასამართლო რეფორმა. ასევე, დაისვა შეკითხვები „რუსთავი 2-ის“ საქმესთან დაკავშირებით ურთმელიძის კონტექსტში. დეპუტატებს

40 „რუსთავი 2“, მუდმივი ლინკი: <http://rustavi2.ge/ka/news/62016> ; ბოლო ნახვა: 09/07/2017.

აინტერესებდათ სტრასბურგში მიმდინარე სასამართლო პროცესები ვანო მერაბიშვილთან მიმართებაში. თეა წულუკიანი ჩვეულ ფორმაში იყო. ის საკმაოდ კრიტიკულად პასუხობდა კრიტიკულ შეკითხვებს, მან შეახსენა ოპოზიციონერებს, ასევე, წარსული. ვციტირებ: მან განუცხადა ოპოზიციონერებს, რომ „მაშინ, როდესაც ისინი ძველბიჭობდნენ, ის კარგი გოგო იყო და წიგნებს კითხულობდა.“

ელენე ხომტარიას სინქრონი: - „ჩვენ ილუზია არ გვქონია, რომ აქ რეალურ პრობლემებზე მოვისმენდით განცხადებებს ან გამოწვევებზე მოვისმენდით საუბარს, თუმცა, ცხადია, ჩვენ თავს ვაღიარებდით ვთვლით, რომ სწორად დაგანახოთ ის რეალობა, რომელიც არის ამ კედლებს გარეთ. პირველ რიგში, ქალბატონ თეასთან მაქვს შეკითხვა: ქალბატონო თეა, თქვენ გამოირჩეოდით ენთუზიაზმით „რუსთავი2-ის“ წინააღმდეგ გამართულ რამდენიმეწლიან ბრძოლაში. ერთერთ ყველაზე სამარცხვინო ეპიზოდში, როდესაც ურთმელიძემ მიიღო გადაწყვეტილება და რომელიც შეფასდა ჩვენი პარტნიორების - ამერიკის და ევროკავშირის ერთმხრივ განცხადებაში, ვციტირებ, როგორც მართლმსაჯულების დამოუკიდებლობის და მედიის თავისუფლების სერიოზული კითხვები როდესაც დაისვა, თქვენ ეს გადაწყვეტილება შეაფასეთ, როგორც ნოვატორული და ურთმელიძეს მოუწონეთ ტესტის ჩაბარება. ნამდვილად ჩააბარა ურთმელიძემ ტესტი, ოღონდ თქვენ ალბათ გეშლებათ, რომ ტესტებს მოსამართლეები უნდა აბარებდნენ საზოგადოების და კანონის წინაშე და არა ბიძინა ივანიშვილის ან თქვენ წინაშე. ამიტომ, მე მაინტერესებს, განმარტოთ, რას გულისხმობთ?“

თეა წულუკიანის სინქრონი: - „მე, პირველ რიგში, მივესალმები „ნაციონალური მოძრაობის“ აქ წარმოდგენილი წევრების გადაწყვეტილებას, შემოსულიყვენ საქართველოს პარლამენტში. ეს არ იყო ის, რაც მოვისმინე არჩევნების ღამეს ცესკო-სთან გამართულ ომანხიან მიტინგზე. გილოცავთ ამ გადაწყვეტილებას და გილოცავთ, რომ გაემიჯნეთ მავანს, რომელიც აპირებდა, ასე ვთქვათ, გვირახის მეშვეობით საქართველოსთან კავშირის დამყარებას. მილოცვის შემდეგ დგება კითხვები. მე ძალიან მიჭირს, სერიოზულად ვუპასუხო თქვენს კითხვებს, მაგრამ ასეთია ჩემი პასუხისმგებლობა და გიპასუხებთ.

ქალბატონო ელენე, ნუ შემაწყვეტინებთ, მე არც ბავშვობაში ძველბიჭობაში არ გეჯიბრებოდით, გახსოვთ ეს, მე წიგნს ვკითხულობდი...”

ელენე ხოშტარიას სინქრონი: - „ნამდვილად არ მახსოვხართ.“

თეა წულუკიანის სინქრონი: - „მე როცა წიგნს ვკითხულობდი, თქვენ ძველბიჭობდით პლენხანოვზე. ეს არ არის ჩემი სტილი. მე, ასევე, გისამძიმრებთ იმას, რომ სანდრო გირგვლიანის მეგობარი ზიხართ იქ, სადაც ზიხართ, ოთო კახიძის გვერდით. გისამძიმრებთ ამ მორალურ, დროებითს, იმედია, კრახს. კაცი, რომელიც ვანოს იცავს დღეს, იმის გვერდში ზიხართ დღეს. ახლა რაც შეეხება თქვენს კითხვას, მე მაქვს გამოხატვის თავისუფლება, რომელსაც ვერ წამართმევს ვერავინ, მათ შორის მორალური კრახის პირობებში მჯდარი ქალბატონი დეპუტატი, რომელმაც უღალატა ირინა ენუქიძის ხსოვნას და მოკალათდა ოთო კახიძის გვერდით. ურთმელიძის გადაწყვეტილებას რაც შეეხება, მე ვფიქრობ და ვიმეორებ იმას, რაც ვთქვი და მართლ „რუსთავი 2-ს“ არ მოუსმენთ და სხვა არხებსაც მოუსმენთ, ეგებ უკეთ გაიგოთ, რომელმა მინისტრმა რა თქვა; რომ ის გადაწყვეტილება, ასე ვთქვათ, დახუნძლული მომეჩვენა, რომ იყო ზედმეტი ქეის სვოთი სტრასბურგის და მაინცდამაინც კარგად არ გამოიყურებოდა. ბოდიშიც მოვიხადე, რომ ვაფასებ-მეთქი სასამართლო გადაწყვეტილებას და, აქედან გამომდინარე, არ ვიცი, რა გიპასუხოთ. „რუსთავი 2-ის“ ბედი არ მაინტერესებს, არც მისი მოწინააღმდეგე მხარის ბედი მაინტერესებს. თქვენ გწყინთ ის, რომ ვედარ აკონტროლებთ საერთო სასამართლოების სისტემას, ეს ძალიან დიდი ტკივილია თქვენთვის...”

ელენე ხოშტარიას სინქრონი: - „თქვენზეა საუბარი.“

ეკა ბესელიას სინქრონი: - „ქალბატონო ელენე, გაძლევთ შენიშვნას და თუ კიდევ გააგრძელებთ ასე, მოგიწევთ სხდომის დატოვება.“

თეა წულუკიანის სინქრონი: - „უნდა მიეჩვიოთ, ქალბატონო ეკა, ეს ხულიგნობის მხოლოდ დასაწყისია... რაც შეეხება საკონსტიტუციო სასამართლოს, ასევე ვიზიარებ მე თქვენს მწუხარებას, რომ ვერ ათამაშეთ ბოლომდე ბათუმში საკონსტიტუციო სასამართლო თქვენს ჭკუაზე და ის გეგმა ვერ განახორციელეთ, რომ არჩევნების შედეგებით საერთო და

საკონსტიტუციო სასამართლოს მეშვეობით აგეყირავებინათ ქვეყანაში სიტუაცია. მე მესმის...”

ოთარ კახიძის სინქრონი: - „რა არის მიზეზი, რომ წააგეთ საქმე? რვავე მოსამართლემ დაადგინა მე-18 მუხლის დარღვევა ვანო მერაბიშვილის საქმეში. რა არის მიზეზი იმისა, რომ ინტერპოლმა უარი გითხრათ ძებნილად გამოცხადებაზე მიხეილ სააკაშვილის იმ მოტივით, რომ პოლიტიკურად მოტივირებული დევნის ალბათობა არსებობს?“

თეა წულუკიანის სინქრონი: - „მე ძალიან კარგად მესმის, რომ თქვენ ამ საქმეზე, როგორც ადვოკატს, მოთხოვნილი გქონდათ (ან პატიმარს რაში თხოვთ ამ ფულს?!) 39 390 დოლარი და სტრასბურგმა მოგანიჭათ 4000 ევრო. ესეც არ შევიდა ძალაში და ეს ფული თუ გადარდებთ, მოგიწევთ, მოიცადოთ და თუ ისევ გაიმარჯვებთ, მოგანიჭებთ ფულს სასამართლო, მიიღებთ ამ თანხას. მე არ ვიცი, სხვა რა გადარდებთ იმიტომ, რომ ეს არის წმინდა სამართლებრივი პროცესი და ამ 4000 ევრო დღეს მიიღებთ თუ ხვალ, ნუ იდარდებთ. ყოველ შემთხვევაში, ვანოს საქმეზე ის, რაც ითქვა, ითქვა: სტრასბურგის სასამართლომ თქვა, რომ ეს კაცი წინასწარ პატიმრობაში იყო კანონიერად. მესმის, რომ ეს თქვენ გწყინთ. რაც შეეხება მიშას, ზურა ადეიშვილს, რომლის მოადგილე ბრძანდებოდით, ბატონო ოთარ და მაშინ ალბათ კომფორტში იყავით და მესმის, რომ მე თქვენ არ მოგწონვართ და ეს ჩემთვის დიდი კომპლიმენტია.“

„ძალოვანი მინისტრობის კანდიდატები პარლამენტში“⁴¹

„იმედი“

თარიღი: 2016 წლის 24 ნოემბერი

ქრონომეტრაჟი: 5წთ 3წმ

წამყვანი: პარლამენტის რიგგარეშე სხდომა დანიშნულია. ახალ მთავრობას ნდობას 26 ნოემბერს გამოუცხადებენ. დღეს კი გიორგი კვირიკაშვილის კაბინეტს საპარლამენტო კომიტეტებმა მხარი უკვე დაუჭირეს. მთელი დღის განმავლობაში კანდიდატებს

41 „იმედი“, მუდმივი ლინკი: <http://www.imesdi.ge/index.php?pg=nws&id=80366&l=1> ; ბოლო ნახვა: 09/07/2017.

გაერთიანებულ სხდომაზე უსმენდნენ. ყველაზე ხმაურიანი ძალოვანი უწყებების მომავალ ხელმძღვანელებთან შეხვედრა აღმოჩნდა.

თეა წულუკიანის სინქრონი: - „მე როცა წიგნს ვკითხულობდი, თქვენ ძველბიჭობდით პლენანოვზე. ეს არ არის ჩემი სტილი. გისამძიმრებთ იმას, რომ სანდრო გირგვლიანის მეგობარი ზიხართ იქ, სადაც ზიხართ, ოთო კახიძის გვერდით. გისამძიმრებთ ამ მორალურ, დროებითს, იმედია, კრახს. ქალბატონი დეპუტატი, რომელმაც უღალატა ირინა ენუქიძის ხსოვნას და მოკალათდა ოთო კახიძის გვერდით.“

ჟურნალისტი: იუსტიციის მინისტრობის კანდიდატი საპარლამენტო უმცირესობის მიერ დასმულ შეკითხვას ამ რეპლიკით გამოეხმაურა. კამათი საკომიტეტოელენე ხოშტარიას შეკითხვას მოჰყვა. „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრმა წულუკიანს მოსამართლე ლევან ურთმელიძესთან და „რუსთავი 2-თან“ დაკავშირებით წარსულში გაკეთებულ განცხადებებზე განმარტებები მოსთხოვა.

ელენე ხოშტარიას სინქრონი: - „გამოირჩეოდით ენთუზიაზმით „რუსთავი2-ის“ წინააღმდეგ გამართულ რამდენიმეწლიან ბრძოლაში. ერთერთ ყველაზე სამარცხვინო ეპიზოდში, როდესაც ურთმელიძემ მიიღო გადაწყვეტილება, რომელიც შეფასდა ჩვენი პარტნიორების - ამერიკის და ევროკავშირის ერთმხრივ განცხადებაში, ვცტირებ, როგორც მართლმსაჯულების დამოუკიდებლობის და მედიის თავისუფლების სერიოზული კითხვები როდესაც დაისვა, თქვენ ეს გადაწყვეტილება შეაფასეთ, როგორც ნოვატორული. მე მაინტერესებს, განმარტოთ, რას გულისხმობთ მის ე.წ. ნოვატორულ გადაწყვეტილებაში?“

თეა წულუკიანის სინქრონი: „ის გადაწყვეტილება, ასე ვთქვათ, დახუნძლული მომეჩვენა, რომ იყო ზედმეტი ქეის სვოთი სტრასბურგის და მაინცდამაინც კარგად არ გამოიყურებოდა. ისიც ვთქვი, რომ მე რომ ვყოფილიყავი მოსამართლე, უკეთეს გადაწყვეტილებას დავწერდი-მეთქი, ვიმეორებ ამას იმიტომ, რომ რა, რა და სასამართლო გადაწყვეტილებების წერა ვიცი კარგად.“

ჟურნალისტი: ძალოვანი მინისტრობის კანდიდატების მოსმენაზე „ნაციონალური მოძრაობა“ განსაკუთრებით აქტიურობდა. ოპოზიცია დაინტერესდა, რატომ ხუჭავს ხელისუფლება თვალს ქვეყანაში გაზრდილ კრიმინალზე; რატომ არ იძებნება

ინტერპოლით ზაფხულში მოკლული ოთხოზორიას მკვლეელი და რა ბედი ეწია გივი თარგამაძის მანქანის აფეთქებაში ბრალდებულს? „ნაციონალური მოძრაობის“ შეკითხვებს შსს-ის მინისტრობის კანდიდატმა - გიორგი მღებრიშვილმა უპასუხა.

გიგა ბოკერიას სინქრონი: - „საზარელი მკვლევლობა ოთხოზორიასი, გადაღებული ფირზე. მის მკვლევლობაში ბრალდებული რატომ არ არის ინტერპოლით ძებნილთა სიაში? 5 ოქტომბერს იყო ტერაქტის მცდელობა გივი თარგამაძეზე. აქაც თქვენ გამოგვიცხადეთ, რომ გახსნილია საქმე, თუმცა არ გითქვამთ, რა მოტივია. ის ადამიანი, რომელიც მიმალული არის, ასევე არ არის ინტერპოლით ძებნილთა სიაში. რატომ?“

გიორგი მღებრიშვილის სინქრონი: - „რაც შეეხება თარგამაძის მანქანის აფეთქებას, ერთი მათგანი არის დაკავებული, ერთზე გამოცხადებულია ძებნა. მას არ უფიქსირდება საზღვრის კვეთა, შესაბამისად, მიმდინარეობს პროცედურები. რაც შეეხება ოთხოზორიას მკვლევობას, ეს ტერიტორია რომ უკონტროლოა, ახალი არ არის, მემგონი, თქვენთვის. ამ მიმართულებითაც მიმდინარეობს პროცედურები.“

ჟურნალისტი: - კიდევ ერთი კამათი საკომიტეტო მოსმენაზე ისევ ელენე ხოშტარიას შეკითხვას მოჰყვა, რომელიც დაინტერესდა, რატომ არ ესწრებოდა ლევან იზორია ნატო-ს მინისტერიალს? თავდაცვის მინისტრობის კანდიდატმა ბრიუსელში არყოფნის მიზეზი განმარტა, თუმცა არგუმენტები „ნაციონალური მოძრაობისთვის“ მიუღებელი აღმოჩნდა.

ელენე ხოშტარიას სინქრონი: - „ნუ ეცდებით, პასუხი გამცეთ, რომ აქ საქართველოს საკითხი არ განიხილებოდა იმიტომ, რომ სწორედ საქართველოს უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული საკითხი იყო. იმასაც ნუ ეცდებით, გვითხრათ, რომ მოწვეულები არ იყავით იმიტომ, რომ ძალიან კარგადაც ვიცით, როგორ ხდება იქ შეხვედრებზე მოხვედრა.“

ლევან იზორიას სინქრონი: - „ზუსტად ერთი თვით ადრე ჩვენ შესაძლებლობა გვქონდა ორმხრივი მოლაპარაკებების ფორმატში აქ, თბილისში, შეხვედროდით ნატო-ს გენერალურ მდივანს. მე პირადად შევხვდი მას. ჩვენი პოლიტიკა ძალიან თანამიმდევრული იყო. კერძოდ, ჩვენ ვისაუბრეთ იმიტომ, რომ საკვლელოდ და მეტიჩრობისთვის მე ვერ წავიდოდი...“

ჟურნალისტი: - ძალოვანი მინისტრობის კანდიდატებისთვის კითხვების დასმის საშუალება პირველად მიეცა „პატრიოტთა ალიანსს“, თუმცა მანამდე ირმა ინაშვილმა „ნაციონალური მოძრაობის“ ხმამაღალი განცხადებების გამო ისევ მმართველი გუნდი დაადანაშაულა. დეპუტატი დაინტერესდა, რა მდგომარეობაა ქვეყანაში საზღვრის დაცვის მხრივ.

ირმა ინაშვილის სინქრონი: - „ძალიან მაინტერესებს, ჟვანია ვინ მოკლა?! და იყო თუ არა ეს პოლიტიკური ტერორი? ძალიან მაინტერესებს, გურამ შარაძე როგორ მოკლეს? და იყო თუ არა ეს პოლიტიკური ტერორი? მაგრამ იმსახურებთ ამას, თქვენ, „ქართული ოცნება“ იმიტომ, რომ თქვენ გააცოცხლეთ ეს ხალხი! ისმის არაერთი ინფორმაცია, რომ ქართული მიწები ჰექტარ-ჰექტარ გადადის ხან სომხეთის მხარეს, ხან აზერბაიჯანი იღებს რამდენიმე ჰექტარს, ხან თურქეთმა აიღო 6 ჰექტარი. არის თუ არა მონიტორინგი?“

გიორგი მღებრიშვილის სინქრონი: - „არის მონაკვეთები საზღვარზე, რომელიც დასაზუსტებელია სომხეთთან და აზერბაიჯანთან. ამ მიმართულებითაც არსებობს აქტიური მუშაობა.“

ჟურნალისტი: - ხმაურიანი სხდომის შემდეგ მინისტრობის კანდიდატებს მხარი დეპუტატების უმრავლესობამ დაუჭირა. ძალოვანი მინისტრები ფრაქციების წარმომადგენლებს უკვე ხვალ შეხვდებიან.

დანართი #4.

ქეთევან ციხელაშვილის ანგარიში პარლამენტს

პარლამენტში ქეთევან ციხელაშვილს მოუსმენენ⁴²

„მაესტრო“

თარიღი: 2017 წლის 25 აპრილი

ქრონომეტრაჟი: 1წთ 7წმ

42 “მაესტრო“, მუდმივი ლინკი: <http://www.maestro.ge/kontakti/siakhleebi/article/48959-parlamentshi-qethevan-cikhelashvils-mousmenen> ; ბოლო ნახვა: 09/07/2017.

წამყვანი: ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის საკითხთა დროებით საპარლამენტო კომისიისა და დიასპორისა და კავკასიის საკითხთა კომიტეტის გაერთიანებული სხდომაზე შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრს მოუსმენენ. ქეთევან ციხელაშვილი ოკუპირებულ ტერიტორიებთან მიმართებაში მიმდინარე სამუშაოების შესახებ ისაუბრებს. პარლამენტის კომისიისა და კომიტეტის გაერთიანებული სხდომა 15 საათზე გაიმართება.

ქეთევან ციხელაშვილის სინქრონი: „გამოვაქვეყნე ჩვენი რვა პრიორიტეტი სამშვიდობო პროცესის. რაც, ძირითადად, გულისხმობს იმას, რომ, ერთი მხრივ, საქართველო აგრძელებს რუსეთთან მიმართებაში დეოკუპაციის პოლიტიკას და, მეორე მხრივ, დიალოგის, შერიგების და ნდობის მშენებლობის პოლიტიკას აფხაზურ და ოსურ საზოგადოებებთან. ბევრი ჩვენი აქტივობა და მომავალში დაგეგმილი საქმიანობა მიმართულია სწორედ იმისაკენ, რომ გაფართოვდეს ორივე რეგიონში მცხოვრებთათვის წვდომა სახელმწიფო სერვისებზე, ასევე, გაფართოვდეს მათი წვდომა იმ სარგებელზე, რომელიც ჩვენი მოქალაქეებისათვის თანდათან ხელმისაწვდომი იქნება პარტნიორებთან თანამშრომლობის ფორმატში.

„ქეთევან ციხელაშვილი დეპუტატებს უწყების ანგარიშსა და სამოქმედო გეგმას აცნობს“⁴³

საზოგადოებრივი მაუწყებელი

თარიღი: 2017 წლის 25 აპრილი

ქრონომეტრაჟი: 4წთ 58წმ

წამყვანი: - უკვე ერთი საათია, ქეთევან ციხელაშვილს პარლამენტში უსმენენ. შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრი დეპუტატებს უწყების ანგარიშსა და სამოქმედო გეგმას აცნობს. ციხელაშვილს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის საკითხთა დროებითი კომისიის და დიასპორისა და კავკასიის საკითხთა კომიტეტის გაერთიანებულ სხდომაზე უსმენენ.

43 საზოგადოებრივი მაუწყებელი, მუდმივი ლინკი: https://www.youtube.com/watch?v=3rgY_9UcDNo ; ბოლო ნახვა: 09/07/2017.

ჟურნალისტის ჩართვა: - სახელმწიფო მინისტრი საუბრობს უწყების მიერ განხორციელებულ სამოქმედო გეგმაზე და, ასევე, მან უნდა ისაუბროს კანონმდებლების წინაშე იმ გეგმებზე, რომლებიც აქვს მისი ხელმძღვანელობის ქვეშ არსებულ აპარატს. მან საკუთარი საქმიანობის შესახებ ანგარიშის წარდგენის დასაწყისში ისაუბრა ამ უწყების მნიშვნელობაზე. აგრეთვე, განაცხადა, რომ დღეს სახელმწიფოსათვის პრიორიტეტული არის ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრებლების უფლებები, მათზე ზრუნვა; ქეთევან ციხელაშვილმა განაცხადა, რომ რუსეთთან დეოკუპაცია - ეს არის ერთერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი საკითხი. მან, ასევე, ყურადღება გაამახვილა, მისი თქმით, სტრატეგიულად მნიშვნელოვან პროექტებზე, რომლებითაც სარგებლობენ ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრებლები. ანგარიშის წარდგენას დღეს, ასევე, ესწრებიან ოპოზიციის წარმომადგენლები, რომლებმაც განაცხადეს, რომ სახელმწიფო აპარატის მნიშვნელობას, მათი თქმით, აზრი არ აქვს. ის ფუნქციები და მოვალეობები, რომლებსაც დღეს ეს აპარატი ახორციელებს, შესაძლოა, რომ განახორციელოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ.

ქეთევან ციხელაშვილის სინქრონი: - „მე წარვადგენ სამინისტროს საქმიანობის ანგარიშს. ძირითად მიმართულებებს, მიმდინარე საქმიანობას გავაცნობ პარლამენტის წევრებს და შეკრებილ აუდიტორიას და, ასევე, რა თქმა უნდა, ჩვენ ვისაუბრებთ სამომავლო პრიორიტეტებზე, რაც დაგეგმილი გვაქვს. ძირითადად, ეს მოიცავს შერიგების, ნდობის მშენებლობის, დიალოგის წახალისებას.“

ლევან გოგიჩაიშვილის სინქრონი: - „თავი არ უნდა მოვიტყუოთ. არის ძალიან მძიმე მდგომარეობა. არის შექმნილი ეს პოლიტიკური რეალობა. არის ანექსირებული ტერიტორიები. ოკუპანტი ქვეყნის მიერ აღიარებული ტერიტორიები და ეს რეალობა დააყენეს ზუსტად იმ ადამიანებმა, რომლებმაც თავის დროზე კოდორს ზემო აფხაზეთი უწოდეს და ახალგორს - სამხრეთ ოსეთი. ჩვენ მივიღეთ ძალიან მძიმე მდგომარეობა 2008 წლის შემდეგ. ეს იყო უგუნური პოლიტიკის შედეგი. დღეს გვაქვს ჩვენ ეს მდგომარეობა: ადამიანები, რომლებიც ცხოვრობენ ამ ტერიტორიაზე, არიან უმძიმეს მდგომარეობაში.“

რომან გოცირიძის სინქრონი: - „ამ სამინისტროს ისეთივე როლი აქვს ჩვენს სახელისუფლებო სტრუქტურაში, როგორც მეხუთე ბორბალს შეიძლება დაეკისროს

მანქანაში. ეს არის აბსოლუტურად უსარგებლო, მას არავითარი რეალური დატვირთვა არ აქვს, იგი ვერავითარ გავლენას ვერ ახდენს პროცესებზე და მხოლოდ შემოიფარგლება იშვიათი კომენტარებით.“

ჟურნალისტის ჩართვა: - გარდა კანონმდებლებისა, სახელმწიფო მინისტრის ანგარიშის წარდგენას, აგრეთვე, ესწრებიან მოძრაობა „აფხაზთა კრების“ წარმომადგენლები. ასევე, საკანონმდებლო ორგანოში იმყოფება აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის მოვალეობის შემსრულებელი. მათ დღეს ანგარიშის წარდგენის დაწყებამდე განაცხადეს, რომ ეს არის ერთერთი ყველაზე მწვავე პრობლემა. მათ ასევე აღნიშნეს, რომ სახელმწიფო მინისტრი საკმაოდ იშვიათად ხვდება ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილ მოსახლეობას და ერთერთი ყველაზე მწვავე პრობლემა მათთვის კვლავ რჩება ოკუპირებულ ტერიტორიებზე საქართველოს იურისდიქციის აღდგენის საკითხი.

შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრი პარლამენტში ანგარიშით წარდგება⁴⁴

„რუსთავი 2“

თარიღი: 2017 წლის 25 აპრილი

ქრონომეტრაჟი: 2წთ 7წმ

წამყვანი: შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი ოკუპირებულ ტერიტორიებთან მიმართებაში ანგარიშს კანონმდებლებს დღეს ქეთევან ციხელაშვილი წარმოუდგენს. სახელმწიფო მინისტრს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის საკითხთა დროებითი საპარლამენტო კომისიისა და დიასპორისა და კავკასიის საკითხთა კომიტეტის გაერთიანებულ სხდომაზე ელოდებიან. მინისტრი ყურადღებას სამომავლო გეგმებზე გაამახვილებს, ქეთევან ციხელაშვილთან კონკრეტული კითხვები ექნება ოპოზიციას.

⁴⁴ „რუსთავი 2“, მუდმივი ლინკი: <http://rustavi2.ge/ka/news/73973> ; ბოლო ნახვა: 09/07/2017.

ქეთევან ციხელაშვილის სინქრონი: „მიმოვიხილავთ იმ ძირითად პრიორიტეტებს, რომელსაც ეფუძნება საქართველოს სამშვიდობო პოლიტიკა, რომელიც, ერთი მხრივ, გულისხმობს დეოკუპაციის პოლიტიკის გაგრძელებას რუსეთთან მიმართებაში, მაგრამ ამავდროულად ეს არის დიალოგი შერიგების, ნდობის მშენებლობის პოლიტიკა, აფხაზურ და ოსურ საზოგადოებასთან. რა თქმა უნდა, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი გახლავთ კონტაქტების წახალისება, ომით გაყოფილ მოსახლეობას შორის, მით უმეტეს იმ პირობებში, როდესაც მუდმივად ხდება ხელოვნური დაბრკოლებების აღმართვა საოკუპაციო რეჟიმის მხრიდან“.

გია ვოლსკის სინქრონი: „გარკვეული შეხედულებები ჩვენც გვაქვს, ჟენევის ფორმატი მიმდინარეობს ამდენი ხანია, საჭიროა, აუცილებელია, მაგრამ შედეგები არ ჩანს. მეტი ინიციატივებია საჭირო, მეტი ჯანსაღი განცხადებები და არა რაღაც ჰაერიდან მოტანილი სურვილები.“

სერგი კაპანაძის სინქრონი: „ჩვენ გვაქვს კონკრეტული კითხვები კონკრეტულ ჩავარდნებთან დაკავშირებით, რომელიც ეხება, მათ შორის, ოთხოზორიას საქმეს. საოკუპაციო რეჟიმის მიერ გადასასვლელების გადაკეტვას, მავთულხლართების გადმოწევას და ა.შ. ჩვენ ამ კითხვებს გავაჟღერებთ, თუმცა მოვისმენთ, თუ რა კონკრეტული ინიციატივები იგეგმება ხელისუფლების მხრიდან.“

რომან გოცირიძის სინქრონი: - „არ ვიცი, საერთოდ, ღირს მოსმენა ამ სამინისტროს მუშაობისა, არ ღირს... იმიტომ, რომ მე ვერ ვხედავ ვერავითარ არსს მისი არსებობისა. არ გააჩნია არც რეალური ფუნქციები, არც გადაწყვეტილების მიღების რაიმე ბერკეტები. ამიტომ, ყველაზე მთავარი არის, რომ დაასაბუთოს, აქვს თუ არა რაიმე აზრი მის მუშაობას.“

ქეთევან ციხელაშვილის მოხსენება პარლამენტში⁴⁵

„იმედი“

45 „იმედი“, მუდმივი ლინკი: http://www.imedi.ge/index.php?pg=shs&id_pr=12307&id=20 ; ბოლო ნახვა: 09/07/2017.

თარიღი: 2017 წლის 25 აპრილი

ქრონომეტრაჟი: 3წთ 9წმ

წამყვანი: პარლამენტის საკომიტეტო მოსმენაზე დეპუტატები დღეს ქეთევან ციხელაშვილს უსმენდნენ. შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრმა ოკუპირებულ ტერიტორიებთან დაკავშირებით უწყების სამოქმედო გეგმა წარადგინა. დაპირისპირება კი მას შემდეგ დაიწყო, რაც ერთერთმა დეპუტატმა სხდომის დახურვა მოითხოვა.

ჟურნალისტიკის ჩართვა: - ხმაური და სიტყვიერი დაპირისპირებს დეპუტატებს შორის მას შემდეგ დაიწყო, რაც „პატრიოტთა ალიანსის“ წევრმა - ადა მარშანიამ ოკუპირებულ ტერიტორიებზე არსებული ვითარების შესახებ მეტი ინფორმაციის მიღების მიზნით, სხდომის დახურვა მოინდომა. „აფხაზთა კრებამ“ დეპუტატის წინადადება გააპროტესტა.

ადა მარშანიას სინქრონი: „მე გთავაზობთ თქვენ, რომ მართლაც რომ სასიცოცხლო და ძირფესვიანი შეკითხვები დავუსვათ ქალბატონ მინისტრს, დავხუროთ სხდომა. მე, მაგალითად, ვერ ვუსვამ ქალბატონ მინისტრს ჩემს შეკითხვებს.“

„აფხაზთა კრების“ წარმომადგენლის სინქრონი: - „ჩვენ საქმიანად ვიყავით მოსული, როგორც დევნილი საზოგადოება, გვაწუხებს ბევრი საკითხი და ზუსტად ამ საკითხების, ასე ვთქვათ, გასაგებად მოვედით, მაგრამ ბოლომდე ვერ მოისვენა ქალბატონმა ადა მარშანიამ, რომელიც არის „ვეჩნი“ დეპუტატი. დეპუტატობა და ე.წ. აფხაზობა მან პროფესიად გაიხადა.“

შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის 8-პუნქტიანი ანგარიშის მოსმენისას კითხვა-პასუხის რეჟიმის დროს „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრმა - რომან გოცირიძემ სახელმწიფო მინისტრის აპარატის გაუქმების წინადადება დააყენა.

რომან გოცირიძის სინქრონი: „ეს, ფაქტობრივად, არის აღწერა, რა კეთდება ამ მიმართულებით, მაგრამ ეს რამდენად არის თქვენი უწყების კომპეტენცია? აქ საუბარია ინფრასტრუქტურულ პროექტებზე, გაზგაყვანილობაზე... ეს ფუნქციები, როგორც თქვენ ამბობთ, ნაწილი რომ იყოს საგარეო საქმეთა სამინისტროში და თქვენ რომ იყოთ

დეპარტამენტის ფუნქციით საგარეო საქმეთა სამინისტროში, გაცილებით დიდი პოლიტიკური წონა და რეზონანსი ექნებოდა.“

ჟურნალისტის ჩართვა: ქეთევან ციხელაშვილისთვის რომან გოცირიძის განცხადება მიუღებელი აღმოჩნდა. შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრს საკუთარი უწყების რელევანტურობის შესახებ განმარტებების გაკეთება მოუხდა.

ქეთევან ციხელაშვილის სინქრონი: „სიმათლე გითხრათ, ამ ფორმით ვისაუბრო თუ ჩვენი დებულება გამოგიგზავნოთ, სახელმწიფო მინისტრის აპარატი რატომ არსებობს და რა არის მისი დანიშნულება, რომ გაეცნოთ, არ ვიცი, რომელი უფრო მიზანშეწონილია იმიტომ, რომ სახელმწიფო მინისტრის აპარატს პოლიტიკის კოორდინაციის და ჩვენი ქვეყნისთვის ძალიან მნიშვნელოვანი მიმართულებები, ფუნქციები აქვს და საგარეო საქმეთა სამინისტროს ნაწილი ვერ გახდება, ბატონო რომან! აქ პოლიტიკური მომენტებია: ჩვენ შერიგებასა და ჩართულობაზე ვართ პასუხისმგებელი აფხაზურ და ოსურ საზოგადოებებთან.“

ჟურნალისტის ჩართვა: ანგარიშის მოსმენა ორ საათს გაგრძელდა. სახელმწიფო მინისტრმა გიგა ოთხოზორიას მკვლელის დასჯის მიზნით უწყების მიერ დაწყებულ მოლაპარაკებებზე ისაუბრა. ოკუპირებულ ტერიტორიებთან დაკავშირებით, უწყების ხედვებზე, სამომავლო პროექტებსა და დეოკუპაციის პოლიტიკის გაგრძელებაზე გაამახვილა ყურადღება. მოხსენების მეორე ნაწილი დაიხურა.

დანართი #5.

თამარ კორძაიას „რესპუბლიკური პარტიის“ პოლიტიკურ მდივნად დანიშვნა
„რესპუბლიკელების“ ახალი პოლიტიკური მდივანი⁴⁶
„მაესტრო“

თარიღი: 2017 წლის 22 იანვარი

46 „მაესტრო“, მუდმივი ლინკი: <https://www.youtube.com/watch?v=pqUnLmPezSE> 3:30წმ-დან 4:50-მდე; ბოლო ნახვა: 09/07/2017.

ქრონომეტრაჟი: 1წთ 20წმ

წამყვანი: თამარ კორძაია „რესპუბლიკური პარტიის“ პოლიტიკური მდივნის პოსტს ჩაიბარებს. გადაწყვეტილება პარტიის ეროვნულმა კომიტეტმა მიიღო. დღემდე ამ თანამდებობას დავით ბერძენიშვილი იკავებდა. აღმასრულებელ სამდივნოში ცვლილებებს ეროვნული კომიტეტის წევრებმა კენჭი უყარეს. „რესპუბლიკური პარტიის“ წესდების მიხედვით, პოლიტიკური მდივანი თავმჯდომარის შემდეგ პარტიაში რიგით მეორე თანამდებობის პირია.

თამარ კორძაიას სატელეფონო ჩართვა: - „გარდა იმისა, რომ პოლიტიკური მდივნის პოსტი დავიკავე მე, ჩვენ მივიღეთ ძალიან მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებები იმ თემატიკასთან დაკავშირებით, რაზეც პარტიამ უნდა იმუშავოს მომავალში. იმიტომ, რომ ჩვენ, როგორც პასუხისმგებლიანი ოპოზიციური პარტია, ვთვლით, რომ უნდა დასრულდეს მუდმივი საუბარი იმაზე, თუ რა ხდება ოპოზიციურ პარტიებში, ვინ სად წავიდა და ვინ სად წამოვიდა და ჩვენ უნდა დავიწყოთ თემატიკებით ამომრჩეველთან დიალოგი. ამიტომაც ჩვენ დღეს საქართველოს მოსახლეობას შევთავაზებთ ორდონიან თვითმმართველობას, რაც უზრუნველყოფს იმას, რომ ცენტრალური ხელისუფლების როლი შესუსტდება თვითმმართველობის გადაწყვეტილებების მიღებაში და გაცილებით უფრო ძლიერი იქნება ადგილობრივი საკითხების გადაწყვეტაში იქ მცხოვრები ადგილობრივი მოსახლის შესაძლებლობები და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მონაწილეობის მიღების გაცილებით მეტი სამართლებრივი საშუალება ექნება.“

თამარ კორძაია „რესპუბლიკური პარტიის“ პოლიტიკური მდივნის პოსტს ჩაიბარებს ⁴⁷

საზოგადოებრივი მაუწყებელი

თარიღი: 2017 წლის 22 იანვარი

ქრონომეტრაჟი: 24წმ

47 საზოგადოებრივი მაუწყებელი, მუდმივი ლინკი: <http://1tv.ge/ge/news/view/title/148042.html> ; ბოლო ნახვა: 09/07/2017.

წამყვანი: თამარ კორძაია „რესპუბლიკური პარტიის“ პოლიტიკური მდივნის პოსტს ჩაიბარებს, - ასეთია პარტიის ეროვნული კომიტეტის გადაწყვეტილება.

დღემდე ამ თანამდებობას დავით ბერძენიშვილი იკავებდა. აღმასრულებელ სამდივნოში ცვლილებებს ეროვნული კომიტეტის წევრებმა კენჭი გუშინ უყარეს.

„რესპუბლიკური პარტიის“ წესდების მიხედვით, პოლიტიკური მდივანი თავმჯდომარის შემდეგ პარტიაში მეორე თანამდებობის პირია.

რესპუბლიკური პარტიის პოლიტიკური მდივნის თანამდებობაზე დავით ბერძენიშვილი თამარ კორძაიამ ჩაანაცვლა⁴⁸

რუსთავი 2

თარიღი: 2017 წლის 22 იანვარი

ქრონომეტრაჟი: 1წთ 7წმ

წამყვანი: „საქართველოს რესპუბლიკურ პარტიას“ ახალი პოლიტიკური მდივანი ჰყავს. პარტიის ეროვნულმა კომიტეტმა ამ პოსტზე თამარ კორძაია აირჩია. დღემდე ამ თანამდებობას დავით ბერძენიშვილი იკავებდა. აღმასრულებელ სამდივნოში ცვლილებებს ეროვნული კომიტეტის წევრებმა 21 იანვარს უყარეს კენჭი.

რესპუბლიკური პარტიის წესდების მიხედვით, პოლიტიკური მდივანი თავმჯდომარის შემდეგ პარტიაში მეორე თანამდებობის პირია. ცვლილებების შესახებ გადაწყვეტილება პარტიის ეროვნულმა კომიტეტმა ბორჯომში დასკვნით სხდომაზე მიიღო. „რესპუბლიკელები“ ეროვნული ფორმატით მუშაობას დღესაც განაგრძობენ.

თამარ კორძაიას სატელეფონო სინქრონი: - „ეროვნულმა კომიტეტმა გადაწყვიტა, რომ საჭირო იყო მნიშვნელოვანი გადახალისებები პარტიაში. იმისათვის, რომ პარტია უფრო მეტად გახსნილი იყოს, ეროვნულმა კომიტეტმა პოლიტიკურ მდივნად ამირჩია მე და

48 „რუსთავი 2“, მუდმივი ლინკი: <http://rustavi2.ge/ka/news/66063>; ბოლო ნახვა: 09/07/2017.

პარტიის პოლიტიკური ხედვების გამხმომავანებელი ვიქნები მე. რაც შეეხება დავით ბერძენიშვილს, პარტიას, ასევე, აქვს ოპერატიული მართვის ორგანო სამდივნოს სახით, დავით ბერძენიშვილი იქნება ამ სამდივნოს წევრი. ეს ცვლილებები ზუსტად მიზნად ისახავს იმას, რომ პარტია აპირებს სერიოზული განაცხადის გაკეთებას.“

"რესპუბლიკური პარტია" - ცვლილებები აღმასრულებელ სამდივნოში⁴⁹

იმედი

თარიღი: 2017 წლის 22 იანვარი

ქრონომეტრაჟი: 2 წთ

წამყვანი: „რესპუბლიკური პარტიის“ პოლიტიკური მდივანი თამარ კორძაია გახდა. გადაწყვეტილება ეროვნულმა კომიტეტმა მიიღო. დღეს, ასევე, იმსჯელეს პარტიის სამომავლო გეგმებზეც. გეგმისა და საკადრო ცვლილებების დეტალებს ქეთი ფარცხალაძე გაგვაცნობს.

ჟურნალისტის - ქეთი ფარცხალაძის ჩართვა: „რესპუბლიკურ პარტიაში“ ცვლილებებია. პარტიის პოლიტიკური მდივანი თამარ კორძაია გახდა. ეს პოზიცია აქამდე ეჭირა დავით ბერძენიშვილს, რომელიც გახდა საარჩევნო და პოლიტიკური ანალიზის მდივანი. სამდივნოში ახალი წევრიც დაემატა, ეს გახლავთ ინგა მალრაძე, რომელიც იმუშავებს თვითმმართველობისა და რეგიონული განვითარების მიმართულებით. დღევანდელ შეხვედრაზე, ასევე, იმსჯელეს პარტიის სამომავლო გეგმებზე. მიიღეს გადაწყვეტილება, რომ ორ საკითხთან მიმართებაში, რაც არის საკონსტიტუციო ცვლილებები და თვითმმართველობის რეფორმა, პარტია უახლოს დღეებში კონკრეტულ გეგმებს წარადგენს. თამარ კორძაიას სინქრონი: - „საზოგადოებას შევთავაზებ ადგილობრივი თვითმმართველობის რეფორმას, რომელიც ითვალისწინებს ორდონიან თვითმმართველობას და რომელიც ხელს შეუწყობს, საბოლოო ჯამში, თითოეული მოქალაქის მონაწილეობას ადგილობრივი თვითმმართველობის საკითხების გადაწყვეტაში.“

49 „იმედი“, მუდმივი ლინკი: <http://www.imedi.ge/index.php?pg=news&id=83444&l=1> ; ბოლო ნახვა: 09/07/2017.

ნებისმიერი ტიპის საკონსტიტუციო რეფორმა ამ პირობებში ვერ უზრუნველყოფს ხელისუფლების შტოებს შორის დამოუკიდებლობას და მათ მიერ ბალანსის განხორციელებას. სწორედ ერთადერთი პირი, რომელიც რჩება დაბალანსების შანსის მქონედ, ეს არის საქართველოს პრეზიდენტი, პერსონალურად და ინსტიტუციურად, ამიტომ ამ ინსტიტუტისათვის ამ პირობებში ხელის ხლება იქნება საქართველოს სახელმწიფოსათვის დამანგრეველი.“

ინგა მალრაძის სინქრონი: „ოპოზიციური პარტია, რომელსაც ექნება შეხედულება ყველა კონკრეტულ თემაზე და ექნება, ბუნებრივია, ის თემები, რომლებიც ყველაზე ახლოსაა და ყველაზე აქტუალურია დღეს ჩვენი საზოგადოებისთვის“.

ჟურნალისტის ჩართვა: - პარტიაში საკადრო ცვლილებებთან თუ სამომავლო გეგმებთან დაკავშირებით იმსჯელეს ეროვნული კომიტეტის ფარგლებში, რომელიც 2 დღის განმავლობაში მუშაობდა აღნიშნულ საკითხებზე.

დანართი #6.

ნინო ბურჯანაძის საარჩევნო შეფასებები

ნინო ბურჯანაძე არჩევნებს აფასებს⁵⁰

მაესტრო

თარიღი: 2016 წლის 14 ოქტომბერი

ქრონომეტრაჟი: 1წთ 3წმ

წამყვანი: ნინო ბურჯანაძე არჩევნების არალეგიტიმურობაზე საუბრობს.

„ბურჯანაძე დემოკრატიული მოძრაობის“ თავმჯდომარე, მმართველ გუნდს საკუთარი და სხვა ოპოზიციური პარტიების ხმების მითვისებაში ადანაშაულებს და საქართველოში

50 „მაესტრო“, მუდმივი ლინკი: <http://www.maestro.ge/kontakti/siakhleebi/article/42831-burjanadzis-ganckhadeba> ; ბოლო ნახვა: 09/07/2017.

სამართლებრივი პროცედურების ამოწურვის შემდეგ, სტრასბურგის ევროპული სასამართლოსთვის მიმართვას გეგმავს. ბურჯანაძის თქმით, „ქართული ოცნების“ ქმედებები არჩევნების გაყალბებისასა და მანიპულირებაზე მიუთითებს და აღნიშნა, რომ ბიულეტენების გაყალბებასთან დაკავშირებით, ბიძინა ივანიშვილის გუშინდელი განცხადება სწორედ ამის დასტურია.

ნინო ბურჯანაძის სინქრონი: - „გუშინ ბიძინა ივანიშვილმა დაადასტურა ის, რასაც მე, პრაქტიკულად, უკვე 8 ოქტომბრის შემდეგ ვამბობ: ის, რომ გაყალბდა ბიულეტენები. ე.ი. პირველ ტურში შედგა ის გარიგება, რომელზე მე ვამბობდი და ვსაუბრობდი და „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ „ქართულ ოცნებასთან“ შეთანხმებით ნამდვილად გააყალბა არჩევნები და ორივემ ნამდვილად მიისაკუთრა ჩვენი და სხვა ოპოზიციური პარტიების ხმები.“

ნინო ბურჯანაძე არჩევნების მეორე ტურის ბოიკოტირებას არ გამორიცხავს ⁵¹

საზოგადოებრივი მაუწყებელი

თარიღი: 2016 წლის 14 ოქტომბერი

ქრონომეტრაჟი: 54წმ

წამყვანი: - არჩევნების მეორე ტურის ბოიკოტირებას არ გამორიცხავს ”დემოკრატიული მოძრაობის” ლიდერი. ნინო ბურჯანაძე დეტალებზე არ საუბრობს, თუმცა, აცხადებს, რომ პარტია მეორე ტურს ემიჯნება. „დემოკრატიული მოძრაობის” ლიდერი მათი სარჩელების დაუკმაყოფილებლობას უსამართლოდ მიიჩნევს და თვლის, რომ რამდენიმე უბანზე ხმების გადათვლით შედეგები მნიშვნელოვნად შეიცვლება.

51 საზოგადოებრივი მაუწყებელი, მუდმივი ლინკი: <http://1tv.ge/ge/news/view/title/138622.html> ; ბოლო ნახვა: 09/07/2017.

ნინო ბურჯანაძე არჩევნების შედეგებს საგანგაშოდ აფასებს, თუმცა აცხადებს, რომ პარტია სააკველაციო სასამართლოში პროცესის დასრულებას და საერთაშორისო დამკვირვებლების საბოლოო დასკვნას ელოდება.

ნინო ბურჯანაძის სინქრონი: - „ქვეყანაში სასამართლო აღარ არსებობს. ქვეყანაში არ არსებობს სამართლიანობის პოვნის არანაირი გარანტია. ქვეყანაში არჩევნები კარგავს აზრს. ასეთ შემთხვევაში, ქვეყანას აქვს მხოლოდ და მხოლოდ ორი გზა: ან ავტოკრატია, ან რევოლუცია. ერთი ცუდია და მეორეც, ოღონდ ეს არჩევანი პირადად ბიძინა ივანიშვილის გაკეთებულია“.

"ვიდრე არ მოხდება უზნების გადათვლა, არჩევნების ლეგიტიმურობა ვერ განხორციელდება"
- ნინო ბურჯანაძე⁵²

რუსთავი 2

თარიღი: 2016 წლის 14 ოქტომბერი

ქრონომეტრაჟი: 52წმ

წამყვანი: ნინო ბურჯანაძე არჩევნების ლეგიტიმაციას ეჭვქვეშ აყენებს, ვიდრე რამდენიმე საარჩევნო უბანზე ხელახლა არ გადაითვლიან ხმებს. საარჩევნო ბლოკმა ამ მოთხოვნით თბილისის საქალაქო სასამართლოსაც მიმართა.

ნინო ბურჯანაძის თქმით, შედეგები გაყალბებულია და მათ გაერთიანებას გაცილებით მეტმა ამომრჩეველმა მისცა ხმა. ნინო ბურჯანაძისთვის მიუღებელია ის პროცენტები, რასაც ცენტრალური საარჩევნო კომისია აცხადებს.

ნინო ბურჯანაძის სინქრონი: - „სამწუხაროდ, საოლქო კომისიების აბსოლუტურმა უმრავლესობამ უარი გვითხრა გადათვლის პროცედურებზე და გადაგვამისამართა სასამართლოში, რომელიც, კარგად ვიცით, რომ არ არის თავისუფალი და დამოუკიდებელი. სრული პასუხისმგებლობით ვაცხადებ, რომ ვიდრე არ დაკმაყოფილდება ჩვენი სარჩევნო

52 „რუსთავი 2“, მუდმივი ლინკი: <http://rustavi2.ge/ka/news/59041> ; ბოლო ნახვა: 09/07/2017.

და ვიდრე არ მოხდება უბნების გადათვლა, არჩევნების ლეგიტიმურობა ვერ განხორციელდება“.

ნინო ბურჯანაძე არჩევნების შედეგებს უნდობლობას უცხადებს⁵³

იმედი

თარიღი: 2016 წლის 14 ოქტომბერი

ქრონომეტრაჟი: 1წთ 42წმ

წამყვანი: - არჩევნების შედეგებს უნდობლობას უცხადებს ნინო ბურჯანაძე. „დემოკრატიული მოძრაობის“ ლიდერი „ცესკოს“ კომპეტენციას უწუნებს და აცხადებს, რომ საარჩევნო ადმინისტრაცია გადაწყვეტილებას დამოუკიდებლად ვერ იღებს. ბურჯანაძე არჩევნების დღეს კონკრეტულ დარღვევებზეც საუბრობს და სასამართლოში აპირებს დავას.

ნინო ბურჯანაძის სინქრონი: - „შემიძლია ერთი მაგალითი მოვიყვანო: მთაწმინდის ოლქის, სადაც პირველად ოლქში ჩვენ გვქონდა ჩაწერილი 177 ხმა, ოღონდ ეტყობა ეს ძალიან ებევრათ, შემდეგ გააკეთეს შესწორების ოქმი და 177 ხმის ნაცვლად დაგვიწერეს 29 თუ 28 ხმა. ასეთი ძალიან ბევრი მაგალითია. ძალიან ბევრი მაგალითია გადაკეთებული ოქმების უბეჭდო ოქმების...“

ნინო ჭეიშვილის სინქრონი: - „მოხდა 12 ოქტომბერს ჩვენთან, საოლქო კომისიაში ოქმის განხილვა, რომელსაც არ აქვს ბეჭედი, მაგრამ არ ყოფილა ეს თურმე დარღვევა, ოლქის თავმჯდომარემ გარკვევით გვითხრა, გადავწეროთ ოქმი, მოვიყვან კომისიის 13-ივე წევრს და დავარტყათ ბეჭედი თავიდანო.“

თეონა ჯაფარიძის სინქრონი: - „აღნიშნულ ოქმში ერთერთი სუბიექტის - ნომერი 27-ის ხმებიც, ასევე, გადასწორებულია. არც ამას ახლავს შესწორების ოქმი და, შესაბამისად,

53 „იმედი“, მუდმივი ლინკი: <http://www.imedi.ge/index.php?pg=news&id=78024&l=1> ; ბოლო ნახვა: 09/07/2017.

შეუძლებელი იყო დადგენა იმისა, თუ რეალურად რა რაოდენობის ბათილი ბიულეტენი იყო და რა რაოდენობის ხმა მიიღო ერთმა კონკრეტულმა სუბიექტმა. მიუხედავად ამისა, ტელეფონით მიღებული დირექტივებით, რაც ნათლად ჩანდა ჩვენი მხრიდან, ვერ მიიღო ოლქის თავმჯდომარემ ერთპიროვნული გადაწყვეტილება.“